

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

Ն Ո Ւ Ա Գ Ք

Հ. ՂԵՒՈՆԴԵԱՅ Մ. ԱԼԻՇԱՆ

ՄԻԻԹԱՐԵԱՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ

Հատրք Ս.

ՎԵՆԵՏԻԿ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ Ս. ՂԱԶԱՐՈՒ

1881

L 6 n

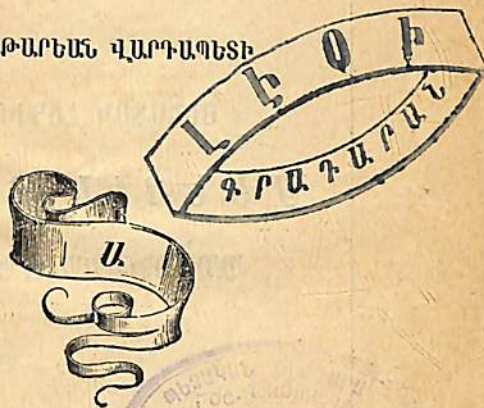
88

1999

ՆՈՒԱԳՔ

Է. ՂԵՒՈՆԴԵԱՅ Մ. ԱՐՇԱՆԵԱՆ

ՄԻԹԱՐԵԱՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ

1550

ՎԵՆԵՏԻԿ

Ի ՍՈՒՐԲ ՂԱԶԱՐ

1881

ՅԻՇԱՏԱԿ ՀՈԳԻՈՅ

Մ Ա Ն Ո Ւ Կ Պ Է Յ Ի

ԱՍՏՈՒԱԵԱՏԲԵԱՆ

Ա Ղ Օ Թ Ք

Ք 88-60

28 93

Ար ոչն աղօթէ՛ ոչ խնդրէ՛. եւ որ ոչն
խնդրէ՛ ոչ ընդունի. եւ որ ոչն ընդունի՛
զիսորդ վայելէ: Վասն այսորիկ փու-
թասցուք աղօթել խնդրել, եւ ի փրկու-
թեան շնորհան վայելէլ:

Ս. ՆԵՐՍ. ԷԱՄԲԲՐՈՆ.

Մ Ա Ն Կ Ո Ւ Ն Ի

Յ Ի Շ Ա Տ Ա Կ

Մ Ա Ն Կ Ա Ն Ց Ե Ի Ա Շ Ա Կ Ե Ր Տ Ա Ց

(Երկրորդ տպագրուածը)

ՆՈՒԷՐ

Ս.Ռ. Մ Ս.Ն ԿՈՒՆ Ս

Չեզոք էք նախ սամիձան
Ի մարդկուրեան եւ յազգի,
Ու ի մարբագոյն պատուոճան
Պրճնեալք բնուրեան ու ի հոգի,
Որք պարգագոյն եւ սնկեղծ
Կրքեր պրտիւք յերախտիս՝
Չոր բերեւս սյլ տիք տրիսեղծ
Պահանջեցիկ ի պարտիս,
Չօնեմ զիմ նախ խայրեաց հոշնձ.
Չոյր սերմն արկ յանդ սզագուն
Գոք սիրեցեացի ինձ փոքունց
ՅԱստուած ու ի յոյս հայկազուն:
Ի նոյն ի սեր 'ի նոյն յոյս
Ընկալարուք զՄանկունի,
Որպէս որդեակ դեռարոյս
Ըզոք հացիկն ընզունի.
Չ' ի նոյն յառեալ եւ Հոգոյն՝
Գործեցի զձեզ բարգաւաճ,
Ու ի ձեր սովաւ օգուրոյն
Կացից եւ ես սնուակ:

Ա Ղ Օ Թ Ք

Մարտեր Առաջունու .

Փառք քեզ Տէր, փառք քեզ Տէր,
Ի ժամէս լուսարեւր՝
Մինչ յառուրս Ի վախճան,
Եւ կենացս Ի շրջան.
Փառք քեզ Հայր երկնաւոր,
Որ հիգոյս եւ այսօր
Ի պարգեւ ձրեատուր
Ըզկենաց շունչ ետուր.
Փառք քեզ Տէր Իմ Յիսուս
Որ այգուցս այս ընդ լոյս՝
Ըզպայծառ շող խաչիդ
Ծագես յիս խընդամիտ.
Փառք եւ քեզ Սուրբ Հոգի,
Որով սիրա նորոգի,

Ի տեղալ քում շընորհ
 Քըթուլթեանց նորանոր :
 Երբեկիդ միուլթեան՝
 Հաւատովք պընդուլթեան
 Եւ յուսով սիրալիբ
 Պագանեմ քեզ երկիր :
 Զոր նըւէր տաց արժան
 Որ բողորս եմ խոտան .
 Այլ թէ նդ սիրա հաճիս հեղ՝
 Ընծայեմ յոժար քեզ .
 Որ թէ զուրկ եւ թափուր
 Ի բարեաց է մաքուր ,
 Համարեաց դեռ անտաշ
 Քոչ սեղան սիրահրաշ .
 Ի քոյոց քեզ ըզքոյս՝
 Զոր եւ յիս հէղուցուս ,
 Հանից անդ ըզբարի
 Յոր հէշտ աչքըդ բերի :
 Մինչ ծաղկուել ցողազարդ
 Յարեւու շողան արդ ,
 Յարեգակդ անաղօտ
 Ես առնեմ առաւօտ :
 Ծագեա՛ զըոյս սուրբ սիրոյ
 Տէր , ի սիրա որբւոյս քոյ
 Ըզկենաց տուր ինձ հաց
 Զարդիւնս պէսպէս շնորհաց .
 Եւ լըցեալ ի քո սէր
 Քեզ միշտ փառքս տաց , Տէր ,
 Եւ այսօր եւ վաղիւ
 Եւ յանձայր յանմուտ տիւ :

ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ԱՂՕԹԻՅ

Հայր մեր որ յերկինս եւ . Սուրբ
 եղիցի անուն քո .

Ո՛վ հանուրց հայր մեր բարի
 Եւ տէր բոլոր աշխարհի ,
 Ո՛վ որ բնակեալ 'ի յերկինս
 Հայիս 'ի մեզ 'ի ստորինս .
 Կամիս լըբիւն ըզբնուլթիւն
 Երկնահանգէտ գործեւ տուն ,
 Եւ զամենայն սիրտ՝ տաճար
 Քոց հաճուլթեանց ոլբբարար :
 Ո՛վ Հայր , յերկինս եւ յերկրի
 Անուն քո սուրբ եղիցի :
 Սուրբ եւ 'ի մարդ մահացու
 Սիրով առ քեզ ձայնարկու .
 Սուրբ եղիցի անուն քո
 Ի սիրա մատաղ մանկըտուոյ :
 Սուրբ եղիցի 'միտքս մեր
 Ըզքեզ խորհէլ տիւ գիշեր .
 Սուրբ եղիցի ու 'ի բերանս
 Փառաց քոց գոլ երգարանս .
 Ընդ անմահիցն հրեշտակաց
 Բաղմեղանակ նըւագաց ,
 Անապակ կամք մեր խոնարհք
 Լիցին քեզ երգք անդադարք :

Եկեացէ արքայոյրիւն քո .

Թագաւորաց թագաւոր ,
 Որ ի գահոյս շնչաւոր
 Ի վեցթեւեան քերովբէս ,
 Բազմեալ զաշխարհ անտեսես ,
 Ըզճաճութեան քո հրամանս
 Քան ըզբլթիթ մի ականս
 Յարեւելից յարեւմուտ
 Առաքելով շուտաշուտ ,
 Գայցէ ի մեր իսկ վերայ
 Արքայութիւնդ գերակայ ,
 Ի մեզ յորդիս վտարանդի
 Ի յարտասուացս յայս հովտի :
 Լիցուք ծառայք քեզ միայն
 Ո՛ր խնամես զամենայն .
 Ոչ առ ահի դատողեդ
 Երկիր պագցուք սիրտ ի խիթ ,
 Այլ ընդ երկեղ՝ սէր վըստահ
 Տեսունըդ եւ հօր մեր ի ճահ :
 Թագաւորեա յողիս մեր ,
 Եւ սանձին կիրք անըմբեր ,
 Թագաւորեա ի մեր իղձ ,
 Որդեք լիցուք հեղ ամբիծ :
 Թագաւորեա ի Ժողով
 Դաւանողաց քոց սիրով
 Ըղճոտորեալ՝ հաւատաց
 Յեկեղեցոյդ գարձո՛ ծոց .

Չանօրինաց խիտ անուր
 Արկ հեզութեան առաթուր .
 Եւ զամենայն ապըստամբ
 Խոնարհեցո զըթուութեամբ :

Եղիցին կամք քո .

Կամքդ որ յերկինըս պաշտին ,
 Նոյն եւ յերկրի եղիցին .
 Կամք որ զտարերս հակառակ
 Առ մին ուղղեն նըպատակ ,
 Եղիցին կամքդ յընդհանուրս ,
 Եւ ի մեզ նախ ի մանկունս .
 Կամքդ ի վերայ կամաց մեր
 Իշխեսցեն , հայր որդեսեր :
 Եղիցին կամք քո ի դործ
 Ի յուշ , ի բանս եւ ի փորձ .
 Ի խընդութեան եւ ի վիշտ
 Պաշտեսցին , հայր , կամք քո միշտ :
 Ի խընդութեան դիցեն չափ ,
 Եւ ի ցաւս ինչ՝ յոյս անխար :
 Թէ զարտուղեալք եւ մուրար
 Բերցուք զըղձիւք վայրապար ,
 Եւ առ ի գարձ ի նոցունց
 Չանից թուիցին պէտք յոգունց ,
 Եւ յայնժամ , հայր՝ եղիցին
 Կամք քո միայն ընտրելին :
 Թէ զուր լիցուք ի նախատ
 Կամ՝ յանիրաւ դատապարտ ,

Ըղիամն քո սուրբ օրհնեսցուք,
 Ըննա կալեալ մեզ նեցուկ:
 Յթէ տացես մեզ կորով,
 Օրհնեսցին կամքդ երկնագով:
 Թէ վըշտահար եւ հիւանդ,
 Պըրկես ցաւոց ի ճարմանդ,
 Սակայն առողջ մըտօք քեզ
 Փառըս տացուք ի սիրտ հեզ:
 Եղիցին կամք քո յազթուո՛ւ
 Ի կեանսըս մեր ու ի մահու:
 Ի քոց կամաց անմեկին
 Լեցուք յերկրի եւ յերկին:

Զնաց մեր հանապազորդ սուր
 մեզ այսօր.

Հայր, որ ըզհող եւ ըզքուր
 Փոխես յախորժ կերակուր,
 Եւ մի հոգալ ըզվազիւ
 Ուսուցեր քաղցըր ձայնիւ,
 Զամէն յուսամք երկնադէտ
 Յամենառատ ձեռանէդ.
 Ըղիսոստացեալդ եւ այսօր
 Հանապազորդ սուր հաց նոր:
 Տուր հայր, դաշտաց ցօղ զըւարթ,
 Գառանց փափուկ ջինջ դըզաթ.
 Տուր երկրին ծոց արգաւանդ.
 Եւ բարեծին մարց արգանդ:

Առաքեա՛ զոյս ընդ ծաղկունս
 Եւ ըզվայելս ի մըրդունս.
 Քեւ օրհնեսցին շաւմարանք,
 Եւ քեւ լիցուք բաւականք.
 Քոյին լըցեալ պարգեւօք
 Առ քեզ դարձցուք մըտ կարօք.
 Այլ ընդ հացին առօրեայ
 Տուր զհաց բանիդ երկնընծայ.
 Մի տիրեսցե սովըն չար
 Ի լուէլ ձայնիդ կենարար.
 Եկեղեցոյ վարդապետք
 Հողւոց մերոց կացցեն դէտք.
 Զամբեսցեն հաց հոգեանունդ,
 Եւ ջուր կենաց նորածնունդ,
 Զոր խոստացար աէր Յիսուս
 Բըղեւէլ յամբիծ մեր հոգւոյս:
 Տուր հայր եւ զհացըն քաղցրեկ
 Որում՝ ցանկան զօրք հրակիրք.
 Զոր դուս ի քէն աէրդ ինքնին
 Ետուր՝ մարմնոյդ ըզբաժին,
 Տըրբեալ ի դաւըն հարուած
 Արեան քրտամբք թաթաւած.
 Եւ ի խաչին սուրբ հալոց
 Յանմահ սիրոյդ ջեռեալ բոց՝
 Զե սովեւոց հոգւոց մեր
 Անմահութեան լիցի կեր:
 Արա՛ զմեզ, հայր, արժանի
 Հացիդ այդմիկ քսողուենի.
 Յայդ յիշատակ քո հացին
 Ամեն ճաշակք դառնասցին:

Ձի եւ վերնում սեղանոյդ
Փափազանօք հասցուք փոյթ:

Թող մեզ զպարտս մեր.

Վարեալք բնութեամբ գիւրագայթ
Ի բիւր կըրից որոգայթ,
Որ զօրինօք քովք հաստատ
Ձրգեն պատիր առաքատ,
Յանդէտս յաճախ զանցանեմք
Եւ յակամայս ցանդ գըթեմք.
Հայր, մի յիշէր ըզնոսին.
Հայեաց գըթով եւ սըրբին:
Եւ կամայիցըս մեղաց
Յոր հրապուրեալք ի գիւաց,
Եւ հաճութեամբ թոյլ սրտի
Սրբեալ գինեաւ ինչ հեշտի
Դիմեմք կամօքըս յօժար,
Կրկին գըթով թող մեզ, հայր.
Ձի եմք յերկրի անմաքուր,
Հողք եւ հողոյ երթամք կուր:
Մինչեւ եղեալ մարդ յաշխարհ՝
Աչացդ եղաք արհամարհ.
Յարդանդէ մօր ըզմեզանս
Ի լոյս ածաք մեզ ընդ կեանս.
Ձեւ ծանուցեալ ըզպարտիս
Պահանջեցաք տոկոսիս.
Եւ չիլեաք հայել վեր
Թէ զմեզ Հոգիդ ոչ սրբեր:

Այլ աւանդ, նոր բիծք անկան
Յուաղանին պատմուճան.
Յամենայնի պարտականք՝
Արդար ցամանդ եմք արժանք.
Չունիմք բերել առաջի
Բայց զխշատակ քո խաչի:
Տես, հայր, հիմ սա սեաւ արխուր.
Բայց զի զմեղացս ան մըրուր.
Ի լուծ կըլուոց նորին դուդ.
Բարձեր զանբաւ քոյին դութ,
Յոյս թողութեան տալով մեզ
Թէ գիմեմք յայն ասպարէզ.
Ձի հայրութեան քո անուն
Քան ըզբնաւ մեզս է անհուն:

Որպէս և մեր րողունք մերոց
պարտասպանաց.

Ի քէն ուսեալք ՚ի քո սէր
Պարտականաց թողումք մեր.
Թողումք մերոց ատելեաց
Ձի քո որդիք են, գըթած.
Եւ կարճամիտք թէ ոչ միշտ
Համբերիցեմք յայլոց վիշտ,
Կամ զայրանամք եւ սըրտնիմք
Վրիժուց ցանկամք եւ նեղիմք,
Ո՛հ ներեմ, հայր, եւ ուսո՛
Ըշհեզութեան սըրտի քո.

1550

Ամենեքեան 'ի մի սէր
 Լիցուք եղբարք եւ ընկեր:

Մի՛ տանիր զմեզ ի փարսնարիւն.

Տէր, փորձու՛թ իւնք ամենուստ
 եւ ի մօտոյ եւ հեռուստ,

Աներեւոյթն եւ յայտնին
 Մեզ յարաժամ դարանին.

Քէ քայլափոխք մեր ամեն
 Ի խորխորատըս դիմեն,

Քանզի ծաղկամբք են ծածկեալ
 եւ չէրեւին վիճք մըռայլ.

Դիմեմք խայտալ ի դալար,
 Ի երիմք յանըոյս 'ի խաւար.

Յամենայնի զոր սիրեմք
 Չըւարթարարս տեսանեմք.

Ձըգեմք ըզձեռս անըզոյշ,
 եւ ահա խայթք քըստմիափուշ:

Մի՛ տար մեզ, հայր, երթալ անդ՝
 Ուր դուրք դրախտի՛ մոտքք ի բանտ.

Մի՛ տար ըզմեզ ի փորձանս
 Յաշխարհական յայս յորձանս.

Այլ միշտ աչօք երկնասիւշ
 Քնընեւ ըզքոյդ մատնանիշ:

Եւ փորձու՛թեանց ի քուրայս
 Չըտեւ կամիս թէ զճառայս,

Աւաբեա՛ս, հայր, զոր կամիս,
 Իայց յօգնութիւն փութասցիս.

Ձի մի տըկարքս եւ անգէտ
 Բնութեամբ ի չար հակամէտ՝
 Աւցուք զօգտի դեղն ի փասս,
 Կըրկին կըրեւ պատուհասս:

Այլ փրկեա՛ս ի չարի.

Փըրկեա զմեզ, հայր, ի չարէն,
 Յանթիւ վտանգոյ խուժանէն.

Յախտեց չարաց զերծ՛ս զմեզ
 Ձի պաշտեսցուք սուրբք ըզքեզ:

Ըզսրածու՛թ իւն եւ ըջուր
 Բարձ ի յերկրէս՝ զոր ետուր

Տարագրելոցս յԵդեմայ,
 Լալ եւ ցանկալ յարնըմայ.

Հեռացո զմահ տարաժամ
 Ձի մի առանց յեղյեղման

Սըբբոյ անուանդ մեռանիմք
 Ու ի ցուրտ տապանն անկանիմք:

Ըզբնութեան զէնըս մահուտ
 Ըզհուր, ըզանթ, ըզկարիուտ,

Մի՛ ածեր, հայր մեր դըթած
 Որդւոց քոյին տառապած:

Իսկ թէ յարդար պատուհասս,
 Տուր համբերեւ անբամբասս:

Այլ փըրկեա՛ զմեզ ի չարէն
 Յանհաշտ գիւաց դուպարէն,

Որ շուրջ ըզմեօք ցայդ ցերեկ
 Չանան առնեւ որսաբեկ.

Հայեաց վերուստ եւ ցրուին
 Որպէս ըզմէք գիշերին :
 Տապաստ արկցէ զգունդ նոցին
 Ձէն հաւատոց Յիսուսին .
 Յոյս ամբարձցէ մեզ նըշան
 Եւ սէր անցցէ յաղթական :
 Փրկեա՛ զմեզ հայր ի մեղաց
 Որք չարագոյնք են չարաց .
 Զառաջս առնուլ նոցին տուր ,
 Եւ գըթեւըց՝ սիրտ ամուր .
 Զի թէ մեղօք սեւացաք՝
 Լիցուք շնորհօքք ըսպիտակք :
 Փրկեա՛ զմեզ, հայր, ի դժոխոց
 Ամեն չարի մայր եւ ծոց .
 Ուստի զերծուլ չիք հընար
 Կամ վերականել զըջաբար .
 Զորոյ չկոխէ զսեամանն յոյս ,
 Միակ ռան կենցաղոյս .
 Ոչ սէր քոյին զօրաւոր
 Զահէղն հերձու խոր խաւար
 Եւ ոչ Հոգւոյն ցօլ զըւարթ
 Շիջուցանէ զբոցըն բարդ .
 Ո՛հ, հայր, փրկեա՛, փրկեա՛ զմեզ
 Յամենաչար վըտանդէս :
 Եւ մինչ յաւուր օրհասին
 Դիտեմք ըզհող եւ զերկին ,
 Եւ սաստկագոյնս սատանայ
 Կըռուի հոգւոցս ՚ի վերայ ,
 Արկեալ ըզմեղս սեւթոյր
 Ընդ քեզ եւ մեզ վարագոյր ,

Փրկեա՛ զհօգիս քո սիրուն՝
 Զոր խնդրեալ ամն երեսուն
 Գընով արեանըդ գնեցեր .
 Մի մի չարին լայն մասներ .
 Այլ քաւութեան ի հաւըց
 Զքեան զոգիս յարատոց .
 Եւ փութով բարձ հասո՛, հայր ,
 Յարքայութիւն քո յամայր :

Զի քո է արքայոյրիւն, և այլն .

Որ յանմատոց բնակես ըլս ,
 Սըփուեալ ի սիրտ մեր ըզոյս
 Բազմել յաւերժ յառագաստ
 Յարքայութեան քում պարաստ ,
 Զոր եւ յառաջ քան զաշխարհ
 Մեզ կազմեցեր՝ բարերար ,
 Ուր հոյլք զօրաց հոգեղէն
 Անըռուլիս քեզ երգէն ,
 Եւ յերկրէ պար արդարոց
 Յաւելու զթիւ ընտրեւոց ,
 Դու եւ զմանկունքս ընկա՛լ, հայր ,
 Յեա կենցաղոյս այս սըգավայր ,
 Կամ թէ այժմէն իսկ երազ
 Խառնեան զուարթնոցդ ի դասակ ,
 Քեզ Հօր, Որդւոյ եւ Հոգւոյն
 Երդէլ զանվերջ երգ սիրոյն .
 Ի խոստացեալք օթեվանս
 Յաւիտենից յաւիտեանս :

ՅԱՐԱՍՈՒԹԻՒՆ

ՅՈՂՋՈՅՆՍ ԿՈՒՍԻՆ

Ողջոյն ընդ քեզ Մարիամ .

Ողջոյն ընդ քեզ Մարիամ,
Որ զԱգամայ զարմ թշուառ
Խաբմամբն Եւայ՝ նոր ծընար,
Ի որդւոց նոցին հէզ տարտամ՝
Սմուր յուսոյ կառուցար :

Ողջոյն ընդ քեզ Մարիամ,
Որ ըզնախնոյն գըտեր մօր
Վաղակորոյսըն շընորհ,
Բողբոջէլով անթառամ
Զանբիծ շուշանդ հոգեւոր :

Ողջոյն ընդ քեզ Մարիամ,
Կեանք եւ առիթ նոր կենաց,
Որ կողոպտեալ մահացուաց
Եւ լքէլոց անխընամ՝
Գըթարկու թեամբ ելեր յայց :

Ողջոյն ընդ քեզ Մարիամ,
Յեւից կենաց տըւընջեան
Մինչեւ ի մուտս ի տապան,
Ողջոյն ընդ քեզ Մարիամ,
Մայր Աստուծոյ եւ մարգկան :

Լի շնորհօք .

Ո՛վ դրախտին եղեմեան
Ըստոյդ ծաղիկ բազմերփեան,
Որ զամենայն առ յերկնից
Տարար ի ծոց քո անբիծ՝
Ըզոյլ եւ ցողըս զըւարթ,
Հողւոյն թեւոց սիւգ հանդարտ .
Եւ վարդաախոյ կարմրափայլ
Արկեր ըզգէմն շառագնեալ
Խոնարհու թեամբ ի յերկիր՝
Որով յերկին ճեմէիր .
Եւ հաճեցեալ Տեառն ընդ քեզ՝
Սիրեաց քան զայլ ասպարէզ,
Սմիտփելով յայդ ծոց խուն
Պէսպէս շնորհաց հոյս անհուն :
Ընկալ ի քաղցր հովանիդ
Զմատաղատունկ մանկըտիդ,
Զ՝ ի բոց թերթից անթառամ
Մըծեցուք կեանս յամերամ :

Տեր ընդ քեզ .

Յաւիտենից տէրն եւ հայր
Յաստուածու թեան իւր բաւեալ,
Որում պակաս ինչ չըկայր,
Լըրումն ըզքեզ նոր առեալ :

Եղեւ ի սպառ միշտ ընդ քեզ
 Քրովբէք էին բաղմարան,
 Երկինք անհուն ասպարէզ,
 Այլ դու եղեր վէհ խորան.
 Ոչ բաւեցին տիեզերք
 Առ արարին յաւիտեանց,
 Կուսիդ սըրտի սուրբ եզերք
 Սիրով եղեն գերազանց:
 Ոչ այլուր Տէր մեծ ցուցաւ
 Արպէս ի ծոցն այն կուսին,
 Յայնրմ վայրի չափեցաւ
 Անչափութիւն անբաւին:

Օրհնեալ եւ դու ի կանայս.

Ոչ հըրճուածնս կենաց
 Եբեր մեզ մայրն Եւայ,
 Այլ բեռննս վըշտաց
 Ըստացաք ի նըմայ.
 Անուանեալ կենաց մայր
 Եբաց մեզ ծոց մահու,
 Յանհրամանն հըպեալ խայր՝
 Յոր գրդեաց բանսարկու:
 Դու զանէծըս նորին
 Ջընջեցեր Մարիամ,
 Դու անզոր մահացունն
 Ճըշմարիտ բարեկամ:
 Դու միայն երանեալ
 Համօրէն ի կանայս,

Դու միայն եւ օրհնեալ
 Ի յերկրիս ու երկնից կայս:
 Օրհնեալ սուրբ քո անուն
 Յոյս սըրտից մեր եւ գիւր.
 Օրհնեսցին որք առ նոյն
 Պաղատին մըտադիւր:

Օրհնեալ եւ պտուղ որովայնի քո.

Օրհնեալ յերկրէ եւ յերկնից
 Ընձիւղ ծոցոյ քո ամբիծ,
 Ար ըզկենացըն պըտուղ
 Մեզ ընծայեաց շնորհաբուղն.
 Զոր ոչ Եդեմըն փափուկ
 Երեւեցոյց յոստ ճապուկ,
 Եւ ոչ ծառովըն կենաց
 Բուժեւ զմահուն վեր կարաց.
 Այլ լոկ փափեալ քո պարտեղ
 Բուսոյց, փըթթեաց, եցոյց մեզ.
 Եւ յերեւել անդ պըտղին
 Ոչ լուծան փափ կոկոնին.
 Դուռնըդ կընքեալ ի Տեառնէ
 Եւ բանալիդ ի քէն է.
 Ոչ անդ մըշակ ձեռն էարկ
 Եւ ոչ ճաճանչս արեւ բարկ.
 Այլ ինքնին դաշտդ անարօր
 Պըտղաբերէր բեղուն նոր.
 Ենօրհաց ի տարփ խանդակաթ՝
 Բողբոջելով անընդհատ:

Որպէս շուշան ձիւնաթոյր
 Ի խաղս առուաց ջինջ մարուր,
 Բարգաւաճէ զբարունակ,
 Կանաչագեղ ու սպիտակ,
 Այսպէս ի քէն ըզՅիսուս
 Մահանացուաց ոգւոց յոյս
 Արձակեցեր Մարիամ,
 Տունկդ եւ սլտուղ անթառամ.
 Փոխան ծառոյն մահառիծ
 Յորոյ ի տէս եւ փըծիծ
 Պատրեալ Եւայ, դէպք թըրուառ,
 Ըզմեռունակ միրգն էառ,
 Սիրաստեղնեալ երկնուղէչ
 Նոր ծառ կենաց գեղաղէչ՝
 Շնորհեցեր դու քաղցրունակ
 Քըսամնեալ քըմացըս ճաշակ,
 Որով մահուն ժանտ լէղի
 Յանմահուծիւն յեղցեղի:

Սրբուհի Մարիամ մայր Աստուծոյ.

Կոյս Մարիամ սրբուհի
 Եւ կուսանաց թագուհի,
 Ո՛ր բան ո՛ր երգ ո՛ր զուարթունք
 Քեզ բաւիցեն օրհներգութք.
 Կամ ո՛ր միտք այնպէս անբիծ
 Մահանացուաց ու անմահից՝
 Որ քում անձառ մայրուծեան
 Հասու լինել մօտ մատեան:

Ձիւրդ հաստոյն յոչնչէ, —
 Յ՛ոյր ձեռն աշխարհըս ճոչնչէ,
 Յորում բոլոր յանգեալ կայր
 Երանուծիւնըն յամայր, —
 Ձիւրդ ի քեզ իբր յանդունդ՝
 Մըտեալ էառ իւր ծընունդ:
 Հայրն եւ վարիչ էից քեւ
 Ձաղօտ կենացս այս արեւ
 Գեր զանմահիցըն պայման
 Յաստուածուծիւն իւր եհան.
 Ձամէն սիրոյ թողեալ դաս
 Լոկ մայրենւոյդ հար ըսպաս.
 Ձաշխարհախումբ որ զէծեր
 Եարժեալ մտամբն եւ ժպտեր,
 Ձուլամբդ ամբիծ կախեցաւ
 Բազկօք փափուկ ու երկնագրաւ.
 Որ յերկնաձեժ ի լէրանց
 Բղխէր սահանս աղբերկանց,
 Կուսականիդ քում ծոցի
 Մարաւեցաւ կաթոգի.
 Եւ որ ըզլիհն ընդ իւրովք
 Տածեալ գրգէր լայն թեւովք՝
 Հանգեաւ պէս ձագ անփեռուր
 Ի քոց գրկաց բոյն մարուր:
 Յաստուածախառն Որդւոյդ սէր,
 Ժըտիմք ու ի քաղցր աչկունս ձեր,
 Մի եւ ըզմեղ մերժեր բայ
 Յամէնընկալդ յայդ գրկաց:

Բարեխօսնս՝ Վասն մեր մեղատարացս .

Մնջօր բնութեան մերոյ դքէզ
 Ամենազօր սլաշտպան մեզ,
 Որ անձկաւէտ եւ գըթած
 Ի մի կաթիլ արտասոււաց
 Ըզբոց ցասման անմահին
 Շիջուցանես առօրին,
 Կըթոտ մատանց տատանմամբ
 Կորզես ըզանթ յահէլն ամբ .
 Ով Մարիամ մայր սիրոյ
 Կորդամբ, լուր քաղցր ունկամբ քո :
 Լուր վարանեալքս սրտից
 Պատեալ յամօթ ու ի թախիծ,
 Վասն ահամայ եւ կամաւ
 Սնկղիտանաց մեր անբաւ .
 Յախտից ծովու ի կիրս հոծ,
 Տարբերելացս հողմակոծ,
 Պաշարելոց սարսափաւ
 Յորոգայթից շուրջադաւ .
 Ըզբո միայն դիտեմք յոյս
 Մեզ աշտարակ շողալոյս,
 Եւ առ քեզ սիրտ եւ աչկունս
 Վերամբառնամք երերունս .
 Դու որ առ Տէր համարձակ
 Եւ ես մարդկան օժանդակ,
 Լէր վասըն մեր բարեխօս
 Զի մի՛ մեղաց բերցուք խորս :

Բարեխօսնս՝ այժմ և ի յամուս
 մահուան մերոյ .

Կոյս Մարիամ, լէր մեզ մայր
 Այժմ, ի մահուս, եւ յամայր :
 Վըշտօք բացեալ ըզմարց ծոց
 Սնկեալ յովիտըս ցաւոց,
 Յոտիսաց մօտ եւ հեռուստ
 Որ արտաբոյ և որ ներբուստ,
 Պատեալք ի չար մարդկանէ
 Ու ամենաչար սատանէ,
 Եւ ի բնութեան արկածից
 Ո՞ր դարման մերս աղիտից :
 Կոյս Մարիամ լէր մեզ մայր, և այլն :
 Այլ բռնագոյն թըշնամեաց՝
 Կիրք են ի մեզ խայծք չարեաց,
 Միշտ ապըստամբք ի բանէն
 Եւ սոսկալի խաղմ հանէն,
 Հաղար սլաքաց նետահար
 Թափի սրտիցըս սատառ .
 Ո՛հ, ո՞ւր են ձեռք դարմանիչ,
 Ո՛ւր սպեղանիք մեր բուժիչ :
 Կոյս Մարիամ լէր մեզ մայր
 Այժմ, ի մահուս եւ յամայր :
 Մերթ չիմանամք եւ սրտնիմք,
 Եւ մերթ ըզդամք եւ կոծիմք
 Մերթ յուսահատ ի տագնապ
 Եւ մերթ առ չարն հասըշտապ .

Մերթ բարկացեալ մերթ հանդարա
 Շուրջ կան ըզմեօք բեր թակարդ.
 Ո՞ սրբբեցէ զարտասուս,
 Կամ անուշէ զգառն առուս:
 Կոյս Մարիամ լեր մեզ մայր, և սյլն:
Խոռն պարենի եմք կարօտ,
 Ու երկիրս բերէ փուշ արօտ.
 Հիւսիս հընչէ ցուրտ սարսուռ
 Խորշակ տեղայ յոսկերս հուր,
 Սով, սրածուծիւն՝ յով դարձցուք՝ —
 Ասեն, եւ մեք եկեսցուք.
 Բողոր աշխարհս է դարան,
 Ո՞ զգուշացի հէգ մարդկան: —
 Կոյս Մարիամ լեր մեզ մայր, և սյլն:
Մերթ յարշալուրչս անդ կենաց
 Ի տիս անմեղ հրճուանաց,
 Մերթ ի յուսոյն հասակի
 Ի զօրութեան միջակի,
 Մերթ ի հանգիստն համառօտ
 Ում ըզձայաբըս կարօտ,
 Յանկարծ մահու գայ հրաւեր.
 Ո՞ մեղմեցէ զնորայն վեր: —
 Կոյս Մարիամ լեր մեզ մայր
 Այժմ, ի մահուս եւ յամայր:
Թափեալ հօգւոյ զհօղն հապճեպ
 Դատաւորին կայ հանդէպ.
 Յայնմ ասենի անաչառ
 Ում եւ հրեշտակք կան պատկառ,
 Ուր վերջօտնէ եւ ինքն յոյս
 Ո՞ր քաջալեր եղկեւոյս:

Դու միայն դու Մարիամ
 Յաւոց մեր հեշտ ապըրսամ.
 Ո՞հ, աստէն լեր մեզ ի մայր
 Եւ եղիցիս անդ յամայր

Խ Ո Ս Տ Ո Վ Ա Ն Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Հ Ա Ի Ա Տ Ո Յ

Ի քեզ հաւատամ
 Բողոքով սըրբաւ,
 Տէր, քեզ փառքս տամ
 Ամենայն ըզձիւ:
 Աստուած ճըշմարիտ
 Յաւիտենական
 ԶՀայր, զՈրդի, զՀոգիդ
 Գիտեմ միաբան:
 Խնամող արարիչ
 Բողոք եղեւոց,
 Արդար հատուցիչ
 Ըստ գիտման գործոց:
 ԶՀայր գիտեմ պատճառ
 Որդւոյդ Միածնի,
 Բըղխումն հաւասար
 Երկուցդ ըզՀոգի:
 Որդին Աստուծոյ
 Եւ օծեալն Յիսուս
 Առեալ խակաղոյ
 Ըզնուութիւն մարդոյս,
 Միջնորդեալ Հոգին,
 Յարգանդ Մարեմոյ՝
 Յըղացեալ Կուսին՝
 Ծընաւ իննամսեայ:

Ի վըրկութիւն մեր
 Վըշտակրեալ կամաւ,
 Սուրբ վարուց հրաւեր
 Ետ օրինակաւ:
 Փոխարէն ծանուց
 Մերոց մեղանաց՝
 Ընդ հոյլքս յոգուց
 Անցեալ տանջանաց,
 Հանեալ ի Հրէից
 Ի փայտն խաչի,
 Ըզհոգին անբիծ
 Եդ Հօրն առաջի:
 Եւ յարգարոց մէջ
 Ի դըժոխս ներքին,
 Ի խաւար վայրն էջ
 Տաւ յոյս խընդագին:
 Եւ գարձաւ հըզօր,
 Եւ զաստուածացեալ
 Մարմինն՝ յերէք օր
 Ի վիմէն առեալ,
 Յարեաւ յանմահ կեանս,
 Յարութեան մեղ յոյս՝
 Զանչարչար իրանս
 Արկաւ հոգեւոյս:
 Սուրբ եկեղեցւոյ
 Աւանդեաց ըզդաս,
 Եւ հովուաց հոգւոյ
 Գըլուսի ըզԿեփաս:
 Օրհնեալ զաշակերտս
 Ի գալիւեան սար,

Եթող ըզձակերտս,
 Համբարձաւ առ Հայր.
 Բագմեալ ի յաջմէ
 Անձառ ծընողին,
 Զաշխարհքս խնամէ
 Զարեան իւրոյ գին.
 Մինչեւ փառօք Հօր
 Հրեշտակօք սրբբովք
 Եւ որք երկրաւոր
 Արդարոց ժողովք,
 Դարձեալ գայ յերկիր
 Ի հուսկ գատաստան,
 Պատուհաս կամ ձիր
 Տալ ըստ գործ մարդկան:
 Մինչեւ յայն գալուստ՝
 Սուրբ եկեղեցի
 Շնորհօքն ի վերուստ
 Զոր յար ընկալցի,
 Մի, սուրբ, ընդհանուր
 Յաշխարհ համօրէն
 Հովուէ խաչին իւր
 Ի մարդ բանեղէն.
 Զըրով եւ Հոգևով
 Զմարդիկ ծընանի
 Հաւատք, յոյս, սիրով
 Ի ժառանգս երկնի:
 Լուսացեալ զմեղանս
 Յարտասուաց ի զեղջ,
 Ընծայէ փրկանս
 Խորհրդովքն անզեղջ.

Զաղթս արդարոց
 Սունու միշտ օձան
 Դեղ կարօտելոց
 Յաշխարհ ամենայն.
 Նա եւ զբանտ ցաւոց
 Քաւութեան աեղիս
 Բացեալ յերկնից ծոց
 Յուզարկէ զհոգիս:

Խ Ո Ս Տ Ո Վ Ա Ն Ո Ի Թ Ի Ի Ն
 Յ Ո Ի Ս Ո Յ

Ի քեզ աներկմիտ
 Տէր իմ յուսամ ես,
 Զի տաս ճըշմարիտ
 Զոր խոստացեալ ես,
 Ըզպատրաստեալն այն
 Անձանց արդարոց
 Նախ քան զյաւելտեան՝
 Վայելս փառաց քոց.
 Դու անձանց տրկար
 Տաս ձեռնն պատրաստ,
 Եւ զհոգի խոնարհ
 Ոչ թողուս տապաստ.
 Ո՛հ կրկին զիմ յոյս
 Ամրացո՛ զանձին,
 Զի յար զհէտ հիգոյս
 Շրջի թըշնամին.

Եւ յայնմ առաւել
 Յօրհասի պահուն՝
 Յոր ճըգնի ունել
 Անշարժ ըզէզուն.
 Ըղսըբախ մի տար
 Կըտրել ըզճանգոյց՝
 Որով ընդ քեզ յար
 Կամիմ կալ անլոյծ:

Խ Ո Ս Տ Ո Վ Ա Ն Ո Ի Թ Ի Ի Ն Ս Ի Ր Ո Յ

Զերկնեց եւ զերկրի
 Եւ զիմ Տէր բարի
 Եւ ըզքնաւեց սիրելիդ՝
 Սիրեմ եւ ես ճշմարիտ.

Բողբոով սրտիւ
 Ամենայն ըղձիւ
 Սիրեմ, սիրեմ, եւ առ սէր՝
 Չեմ բաւական Տէր իմ տէր:

Այլ Երկինք թէ խուն
 Առ սէրդ են անհուն,
 Զիարդ իմոյ սրտի վայր
 Փոքրիկ ի յեղբ եւ ի ծայր:

Այլ փոքր է Երկին
 Քան սիրտ մահացուն՝
 Յոր սէր քոյին կայլակեաց,
 Ի մշտաբուզին աղբերաց.

Որքան ընդունի
 Այնքան եւ լայնի.
 Որչափ ըննու՝ է տեղի
 Յոր միւսանդամ զետեղի:

Հէզ, հէզ յորդառաւ
 Ըզցօղ սիրոյ զուարթ
 Ի սիրտ մատաղ որդեկիդ
 Որ ծարաւի ու առ մի շիթ:

Զի շիթն ի յաղբիւր
 Դառնայ ի խորս իւր.
 Ո՛հ, ո՛ տայր զայս իմ ծարաւ
 Աճէլ սիրոյն քանակաւ:

Սիրեմ, Տէր, ըզքեզ
 Զի արժանիդ ես,
 Զի զիս ինքնին սիրես Տէր
 Եւ քեզ հաճոյ իմըս սէր:

Թէ յօտար փափազ
 Փոխեցայց երազ,
 Յաւել աղէ ի քօ սէր
 Եւ գարձցի սիրտ իմ ի վեր:

Տուր ի սէր զարթնուլ
 Ի սէր նինջ աւնուլ,
 Ի սէր կեալ, սէր միշտ շընջել
 Սիրով ի մահ իսկ նընջել:

ԳՈՀՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՍՏՈՒԱԾ

Գոհանամ ըզքէն Աստուած բարերար,
 Որ յետ այնքանեաց շնորհացդ եւ գործոց
 Զոր յաւիտենից ցուցեր դարէ դար,
 Կարգեցեր եւ զիս յազգս արարածոց:
 Գոհանամ ըզքէն Աստուած բարերար,
 Որ ետուր երկնից ըզպայծառ լոյսն այն,
 Երկրի ջուրս եւ բոյս եւ կենդանեաց սլար.
 Այլ գիտել ըզքեզ՝ ետուր ինձ միայն:
 Գոհանամ ըզքէն Աստուած բարերար,
 Որ ետուր աջաց լոյս, գլխոյս իմաստ,
 Սըրտիս սէր՝ հոգւոյս թըռուցս երկնապար,
 Զոր ինքնին բացեր իջմամբ յերկիր աստ:
 Գոհանամ ըզքէն Աստուած բարերար,
 Որ անտես առնես ըզմեղս եւ կարիս,
 Հայիս ի յօժար կամս ու ի սիրտ խոնարհ,
 Եւ ողորմութեամբ ծածկես զիմ թերիս.
 Գոհանամ ըզքէն Աստուած բարերար,
 Եւ չեմ բաւական գոհանալ առ չափ.
 Յանկամ քոց կամաց լինել կամարար,
 Եւ զայս նուիրեմ տուր տըրից քոց անչափ:

ԻՂՁ ՍՐԲՈՒԹԵԱՆ

Աստուած, որ զիս յոչէից
 Հաստեալ եգեր յաշխարհիս
 Ի թիւ քոյոց ծառայից,
 Տուր ինձ լընուլ զիմ պարտիս:
 Հայր իմ, որ զայս քաղցր անուն
 Համարձակեր ինձ տալ քեզ,
 Տուր իբր որդի սիրասուն
 Անտալ ձայնիդ՝ սըրտիւ հեզ:
 Յետուս փրկիչ իմ եւ տէր,
 Որ մարգացար եւ մեռար
 Առ ի փրկանս իմ եւ սէր,
 Մի՛ յիս չարին հըպել տար:
 Հոգիդ հոգւոց սըրբարար
 Ու աղբիւր շնորհաց ընդհանուր,
 Սըրբեա՛ զոր յիս գիտես չար,
 Եւ յերկնային վառեա հուր:
 Կամք քո լիցին յիս Աստուած,
 Կամք իմ ընդ քեզ միշտ լիցին.
 Ի կեանս եւ յետ այս կենաց
 Եղէց ընդ քեզ անմեկին:

ՆՈՒԻՐՈՒՄՆ ԵՌ ԵՍՏՈՒԱԾ

Ատուած բարի, որ եւ այս օր
 Տաս ինձ կենաց տեսնել լոյս,
 Քեզ ընդ աւուրս ընծայեմ նոր
 Զամենայն կար եւ տենչ հոգւոյս:
 Դու որ վառես զակն արեւուն,
 Զաման լուսնի լընուս լուսով,
 Որ կաթես զցօղ առաւօտուն
 Ծնչեալ շարժես զահեղն ըզծով,
 Եւ ընդունիսդ առ ի նոցուն
 Եւ յամենայն արարածոց
 Անյօդ ձայնից քեզ օրհնութիւն,
 Եւ զիմն ընկալ գըթոյդ ի ծոց:
 Որ քան զհաստուածքս համադոյս
 Յանկամ քեզ տալ փառս յայսմ աւուր,
 Եւ նըւիրել յինէն ըզբոյս
 Զիս եւ զամեն՝ ըզձիւք մարգուր:
 Յամենայն ժամ եղէց պատրաստ
 Կալ յանդիման քեզ անամաչ,
 Հանդոյն վառեալ կուսիցն ըզգաստ
 Աուրք փեսայիդ դալ ընդ առաջ:

ՎԱՍՆ ՓՈՐՁՈՒԹԵԱՆՅ

Ո՛վ սրբութիւն սրբոց անհաս,
 Որ ոչ գիտես բնաւ ըզջար,
 Որ ի բարեօջ միայն մընաս
 Ու ամենեցուն ես բարերար:
 Որ բարութեամբ եւ առ բարին
 Հաստատեցեր եւ զիմ հոգիս,
 Աղաչեմ մի տար թոյլ չարին
 Ի քո ստացուածս հըպել ի յիս:
 Մերժեա՛ զախտիցն յինէն հրապոյր
 Եւ զցանկուծեան դաղտնի պատրանս՝
 Որ ըզտեսողս իսկ գործեն կոյր
 Անդուլ լարեալ սրտի դարանս:
 Ատուած իմ, բարձ ըզջարն յինէն
 Սուրբ պահեա՛ զսիրտ եւ զչայարանս,
 Զօգիս եւ միտս անբաժ ի քէն
 Կալ յահ եւ սէր քո ի փորձանս:
 Երթայք ի բաց հրապոյրք զազիր,
 Ոչ ախորժեմ ոչ հաւանիմ,
 Երկնից եմ ես, առեամ զերկիր:
 Քեզ փոյն Տէր պահեմ զանձն իմ:

Վ Ա Ս Ն Ծ Ն Ո Ղ Ա Յ Ե Ւ
Բ Ա Ր Ե Ր Ա Ր Ա Յ

Աստուած եւ հայր ամենեցուն
Յաւիտենից ինամոռ մարդկան ,
Որ հասակիս իմ զաղփաղփուն
Ետուր յերկրիս յայսմ օգնական
Քաղցրագունիդ անուան զյոգ՝ հայր ,
Եւ գըթուլթեանդ պատկեր ըզմայր ,
Յորոց եւ զիս , եւ քյր ու եղբայր .
Ողջամբ պահեա զծնողս իմ յամայր :
Ընդ մօրս երկանց եւ հօր քըրտանց
Կեանս անվրասանդ տուր աստըստին ,
Եւ պարաստեա ի կեանս անանց
Վարձըս բարեայ հարեւր ընդ մին :
Եւ վաստակոց նոցին կըցորդ
Երախտողաց իմ համօրէն ,
Եւ մանաւանդ որք զերկնահօրդ
Կենաց շաւիղն ինձ յարգարեն ,
Եւ որք կըրթեն ըզմիտս իմ խակ
Յիմաստ յարուեստ եւ ի բարբառ ,
Եւ ըզնուլթիւնըս վայրահակ
Յիմանալեացն ուղղեն կաճառ ,
Զիմաստուլթեանդ եւ շնորհաց տուրս
Առասապէս հէղ ի նոսին .
Այս առ յինէն նոցա արիտուրս ,
Ու առ ի նոցուն յիս դարձ կրկին :

Վ Ա Ս Ն Դ Ա Ր Զ Ի Մ Ո Ղ Ո Ր Ե Լ Ո Յ

Որ կենսատուղ էս ամենայնց
Եւ փրկուլթեան սիրող նոցին ,
Տէր գըթուլթեանց , մի առնէր զանց
Ի մոլորեայս գըթալ կրկին .
Որ ի խաչիդ ու ի ժամ մահու
Սրկեալ զտաքնապ քո ի մոռաց
Լինէիր Հօրդ աղերսարկու
Թողուլ նոցին իբր անգիտաց ,
Թող թող մարդկանըս փոքրօգի՝
Թ՛ ի կարծ ու ի գործ գըթին մոլար .
Ճըջմարտուլթեան շընչեա ոգի
Վերըստացիր զօրս ըստացար .
Որ ոչ ըզմահ մեղաւորի
Այլ զդարձ նորուն սիրես ու զկեալ ,
Դարձն զնոսին ի հետ բարի
Ըզըրտառուլ ձայնիկդ արկեալ .
Որ զիննըսուն եւ զինն ոչխար
Թողեալ միայն ի յարատին ,
Զկորուսելոյն հետ ընթացար
Բարձմամբ ի յուս իընդիւ գիւտին ,
Մոյժ ի փարախ քո , տէր Յիտուս ,
Չոյս բանսարկուն արար վարատս .
Յանցուցելոց տուր արաստուս ,
Թիւրեալ մըտաց՝ ուղիղ հաւատս .
Խաղաղուլթեան բերող յաշխարհ
Բարձ ըզցասմանց վիճից հրատյր ,

Արա զոտխըս բարերար,
 Եւ զատելիս ամ ի համբոյր:
 Եւ զոր մարդկան ետուր աւանդ
 Զանհամեմատ քո զմեծ պատուէր՝
 Պընդեա յանձինս ու ընկերս կաշկանդ՝
 Զաստուածային քո սուրբ ըզսէր:

Վ Ա Ս Ն Ե Ղ Բ Ա Յ Ր Ս Ի Բ Ո Ւ Թ Ե Ա Ն

Ո՛վ որ ուսուցեր
 Գեր քան զամենայն
 Լիալիր ի սէր
 Սիրել զբեզ միայն,
 Եւ յետ քո զընկերս
 Անձին հաւասար,
 Իբրեւ քո պատկերս
 Սիրել բարեբար,
 Զպատուէր քո արժան
 Տուր ինձ լընուլ միշտ,
 Ի սէրդ անպայման
 Եւ յեղբարց անուխդ:
 Ո՛վ աէր, որ հնէս զիս
 Եւ զեղբարքս ամեն,
 Անխաղի որդիս
 Խնամոցդ հայրեղէն:
 Զոր ոչքն կամիս՝
 Կամել ինձ մի տար.
 Եւ զոր չկամիմ յիս՝
 Մի յիմս հաւասար.

Եւ յայս յիշատակ՝
 Յըրուեա՛ զմերս ինչ խեղճ՝
 Թէ կիրք հակառակ
 Արկցեն անջրբակեա.
 Զըկամիմ ես զայն,
 Բանսարկուին է գիւտ.
 Դարձց՛ ի գլուխ նորայն
 Մախանացն ըստգիւտ:
 Հայր, տուր մեզ բարիս
 Զոր եւ սիրես տալ.
 Պահեա՛ նփորձ յերկրիս,
 Եւ յերկինս ընկալ:

Զ Ե Ղ Զ Ի Խ Ո Ս Տ Ո Վ Ա Ն Ո Ւ Թ Ե Ա Ն

Ստուած, բաւեա զիս մեղաւորս
 Որ եգեալ զմեզս իմ առաջի
 Եւ զքատաստանս քո ահաւորս,
 Յոտն անկանիմ սըրբոյ խաչի.
 Բաց Տէր ըզմիտս իմ եւ չըրթունս
 Ճանաչել քաջ զոր գործեցիս.
 Խոստովանել ըստոյդ զազունս
 Ու ապաշխարել առ սէր քո յիս:
 Զըղջայեցեոց հայր որդեսէր,
 Մեղայ, արա զմեզքս իմ զանց.
 Մի զխակամիա գործս իմ յիշեր,
 Քանզի Ստուած ես զըթուլթեանց:

Փըրկիչ անձինս եւ սէր Յիսուս
 Յիշեա զարեամբ դընեալ հոգիս,
 Եւ տուր ի ջերմ ինձ արասուս
 Զընջել ըզբիծս իմ աղտեղիս:
 Գարշիմ ատեամ զոր ատեսս գու,
 Ոչ եւս կամօք իմովք մեղայց.
 Թէ եւ տագնապ հասցէ մահու
 Շնորհիւք ըզբեզ ոչ ուրացայց:

Ի ՀԱՂՈՐԴՈՒԹԵԱՆ

Ո՛վ բարութիւն անհուն անհաս,
 Որ զամենայն որ քօ էին
 Ոչ շատացար տալ անպակաս,
 Ետուր եւ զբեզ բոլոր ինքնին.
 Որում երկիրս է պատուանդան
 Սրովբէք սարսին ի սպաս ըզբեւ,
 Եւ կալ հուպ չիք որ բաւական,
 Քեզ անմարուր է եւ արեւ.
 Ամենակալ Տէր ահաւոր,
 Արդարեւ գո՛ւ յիս խոնարհիս.
 Դու՛ւ յամաբուր սրտիս ի խոր
 Հաճ քան յերկին չափաւորիս:
 Ո՛ Տէր, զիս զե՛նչ կամիս առնել
 Որ էլանես այսպէս ի յայց.
 Միտք իմ ծրփան ի խոս անել
 Արդեօք փախեայց եթէ մեռայց:

Այլ փախելոյ հնար չիք ի քէն,
 Դու՛ ակր կենացս ես եւ մահուս.
 Ոչ սասախց ոչ սատակման զէն,
 Սէր սեսանեմ ընչ ի պահուս:
 Ո՛վ մեծք ի սէր, քան յայլ ինչ կար,
 Դու՛ յիս գործես նոր զայս զարմանս.
 Եւ ես չիշխեմ՝ բայց կալ խոնարհ
 Եւ ընդունել յիմ օթեւանս:
 Զիք անարժան բեզ որ քան զիս,
 Քաջ քան զամեն զայս ես գիտեմ.
 Այլ չիք եւ վայր յոր մեծ լիցիս
 Քան խոնարհեալ յիմ սիրա դժխեմ:
 Ունայնութեան անդունդ եմ խոր,
 Այլ պարբապեալ չուրջ հաւատով.
 Խոնարհեաց մնաւ սէր ահաւոր,
 Քեւ անսահման եղէց քան ծով:
 Դու՛ ես Աստուած իմ եւ համայն.
 Ես քեւ ունիմ զոր միանգամ.
 Քեզ կարտիմ ցանկամ միայն,
 Եւ քեզ միայն զոր ունիմ տամ:
 Որ զամենայն քեւ ինձ ետուր
 Եւ ըստանալ զիս կամեցար,
 Ընկալ զյօժարս յինէն արիտուր,
 Ընկալ զիս Տէր փոքրամեծար:
 Սուրբ ես, սըբբեա զսիրտ յոր էկիր.
 Սէր ես, վառեա՛ զոր սիրես յիս.
 Բարձր ես, ըզմիտս հան ըսա երկիր
 Եւ ուր կաս՝ անդ հանգսն զհոգիս:

Ս.Ռ. ՅԻՍՈՒՍ ԽՍ.Չ Ի ՅՈՒՍ

Առ քեզ Աստուած իմ Յիսուս
 Որ երեւիս խաչ ի յուս,
 Ընդ ճանապարհ քսամնափուշ
 Իբր ի ծաղկունքս քնքուշ,
 Եւ ի տախտակ քում սըրտին
 Մերձեցուցեալ ծայր մատին,
 Ուսուցանես զայն բախել
 Անտի զհոգւոյն պէտ ըզնել,
 Խօսեցայք բան սըրտադին
 Խանդաղատեալ կաթոգին.
 Զխորդ փայտիւդ այդ մահու
 Խայտաս գընաս սիրարկու:
 Զայդ վըկայեն ահա ստոյգ
 Ականողաց քոյն զոյգք,
 Երկոքեան բիբք քո մեղոյշ
 Թըւին ձայնել ինձ անոյշ
 Թ՛ է միշտ յերկին դառնալի
 Սիրոյն դաւառ լիուլի.
 Զայդ քարոզեն վարդք այտիդ
 Վառեալք շնորհաց ի փըթիթ,
 Յորոց Թըւին Թըռանել
 Ժըմիտք եւ յիմն անկանել.
 Զայդ գըրկալիր քո բազուկք
 Փարեալք ի փայտն այն անշուք,
 Որպէս շուշան զիւրեան հուս
 Առեալ նեցուկ ըզսեաւ Թուփ:

Ո՛վ քանին զու ուրախ
 Մանուկ Աստուածդ իմ չըքնաղ,
 Բայց լուսթենէդ յայդ քումէ,
 Որ եւ այն մեծ պատգամ է.
 Ուր գէմքդ եւ աչք բարբառին՝
 Լըսէ հոգի ձայն խորին:
 Քո մի սիրուն հայեցուած
 Ի ամբիժ մատանց քոց պարզուած
 Մինչեւ յալուցքս սըրտիս
 Ինձ յարդարեն ըսելիս.
 Թէ « Ոչ է ինձ արժանի
 Որ ոչ յանձնէն բարժանի,
 Ու առեալ իւր զխաչն ըզհետ
 Զըդայ նդ ուզիս երկնադէտ»:
 Զայս ասես լուռ ի հառաչ
 Ու երթաս հանուրց պարառուջ
 Խայտաս բոկոտն ի տատակ
 Զչարին կոխես չար վաստակ.
 Եւ համօրէն ներկանիս,
 Արեամբդ անկեալ ծիրանիս.
 Արկեալ զխաչին գործի լուրջ
 Յերկրէ յերկին կուռ կամուրջ:
 Ո՛հ, ես ըզսիրա տարածեմ.
 Տո՛ւր ինձ ըզխաչդ այդ վըսեմ,
 Զի զոր դուն տաս՝ ոչ է խաչ
 Այլ ծաղկահիւս Թագ կանաչ.
 Ոչ ինչ է ծանր առ ի սեր.
 Բարձեալ գիւմեմ զառ ի վեր
 Եւ ես խաչիւրս փոքու
 Մինչեւ ի կէտն մահու,

Ընդ քեզ ի նեղ սրտոտայն
Ընդ քեզ յերկնից տաճար լայն :

ՎԱՍՆ ՓՐԿԵԼՈՅ

Յ Ա Շ Խ Ա Ր Հ Ա Կ Ա Ն Ծ Ո Վ Է Ս

Անբէտ բարեոյն եւ չարի
Անկեալ ի ծով աշխարհի,
Ուր փոթորիկք հուպ ընդ հուպ
Յարուցանեն ալեծուփ
Մահասարսուռ բեր կոհակ
Ի զաղփաղփունս իմ նաւակ,
Ի հէգ նաւակն իմ մարմնոյս՝
Ոյր առաջնորդ չիք եւ յոյս,
Թէ ոչ առնես լուսաւոր
Ձհողոյս ճըրագ բանաւոր,
Ի մըրըրիկն այն խուժանս
Դիտել ըզժայռս եւ յորձանս,
Յոր դարանեալ նըհանդաց
Բազմօրինակ սպարանաց
Յանդունդ իւրեանց խորխորին
Ձիս սուզանել չընարին.
Սու քեզ բառնամ զաղաղակ
Ո՛վ որ սանձես զհիւսիսեակ,
Եւ ըզգոռող մըկանունս
Փոխես ի դաշտս անշարժունս.

Թի՛ է քեզ հաճոյ՝ նաւակիս
Ծըփեւ յերկար ընդ ալիս,
Իցեն եւ ինձ ցանկալի
Կամք քո ի սպառ սաշտերի:
Այլ որ նաւուց տաս ուղիղ
Յահեղ անդունդս անգ շաւիղ,
Յոյց ինձ յալեացըն մէջ խոր
Ըզձանապարհ անխոտոր,
Ձի եւ ընդ ծուփս յոգնադէմ՝
Եդեալ ցասման ծովուն դէմ,
Ընձաւակայս քո տեսից
Ի ի ցանկալին անդր հասից:
Ձի ես անփորձ եմ մանուկ,
Եւ ծովս անհեղ եւ ծածուկ,
Ծիծաղախիտ տեսնեմ
Մանրիկ ալիս լուսաձեմ,
Ընդ երկիւղին զոյգ հրապոյր
Վարէ ի խորս զիմ մակոյկ.
Քանզի փրփուր ծովուն ժանս
Հնձոց ծողկանց թըւի անդ,
Եւ պարեխաց խոչ եւ խուժ
Մեծ խըտոցաւ ի բացուստ:
Ո՛հ, այն անդորր անկայուն՝
Չար քան ըզխոռովս է նաւուն,
Եւ բաւական ի դաւանս.
Թէ խուն մի կամ ի զբոսանս.
Անդ մանաւանդ ակր Յիսուս
Յրուէս՝ զչարին չար հրապոյրս:
Դու իմ նաւուս առադաստ
Պարզեա զլոյս ժիր եւ ըզգաստ,

Չինեալ կողիւք հաւատոյ
 Ըզսս յետուստ ու առաջոյ՝
 Եւ սէրն արթուն իբր ուղղեակ՝
 Ճանապարհաց քոց սեղեակ,
 Առ տենչանացդ իմ բեւեռ
 Վարեցէ զնաւս առ քեզ՝ Տէր:

ԽԱՆԴԱՂԱՏԱՆԻՔ

ԱՌ ՏԻՐԱՄԱՅԻ ԿՈՅՍ

Մարիամ Մարիամ
 Եւ շըրթանց քաղցրահամ
 Եւ սըրտի ցանկալի
 Անուն միշտ պաշտելի,
 Մարմնածին իմըս մայր
 Քեզ իսկ զիս յանձն արար,
 Ինձ ի կեանս ու ի մահու
 Մայր և յոյս իմ էս գու:
 Դաս զուարթնոց հրեղինաց
 Դուլէ զքեզ սըրբասաց,
 Այլ հաճոյ քան ըզնոյն
 Քեզ մաղթանք մանկըաւոյն,
 Սիրտ ինքնին մեզ ճառէ
 Թէ չիք ահ ի մօրէ,
 Ձիք ամուր ապաւէն
 Քան ըզսիրտ մայրեղէն:

Ինձ ի կեանս եւ մահու
 Մայր և յոյս իմ էս գու:
 Քեզ մայր սիրտ եւ աչկունս
 Համբառնամ ի բարձունս,
 Տես եւ գու ի խոնարհ
 Թէպէտ եմս արհամարհ,
 Այլ գըթած յաչըս մօր
 Դոյ որդի անշնորհ,
 Բաւ հայեւդ իսկ յիս լսկ,
 Աչք քո լի են գըթօք,
 Ինձ ի կեանս եւ մահու
 Մայր և յոյս իմ էս գու:
 Հէզ յիս սէր, շնորհս եւ փոյթ
 Բարս քաղցունս, հէզ բընոյթ,
 Արա զիս քեզ հըլըւ
 Եւ որդւոյդ սիրարկու,
 Ի չարեաց դարձն զիս,
 Եւ արեամբ Յիսուսիս
 Սըրբեա զբիծ՝ զոր ի սիրտ
 Մեղանացս էարկ գիրտ:
 Ինձ ի կեանս և մահու
 Մայր և յոյս իմ էս գու
 Եթէ չար ի հրապոյր
 Դըրեցայց իբրու կոյր,
 Հան ի բաց ի սըրտէս,
 Կամ ըզսիրտ ի յանձնէս,
 Կամ ինքնին պատուհաս
 Տուր որչափ եւ գըթաս,
 Ձի պատիժք քո գութք են,
 Այն ամուր է քո զէն:

Ինձ ի կեանս եւ մահոյ
 Մայր եւ յոյս իմ ես գուշ
 Արա զինչ կամբք են յիս
 Իմ ուղղեակ գու լիցիս
 Բայց միայն զիս հաճոյ
 Արասցես քում որդւոյ
 Բայց միայն ի բիւրուց
 Զիս զերծն յառիւծուց,
 Որ գիււացն են փաղանգք
 Եւ չարեաց իմ վըտանգք
 Զ' ինձ ի կեանս եւ մահոյ
 Դու ես մայր, յոյս իմ գուշ:

ԱՌՆՈՅՆ ՄԱՅՐ ՄԵՐ

ԵՒ ՊԱՇՏՊԱՆ

Առ քեզ իղձս 'ի նուէր
 Ամբառնամբ ի վեր,
 Որ գըթով կաս միշտ
 Ի խինդ մեր եւ վիշտ
 Յարթնուեթեան եւ քուն
 Ի մեր վեր' արթուն.
 Առ քեզ մայր ամբիծ
 Քան զըունչ անմահից,
 Եւ քան զարշալոյս
 Մարուր եւ մշտ կոյս:

Ում եւ մի թեղ սեաւ
 Ընդ հողւոյդ չանկաւ:
 Առ քեզ' որոյ գուեթ
 Յաշխարհիս վախուտ
 Յար զհետ շըջ մեր
 Եւ թէ հնար ինչ էր
 Տալ մեզ նոր նըպաստ,
 Թողեալ զառադաստ
 Անմահից կենաց'
 Քան ըզմայր գըթած
 Յանձն առնոյր դարձեալ
 Յերկիր այսըր դալ,
 Մե մի զմեզ յերկին
 Կըրեւ կաթողին:
 Այլ կայ մայրդ անդէն
 Ուղղեա՛ զմեզ աստէն,
 Կայց Մայրդ առ Աստուած
 Պաշտպան թեւաբաց
 Եւ մատն զիղձ մեր
 Առ բարձրեալն ի վեր:
 Սիւեան զմեզ ըզթեւս
 Զի մի չարս եւ սեւս'
 Մե թիւրս եւ խոտոր
 Ի սիրտս աստանոր
 Տեսցես վերս աղբուս,
 Ու արկցես արտասուս:
 Այլ աչաց քոյց հուր
 Դիտանոց ամուր
 Լիցի մեզ յամայր
 Յարգելանիս վայր:

Եւ շնորհք սուրբ Հոգւոյն
 Մըրար քո ծոցոյն՝
 Ընդ աղանակերս
 Թեւոցդ անցեալ ծերս,
 Իբրեւ զայդուն ցօղ
 Ընդ ամս սսկեշող
 Պայծառադոյնք եւս
 Տեղասցեն ի մեզ:
 Եւ թէ երբէք, ո՛հ,
 Լիցի Տէր տժգոհ
 Ընդ անբարի տենչ
 Կամ դործ առ ի մէնջ,
 Եւ զարգարն իւր անդ
 Շողայցէ մեզ շանդ,
 Բեկցէ զսասա նորին
 Թեւոցդ հովանին
 Եւ մի յանձինս մեր
 Տիրեսցի քոյ սէր:
 Սյլ էթէ հաճոյ
 Լիցո՛ւք քու՛մ Որդւոյ,
 Եւ կամիցի աալ
 Վարձ մեզ սասկափայլ,
 Քեզ որդիաբար
 Զօնեմք զայն յօժար:
 Լըսէք ո՛վ հրեշտակք,
 Զոր մեզն հիւսէք թագ
 Ի թեւս Տիրուհւոյն
 Սփռեցէք ողջոյն.
 Եւ « Զայս, սասսջիք,
 Շնորհասպարս սրդիք

Զօնեն մօրն իւրեանց
 Սրգասիս ճըգանց »:

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք Ե Ր Ե Կ Ո Ր Ի Ն

Ըզքէն տէր դոհանամ,
 Որ եւ այս օր յայս ժամ
 Զիս ընդ ծիր արեւուն
 Հասուցէր յերկիուն.
 Ոչ հանգոյն այնոցիկ
 Ոյք զոյդուն գեղեցիկ
 Վայելեալ լոյս հանգարտ՝
 Զըտեսին զօրն յաւարտ:
 Բայց ոչ այնքան զարեւ
 Գիտեմ մեծ ինձ պարգեւ,
 Որքան զարփ քո շնորհին
 Որով կեանք իմ շահին:
 Ի լուսոյ շնորհաց զուրկ՝
 Կեանք մարդոյ են թափուրք,
 Իբրեւ խոտըն վայրի
 Որ զուր կեայ զուր խամրի:
 Եթէ թիւր ինչ կամ չար
 Եւ աչաց քոց օտար՝
 Սըպըրդեաց ի հողիս,
 Հօր աչօք հայեա յիս.
 Եւ ճաճանչք նորին սուրբ
 Իբր արեւ զամուրս նուրբ՝

Հերքեսցեն ի հոգւոյս .
 Տալով կամս քեզ հաճոյս ,
 Թօթափել զամենայն
 Ըզիբմոյ զահաժոյն՝
 Որ չեցէն քեզ հաճոյ
 Կիրս հոգւոյ եւ մարմնոյ :
 Եւ թէ գործ ինչ բարի՝
 Աչացդ յես նըշմարի ,
 Ընկալ զայն առ յինէն ,
 Թէ եւ քո խիտ առւերք են :

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք Գ Ի Ե Շ Ե Ր Ո Յ

Քօղ գիշերոյ սեւաթոյր
 Մածկէ զաշխարհ լըրին իւր ,
 Աղքեալ առ խոնջ բընութիւն
 Համատարած լըսութիւն .
 Քուն՝ փակակալըն քաղցրիկ
 Պատուհանացս երկբացիկ ,
 Եւ անժըպիտ լուրջըս պահ
 Յանդիմանէն ինձ ըզմահ .
 Եւ հանգըստեանս խի մահի՞՞՞՞
 Ինձ օրինակ եւ ազգիչ
 Ահէղ եւ ցուրտ տապանին
 Յօր նընջեցից քուն յետին :
 Տէր , չեւ եդեալ փակս աչաց
 Չեւ տըւեալ զուշ ի մոռաց ,
 Առ քեզ սըրտիւս ամբառնամ

Յանձնեալ զայժմուս եւ զհուսկ ժամ .
 Քոյով ձեռամբ պարըսպեա
 Չանձն իմ , զի մի սատանայ
 Իբր յորս անջան վաղեալ յիս՝
 Դաւեսցէ յիւրըն չարիս :
 Ամենատես անք արթուն
 Կայց դու սըրտիս դէս անքուն .
 Եւ մի յանկարծ անպատարատ
 Չիս յանաչառ ձրգեր դատ .
 Այլ զօրացեալ նըպաստիւք
 Եկեղեցւոյդ եւ ուխտիւք՝
 Խաղաղութեամբ նընջեցից
 Ի դըլծութիւնդ յուսալից ,
 Ի սուրբ հաւատս անդ հանգեայց ,
 Եւ ի զըւարթ սէր զարթեայց ,

Մ Ա Ղ Ո Թ Ք Զ Ղ Զ Ա Կ Ա Ն

Ի Մ Ո Ւ Տ Ս Հ Ա Ն Գ Ս Տ Ե Ա Ն Գ Ի Ե Շ Ե Ր Ո Յ

Ի խորոց սըրտից ցաւագին
 Ատուած մեր , առ քեզ կարգամբ .
 Չանձինս ի դատ ձրգեալ յատեան քոյին
 Գաւուրն յանցուած ողբամբ .
 Հայեաց աջօք քովք դըլծասէր
 Յարսօսը յաղէրս թախմեալ շնձանց .
 Մեղաք քեզ Տէր մեղաք :

Բզզարգեւս աջոյդ օրհնառաք
 Վասնեալ թէ զուր կամ է չար՝
 Ծանրաբեռնեալ խղճիւ յերեկս հասար,
 Սակայն սրտէք խոնարհ
 Խոստովան լինիմք անդանդաղ,
 Դէմք շառագնեալք եւ աչք է լայ,
 Աւանդ մեզ բիւր ավանդ:
 Փարեալ զխաչիւն Յիսուսի
 Հայիմք է վերբս կողին.
 Եւ բուռն հարեալ զրտից մօրն իւր կուսի
 Մաղթեմք աչաց նորին.
 Ի չիթ մի քաղցրիկ արտասուաց
 Խառնեալ միանիդ յանդին արիւն
 Քաւեաց ըզմեղս քաւեաց:
 Մեղսք, այլ սիրոյդ չեմք յուրաստ.
 Ընկալ ո՛վ Հայր մեր, զորդիս
 Որ դրթուածեք դիմեմք է գիրկ սրտարաստ.
 Ու է քեզ յանձնեալ զհօգիս՝
 Տամք զանձինս ի նինձ անդօրրու.
 Այլ սիրտքս ՚ի քեզ կայցնն արթուն,
 Ա՛ի նընջեւ զբուն մահու:

ԱՌ ՀՐԵՇՏՈՒՆ ՊԱՀԱՊԱՄԵՆ

Անձայն քարոզ անդուլ խնամոց հասաչին իմ
 Կեհդանի խնամք զքեզ սո՛ւրբ հրեշտակ՝ ինձ ոււ
 (նիմ,
 Զոր չեւ բացեալ աչացս ի լոյս աշխարհի
 Մինչեւ մարմնոյս ածեալ շաղկապ աւ հօգի՝
 Պատրաստեաց ձեռն արարչին շնորհածիր՝
 Հոգեկրցորդ ինձ գոլ ընկեր անձանձիր:
 Ի գիրկս իմ մօր գու առնէիր հովանի.
 Եւ թէ խոնջեալ նիրհէին աչք մայրենի
 Դու միշտ արթուն որորանացս աւրնթեր
 Եւ ի նընջեւ իմ հսկէիր աղօթիկեր: (Կոյս
 Ո՞րնձ զանուանոց քաղցրիկ Յիսուս եւ սուրբ
 Ուսոյց հնչել, թէ ոչ հրեշտակդ իմ հօգուոյս.
 Եւ ո՞ յաղօթս անփորձ վարժեաց ըզլըրթունս,
 Ո՞նախ կրթեաց զաչաց գընացս ի բարձունս.
 Եւ ո՞ զփոքրիկ սրտիս զանժամ բաբախիւն
 Արար լսել հէզիկ ունկան բարձրելոյն.
 Ո՞ յերկիւղ աւեառն հօգեկեցոյց զիս սրտեաց,
 Եւ զանուշակ սիրոյն կայլակըս կաթեաց.
 Ո՞ զսուրբ ամօթն ի դրախտ արնկեալ ի սրտիս,
 Սփռեաց ի գէմն շառագունանս շնորհաչիս.
 Ո՞ ջերմեանդն ընդ հօգուոյս քաղցըր փըղձուկ
 Ըզցօղագին խառնեաց ըլձից արտասուք.
 Եւ ո՞ նդ բարին եւ չար ուսոյց ինձ խտրել,
 Ընդ այն գընալ աստուստ ի բաց խոտորէլ: —
 Դու ինքն հրեշտակդ իմ բարի՝ զոյս ամենայն,

Եւ առաւել քան զայս՝ սիրով քո համայն:
 Կու ինքն անդուլ եւ արգ չառնես զինեւ զանց.
 Եւ ընդ աճել տիօց եւ կրից չարասանձ,
 Յաւելուս հոգ, շուրջ գաս զինեւ իբրու մայր,
 Ձի մի յախտից դերեալ կորեայց ի յամայր:
 Եւ դու ըզգաս սիրա իմ, լըսէս հրեշտակիդ,
 Երբ ի զարթնուլդ ասէ, Տո՛ւր զօրս այս

(հասաչիդ:

Յորժամ յաղօթս իջանես՝ կայ նոյն առ քեւ
 Զունայն եւ չար հանել խորհուրդս ի գերեւ.
 Տես, մի արգեօք արհամարհեալ ըզնովաւ,
 Ի բանսարկուին անկցին հրապոյրըս չարաւ:
 Յորժամ ըզմեղս խոստովանել դու երթաս՝
 Լո՛ւր, յունկանէ ազդէ չասել ինչ սփական,
 Ձի մի գթութեանն աջ ցասուցեալ անմահին
 Անդերծ գրեացէ զքեզ պարտական տարտարին:
 Յորժամ ի ճաշ մըխիս մարմնոյն Յիսուսի՝
 Գողալով ինքն իսկ կայ հրեշտակն առերի.
 Եւ թեւասքօղ տայ զգաստութեան օրինակ
 Սիրով, ահիւ առնուլ պահել զոտերն անբակ.
 Յորժամ զօղջոյնս կուսին ասեմ՝ նա կրկնէ,
 Եւ տիրամօրն հայցէ՝ հայել քեզ յերկնէ:
 Յորժամ՝ նըստիս յուսուամն՝ ի քէն ոչ զառչի
 Ձի մի վասնես ըզժամս եւ զճանս ուսուցչի.
 Եւ երբ գընաս ի խաղ, զբօսանս եւ յուսեսս,
 Առ քեւ կացեալ գոլ խրատէ զբօն եւ համեսս,
 Ձի մի անմեղքն ի բնէ դարձցին քեղ՝ ի մեղս,
 Անբանօրէն բերեալ յօժար ի վայելս:
 Երբ պարապեալ նստիս խորհիս դու միայն՝
 Ի բաց ի քէն ասէ խորհուրդդ այդ ունայն.

Մի տղաչեմ զայդ խորհիր, զայդ մի առներ,
 Անհընարկն գուցէ հոգւոյդ ածցես վէր:
 Յորժամ զէզուդ ածես ի բան արմարի՝
 Ունկն հրեշտակին քո եւ հոգին խոցօտի:
 Եթէ զաչկունս ձրդես անդէպ անըզոյ՛ջ
 Արտասուեն հոգեղէն աչքն քնքոյջ:
 Կամ թէ ուղղին ոտք ընդ շաւիղ անբարի
 Յորմէ գիտես՝ թէ փորձութիւն գեղերի,
 Նա զհետ պնդեալ կարգայ, յո՛ գնաս, զի՞ գոր-
 (ծես,
 Կամաւ զհոգիդ նենգեալ զԱստուած քո մտաւ
 (նես:
 Համայն հրեշտակն յըզգայութեանցդ հսկէ գը-
 (րունս,
 Ձի մի առ չար՝ չարն ուղղեացէ ինչ բերմունս.
 Բաղմեալ նա յաչք, ի ձեռս բաղմեալ ու ի բե-
 (րան,
 Ընթացակից է ոտին, մերձ առ ունկան.
 Այլ համօրէն՝ սրտիդ բաղմեալ կայ ի մէջ
 Ընդ խիղճ՝ մըտոցդ յածի աչքն իւր անշէջ.
 Բան ըզէզուաւդ ածեւ չկարես եւ զմըտաւ
 Զոր նա չտեսցէ ի պատմել տեառն հաւաստեաւ.
 Ոչ ինչ գործել թաքուն՝ ում նա ձիցէ վկայ,
 Աչք Աստուծոյ յիւրըն ճակատ գրօղմեալ կայ:
 Եւ ո՞րպէս սիրտ դու, առ աչքն այնպիսեօք
 Իշխիցես չար գործել կամաւ կամ անհոգ.
 Զըգիտիցէս զի ոչ գիտես վայրասպար,
 Այլ զհետ գան վարձք կամ պատուհաս անա-
 (չաս:
 Ո՛հ, զամենայն ակնարկի, զբայլ եւ ըզբան

Հանցէ հրեշտակն իմ յանմահին դատաստան :
 Եւ որ առուր յորժամ փակէ զաչս ի բուն
 Պատուիրելով եւ ի մահճի զգաստութիւն ,
 Ինքն ելանէ ցուցանել զգործս այնր առուր
 Զուարթ ընդ բարինս , այլ ընդ չարինս յոյժ ար-
 (խուր .

Ո՛հ , քանի՞օն խընդիւ զբարիսն ձօնէ
 Եւ յոսկեղէն դիւանս անջինջ հարկանէ .
 Եւ անժոյժ ինձ յեթերն ի վայր վաղեալ գոյ
 Հըծծէ 'նդ հոգին՝ թէ ուրախ լիւր , քեզ վարձք
 (կայ :

Իսկ թէ չարիք պղծեցեն զօրս եւ զհոգին՝
 Ապաշընորճ իմ բարերար հրեշտակին .
 Աւա՛ղ ինձ , ահընկօրէ զուարթօւնն այն ,
 Լալով մատչի առ տէր Աստուած ձեռնունայն .
 Եւ զյիշատակ իմոց դնացից անազգակ
 Ի սեաւ գրոյձէ մատեան՝ յանկամ ի դաստակ :
 Ո՛հ , մի հրեշտակդ իմ պայծառ , մի սեաւ գը-
 (րեր

Ահա զըզմամբ ես լուսայց զհոգւոյս վէր .
 Ե՛կ կայ , սըփռեա սաւառնեա զթեւսդ զինեւ .
 Զ՛ ի քէն հեռի կեանքս այս է մահճ մըշտատեւ :

ԱՌ ՍՈՒՐԲ

ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻԶ

Ո՛վ ընդհանուր յետ Աստուծոյ Հայոց լոյս
 Ստուերանըսաացս արփի անմուտ երկնա-
 (հորդ ,

Հոգւոց , կենաց մեր եւ համայն բաստից յոյս ,
 Ի մահացուէս յանմահութիւն առաջնորդ ,

Լուսաւորիչ մեր Գրիգոր հայր ,

Հովանացիր ի Հայս յամայր :

Ո՛վ մեծդ 'ի հարս , առաքելոց զուգապանծ ,
 Որ զվաստակոց նոցուն լըցեր ըզթերին ,
 Եւ զյամառեալ փրկիւթեան երկն հայկա-
 (ղանց

Չօրէքտասան ամ երկնցեր ի խորին ,

Եւ քան զարեւ յովկիանու անդընդոց
 Յօձարբնակ վըհէն հատեալ տիւ կարմիր
 Սնառաւօտ , եւ աներեկ ու անմիջոց
 Արկար կամար զՀայաստանեօք բոցակիր .

Ըզհարըստեալն ի Նոյէ հին յուսոյն կէտ
 ՅԱղան ի վեր արարատեան կոհակին ,
 Յիսուսամուխ բըռամբ հաստեր նորակերտ
 Ի սուրբ Սեպուհ՝ թերախ սըրախցս ըզձագին ,
 Լուսաւորիչ մեր Գրիգոր հայր
 Հովանացիր ի Հայս յամայր :

Որք ի հարանց եւ ի պետաց զուրկք գորով
 Անայցելուք եւ անտէրունչք, որքք գերեք,
 Ի քեզ միայն անկորուստ զնախըդ գորով
 Եւ զքեզ միայն գտաննմք մեզ մօտք եւ հե-

ռիք:

Զամենեսեան որ զքեզ կարգան թըրեանց հայր,
 Արա՛ որդիս արժանիս քեզ ու Աստուծոյ,
 Եւ յերկրէից՝ յերանութեանց հասո՛ ծայր
 Ուր բընակեսդ՝ ըզհետ ձըգեալքոյ լուսոյ,
 Հովանացեալ ի Հայս յամայր
 Լուսաւորիչ մեր Գրեհոր հայր:

ԱՂԵՐՍ ՄԱՆԿԱՆՅ

Ս.Ռ. Ս. ՄԱՆ ՈՒԿ Ն Ա.Լ ՈՅԻՍՈՍ

Ո՛վ մանուկ տուրք եւ պոյճառ,
 Հասակակից մեզ կայտառ
 Վարուք՝ զուարթնոց զուգապանծ,
 Հողազանգուած քերովբէ.
 Վասըն կենաց քոց անյանց
 Պատուեալ յերկնից եւ յերկրէ.
 Բարեխօսեա վասըն մեր
 Ալլոյիսէ սըրբասեր:

Որ ընթացար միշտ սուղիդ
 Ըզկենցաղոյս թիւր շաւիղ,
 Եւ սուրբ պահեալ զպատմուճան
 Աւազանին հոգեւոր՝

Պէտպէս զարդուք լաւութեան
 Փայլեցուցեր նորանոր.
 Բարեխօսեա վասըն մեր
 Ալլոյիսէ սըրբասեր:

Որ ընդ մխիթ քրձապատ
 Եկեալ մարմնովք անարատ՝
 Յանբըծութեան խըղճի քուտ՝
 Ընդ հարուածովք վըշարմբեր
 Իբրեւ դահիճ՝ ապառուտ՝
 Յարեասր յարիւն զայն թացեր,
 Բարեխօսեա վասըն մեր
 Ալլոյիսէ սըրբասեր:

Որպէս մըշակ փութաջան.
 Դու ի սրտիցս անդաստան՝
 Ա՛րկ ըլսերմանս ուղղութեանց,
 Զորոց յերկինս արգ ունիս
 Զըշտեմարանս եւ ըզգանձ,
 Բարգաւաճեւ ըզհոգիս,
 Բարեխօսեա վասըն մեր
 Ալլոյիսէ սըրբասեր:

Նախ քան զամեն բարի՛ տուր
 Սիրտ եւ աչկունըս մաքուր.
 Ըզկամս մարմնոյ ապրտամբ
 Եւ ըզհրապոյրս չարին
 Մեռուցանել տուր ողջամբ
 Յանուն Փրկչիս եւ Կուսին:
 Բարեխօսեա վասըն մեր
 Ալլոյիսէ սըրբասեր:
 Եւ անըզգաստք կամ թէ հեղգք
 Դիմեմք ի չար ինչ եւ մեղք,

Յայնժամ արդեա սըրտից մեր
 Զարբայուեթիւն եւ դեհեան,
 Ըղտեան, ըղմնն, ըղբս սէր,
 Ըղհատուցմունս յաւիտեան:
 Բարեխօսեա վասըն մեր

Ալլչիսէ սըրբասէր:

Թէ մեղաք՝ եմք դեւ մանկունք
 Վասն հայցուածոց են շրթունք.
 Քեւ ըզըրտիցըս պատուք
 Արբեցուցէ սուրբ Հոգին.
 Եւ ջերմն աչացս արտասուք
 Քեւ շարժեսցէ զգուեթ Փրկչին.
 Բարեխօսեա վասըն մեր

Ալլչիսէ սըրբասէր:

Տո՛ւր՝ քեզ նրման դօշ հըլու,
 Ու անանց բարեաց խուզարկու.
 Յուզըւթեանց քոց դո՛նեա մին
 Անջինջ է մեզ հարցէ կնիք.
 Լեցուք՝ թէ ոչ գլխովին
 Գո՛նեա միօջն Ալլոսիկք.
 Բարեխօսեա վասըն մեր
 Ալլչիսէ սըրբասէր:

Ս. ԱՂՈՅԻՍԵԱՅ

ՀՐԱԺԵՇՏԻ ՀՈԳԻՈՅՆ Ի ՄԱՐՄՆՈՅ

ՀՈԳԻՆ

Ահա ցանկալին
 Երկնաւորն հրաւէր,
 Որ յանկապակէն
 Կօչէ զես է վեր:..
 Երկրաւոր ուղեոյն
 Ընկեր անբաժան՝
 Քեւ յաւերժ ուղջոյն,
 Ճըգնատուն իրան.
 Աչք իմ ցողաքին
 Զըղըւթեան է լաց,
 Խըցէք արդ զաղին,
 Հոսանց աղբերաց.
 Փըրկչին օրհնեբոու
 Բերան սըրբասէր,
 Դադարեաց եւ գու
 Ծուրթն իմ աղօթիկեր.
 Խօնջեալ գու կամար
 Ի միգ տարածմանց,
 Անկէր է խոնարհ՝
 Կըթոտ արմըկանց.

Երբրկոս մատուցի՝
 Խաչին նըշանաւ
 Զինեալք աներկունք,
 Վաստակոցդ արդ բաւ.
 Գեանախըշտի ծունկք
 Տեւեալք ի ճըգանց,
 Խարխիսք զաղփաղփունք,
 Զերծջիք ի բեռանց:
 Ողջախոհ մարմին,
 Մասնեալ չարագան
 Խիստ խարաղանին,
 Լըւացեալդ յարեան,
 Ի կըսկիծ ձմերաց
 Անդամք սառնորակ,
 Հանդիստ դամբանաց
 Տացի ձեզ երագ:

ՄԱՐՄԻՆՆ

Ընկեր վեհափառ
 Հողոյս ապիկար,
 Ուղեցոյց եւ ղեակ
 Հոգիդ փայլունակ,
 Քեզ ցարդ դիւրանաց՝
 Վըշարմբեր կենաց
 Իբր ըստրուկ ամբք
 Համբերի ցաւօք.
 Թողեալ մրտադիւր
 Ըզգահոյից դիւր,
 Յարկս ոսկե ձեղուն,
 Մառայս ընդասուն,

Ըզպերճ ծիրանի
 Հարեալ ըզգեանի:
 Ըզուբ մարտադիր
 Զհայրենի երկիր.
 Նըժդեհ տարադէմ
 Ի խրճիթ նըսեմ
 Յաշխարհի փայլմանց
 Արարեալ իմ զանց,
 Ի մուծ թախծադին
 Նըստայ ի խրճիթին:
 Աբբայից դարպաս
 Խընջոյից ըսպաս
 Պատրաստ էր ինձ միշտ,
 Զըկայր ուստեք վիշտ.
 Յիս դասք փարաղանց
 Բերեկին նախանձ.
 Տեւեալ ղիս կուսանք
 Երանեկին ցանկ:
 Այլ ղի քաղցր էր քեզ
 Վիճակ դըծուծ հեզ,
 Զանդամս իմ քընքուշ
 Հարի քստմնափուշ,
 Եւ ըզսիրտ մատաղ
 Խիստ խըղճիդ ի խաղ.
 Պատառ չորակեր
 Ըզքաղց իմ տանջեր.
 Զափով արբի ջուր
 Յարատսուց փրփուր,
 Յանկողնոց փափուկ
 Վազեալ խուսափուկ

Ագահեցի զքուն
 Խըշտեաց կարծրաբուն.
 Ինձ պրտուեակ եւ յարգ
 Էր բազմոց եւ զարգ:
 Յաչացըս գիտակ
 Կարգեցի պահնակ.
 Գեղաղէշ աշխարհ
 Էր ինձ արհամարհ:
 Եւ այս վեշտասան
 Արեւու շըրջան՝
 Լըլկեալ յերաշխէս
 Չարչարեցայ ստէս.
 Եւ ոչ անհամբոյր
 Եղէ քեզ հրապոյր,
 Հոգւոյդ հակառակ
 Գող չարահաւակ.
 Եւ հեղոյս հըլու
 Ժամ մի գիւրի գու
 Չըլացար ցայս օր
 Յայս ժամ սըգաւոր:
 Եւ արգ անողոք
 Թողո՛ւս զիս անոք.
 Ղիս չարչարաղգեաց
 Ի պարէն ճըճեաց: ...
 Եւ յանվիշտ վայելս
 Գու յերկին գիմեօ.
 Օ՛ն, երկայնաւոր
 Վըշտացըս տրխուր,
 Երկնաչո՛ւ հոգի,
 Բարձ եւ զիս աստի.

Մի Թողուր ի յերբ
 Չանձկալիգ ընկեր.
 Ճըգանցդ եմ հազորդ,
 Ու երկնի աահահորդ.
 Է՞ր ոչ եւ վառաց՝
 Որ ինեւ քեզ աճեաց,
 Ընդէր վիշտք ի կեանս,
 Ու անարդանք մահուանս.
 Չխո՞րդ յանձկալուոյս
 Մընամ բացաբոյս:
 Սուր բաժանարար,
 Յայս զօգ սիրաբար
 Մարմնոյս ընդ հոգւոյ՝
 Մի հարցէ ազդոյ:

ՀՈԳԻՆ

Ճըգնասուն մարմին
 Ընկեր իմ հնազանդ,
 Հրաւերն երկնային
 Խնդրէ զքո աւանդ.
 Հոգիս յԱստուծոյ
 Ել ի յանմահէն,
 Յակն աղբերն իւրոյ
 Դառնալ է օրէն.
 Մի քեզ ծանրացի
 Պահարան հողոյն.
 Դու ելեր անտի,
 Դարձցիս արգ ի նոյն:

Իմ ի քեզ զըտեալ
 Իբրու փորձ օսկեակի,
 Ի կայս լուսափայլ
 Շողջղեմ սրբբեակ:
 Բայց մէք միւսանգամ
 Լիցուք մէք ընկեր,
 Ի կեանս անթաւամ
 Յանվախճան ի սէր.
 Փարեւ ըզմիմեամք
 Յեա պանդրխտու թեան
 Ի դիւտ մեր ողջամք,
 Եւ կեալ յաւիտեան:

ՄԱՐՄԻՆ

Հրաժէշտ ցաւագին
 Հոգւոյդ երկնային.
 Հարից անբամբաս
 Եւ հուսկ զայս ըստաս.
 Պարտք անդարձական
 Որդւոց ագամեան.
 Եւ կացից ի քուն
 Հուպ յոչընչութիւն.
 Մինչեւ հրաշագործ
 Հաստից ձեռին փորձ
 Յարուոցէ զիս նոր
 Ի կերպ երկնաշնորհ:
 Դու հոգեակ, դարձիր
 Յոր յարն անձկայեր:

Յաւերժ ի հանդիստ,
 Հրեշտակաց ի նիստ.
 Դարձ առ հանգիստ քո
 Ի դիրկս Աստուծոյ.
 Եթ զարձ առ քո սէր
 Հոգի սըրբասէր:

ՀՈԳԻՆ

Սերոյն անուշակ
 Հընչէ ձայն յոգիս.
 Հասանէ նուիրակ
 Յերկին տանել զիս.
 Ձըքանայ երկիր
 Յաջացըս տեսոյ.
 Կամար երկնածիր
 Խոնարհի լուսոյ: . . .
 Ոչ եւս բուռն է մահ,
 Յաղթէ բնակին սէր . . .
 Ելանեմ անահ . . .
 Օրհնեա՛ն զն իմ ըզտէր:

ՍՈՒՔ ԶԼՈՒԾ ԻՄ Ի ՁԵԶ

ՄԱՏԹ. ԵԱ. ԵԹ.

Որք ի կենցաղ նորամուտ
Պէտպէս իրաց հեամուտ
Յածեալ խնդրէք, մանկունք դուք,
Ի Յխուսէս ուսարուք,
Ձի էս խոնարհ եմ եւ հեղ,
Առէք ըզլուծ իմ ի ձեղ:
Աշխարհդ է վայր բազմավիշտ
Եւ սրատերազմ ի դա միշտ.
Կիրք եւ փորձանք ու արկածք խիստ
Գործեն ըզկեանս անհանգիստ.
Ազրի միայն հոգի հեղ.
Առէք ըզլուծ իմ ի ձեղ:
Դիւրիչ կենաց՝ էս Յխուսու
Հընարեցի լուծ մի օնդ ուս.
Եւ լուծս իմ լուծ է քաղցրիկ
Եւ բեռն իմ բեռն փոքրիկ.
Առէք ըզլուծս այս ի ձեղ.
Ու եղիջէք ինձ նրման հեղ:
Լուծ հեզութեան է լուծս այս
Բառնայ զծանոունս եւ դրժարս.
Եւ բեռն իմ փոքր է սրատուէր
Սիրել զՍտուուած եւ զընկեր.
Առէք ըզլուծ իմ ի ձեղ
Ու եղերուք ինձ նրման հեղ:

Որք այս խրատուս ոչ լուան՝
Ի զէղջ եկին անաբան,
Խընդրեալ հանգիստ՝ ու ոչ գըտին,
Եւ զուտ վայելչւոն լըքին:
Հըպարտացան ի սնոսիս
Եւ հեշտացան յատելիս.
Ելին գընալ համարձակ
Ընդ ճանապարհն ընդարձակ,
Եղեն սիրոյս լըծընկէց
Եւ գըտին վիշտ մեծամեծ.
Ըզլուծ չարին ընարեցին
Արկեալ մահու տունս յանձին:
Այլ դուք լուարուք Յխուսիս.
Ձեւ ինչ բարձեալ զաշխարհիս՝
Առէք ըզլուծ իմ ի ձեղ,
Ինձ պէս խոնարհք լըք եւ հեղ,
Թեթեւանան ձեզ բեռինք,
Եւ քաղցրանան ձեզ դառինք:

Թոյլ տուք մանկառոյդ, և մի արդիւոյք
զրոսս գալոյ առ իս .

ՄԱՏԹ. ԺԹ. ԺԴ .

Լուեցէք ս՛վ կիրք, լըուեաց աշխարհ,
ԸզՅիսուսիս լուարուք բարբառ .
Թոյլ տուք Թոյլ տուք մանկըտուոյդ այդ
Գալս առ իս սըրախէք անդայթ .
Թոյլ տուք Թոյլ տուք մանկըտուոյդ
Զի գան առ իս սիրափոյթ :

Ո՛վ աշխարհի պատիր հրապոյրք
Դուք հեշտուծիւնք սնոտիք եւ կոյրք
Յորմէ խաբին շատ մահացուք,
Դուք ըզնոսա մի արգելուք .
Թոյլ տուք Թոյլ տուք մանկըտուոյդ
Զի գան առ իս սիրափոյթ :

Ո՛վ ըզբօսանք չարք եւ ունայնք
Պըղբոք կենաց ճանապարհք լոյնք,
Որք դըժոխոց էք վայրարկուք,
Դուք ըզնոսա մի արգելուք .
Թոյլ տուք Թոյլ տուք մանկըտուոյդ
Զի գան առ իս սիրափոյթ :

Շեղեալ սրտից կիրք ապըստամք
Որք վարագոյր ունիք զակամք,
Այլ ընդ այլոյ զեր տեսանէք,
Դուք ըզսոսա մի խափանէք .
Թոյլ տուք Թոյլ տուք մանկըտուոյդ
Զի գան առ իս սիրափոյթ :

Վատախորհուրդ եւ վատախրատ
Դուք մուրեալ մարդկան երասա

Որ էք մեանց խարդաւանակք,
Մի տայք սոցա չար օրինակ .
Թոյլ տուք Թոյլ տուք մանկըտուոյդ
Զի գան առ իս սիրափոյթ :

Եւ դու սատան եւ դիւաց դաս
Որ զեմ որդեակս յինէն որսաս,
Անմեղուծեան պատկառ կացէք
Եւ մի սոցա խափան դընէք,
Թոյլ տուք Թոյլ տուք մանկըտուոյդ
Զի գան առ իս սիրափոյթ :

Եւ դուք մահու ցուրտ արհաւիրք
Յորմէ սարսէն սիրտք մեղսակիրք,
Զանմեղ հոգիս մի արգելուք
Յորժամ թեւեւն էթերաչուք .
Թոյլ տուք Թոյլ տուք մանկըտուոյդ
Զի գան առ իս սիրափոյթ :

Մանուկ առ Հրաւերն Յիսուսի .

Յիսուս Աստուած մարդասէր
Եւ առաւել մանկասէր,
Զի մանկուծիւն ծայր կենաց
Եւ արշալոյս է բարեաց,
Քաղցրիկ առնէ ինձ հրաւեր
Թոյլ տուք մանկանդ գալ յիմ սէր :
Թոյլ տուք Թոյլ տուք ինձ մանկանս
Որ ի կանուխս եմ ի կեանս,
Անմեղուծեամբ ըզսա կեալ,
Եւ սուրբ առ սուրբն դառնալ .
Թոյլ տուք մանկանս ինձ փոքուս
Երթալ առ սէրն իմ Յիսուս :

Սշխարհ, լըսեմ զի չար ես
 Թէ եւ անփորձ իցեմ ես.
 Լըսեմ զի շատ զոք խաբես
 Յանգիւտ կորուսան յուղարկես.
 Թոյլ տուր մանկանս ինձ փոքուս
 Երթալ առ սէրն իմ Յիսուս:

Վայելք կենաց համառօտ
 Հոգիս իմ չէ՛ ձեզ կարօտ.
 Կիրք՝ որ զաչքք վարադոյր
 Հոգւոց արկեալ գործէք կոյր,
 Թոյլ տուք մանկանս ինձ փոքուս
 Երթալ առ սէրն իմ Յիսուս:

Ո՛վ հեշտութիւն անձընդիւր
 Ձեք քան ըզքեզ շաւիղ թիւր.
 Շատ զոք յորդւոց դու երկնի
 Արարեր զարդ գեհէնի,
 Թոյլ տուր մանկանս ինձ փոքուս
 Երթալ առ սէրն իմ Յիսուս:

Եւ դուք մարդիկ երկրասէր
 Չըկամիմ՝ դու ձեզ ընկեր.
 Ձեք ինչ բարի երկրաւոր,
 Մի՛ նձ խօսիք բան ախտաւոր.
 Թոյլ տուք մանկանս ինձ փոքուս
 Երթալ առ սէրն իմ Յիսուս:

Յիսուս դու կեանք իմ եւ սէր
 Հըսկեա՛ սըրտիս զոր հաստեր.
 Ի փորձանաց փըրկեա միշտ
 Եւ տուր հայել յերկին ճիշդ.
 Կարդա՛ նդուլ զիս ձայնիւդ հեղ,
 Եւ թոյլ տուր դալ ինձ առ քեզ:

Հաստատուն կացէր ի սէր իմ.

ՅՈՎՀ. ԺԵ. Թ:

Ո՛վ ձեռագործք անմահիս
 Ո՛վ դուք պատկերք իմ համբուն,
 Ո՛վ գինք արեան ձեր փըրկես,
 Յիմ սէր՝ կացէք հաստատուն:

Ես սէր Աստուած յաւիտեանց
 Յերկնից բաղմեալ ՚ի գահու,
 Առ սէր ձեր՝ զեմ թողեալ գանձ,
 Իշի յերկիրըդ մահու.

Առ մանկըտիդ ձեզ անփորձ
 Մերձեալ տեսի զբանսարկուն,
 Արկի զփրկիչ ձեռս ՚ի գործ.
 Կացէք յիմ սէր հաստատուն:

Հրեշտակն անմահ յերկինս անդ
 Ուրացեալ զայս սէր անձառ՝
 Ի խաւարին արկաւ բանդ
 Եւ ՚ի տանջանս անըսպառ.

Իսկ սիրտ փոքրիկ այլ խոնարհ՝
 Սիրով լինի աննրկուն,
 Եւ հալածէ զգեւըն չար.
 Կացէք յիմ սէր հաստատուն:

Թէ բանսարկուն գրդուէ մարա
 Եւ թէ բնութիւն ինքն ՚ի ձեզ,
 Մի՛ աայք անդի տարապարտ,
 Մի՛ բիծ սըրտիցդ ՚ի սլարակէզ:

Առէք ըզհասչ իմ ընդ ուս,
Տեսէք՝ առ սէր ձեր հոգւոյն
Ի նմա մեռեալ զիս Յիսուս,
Կացէք յիմ սէր հաստատուն:

Միրևոյ՛յր զիմևսանս որպէս եւ ես
զձեզ սիրեցի.

ՅՈՎՃ. ԺԵ. ԺԷ.

Օրինադէրս հանուրք Տէր
Մեծ քան զամեն պատուիրանս
Զայս աւանդեմ ձեզ պատուէր,
Սիրել անձանց պէս զմիմեանս:
Մանկունք, զերար սիրեալք
Որպէս սիրեացն ըզձեզ Տէր,
Զի Աստուծոյ էք որդիք,
Այս յիշատակ սըրբէ զսէր:
Միոյ հօր դուք որդիք էք
Աւ նոյն վախճան ունիք կէանս,
Որ ինչ դուք՝ նոյն եւ ընկերք,
Օն սիրեալք ըզմիմեանս:
Մի՛ զոք սիրել առ հաճոյս,
Աւնել բարի, չաւնել չար,
Յօրինակէ չարէ խոյս
Եւ օրինակ առլ արդար:
Յանկալ զեղբօր շահ զինչ զիւր,
Ներել նըմին ըզյանցանս,
Դարձուցանել՝ հետոց թիւր,
Այս է սիրել ըզմիմեանս:

Զրկել՝ եւ ոչ խնդրել վրէժ,
Օրհնել՝ ըւեալ երգիծանս,
Յանձնել զիրար՝ Տեառն յաւերժ.
Այս է սիրել ըզմիմեանս:

Յոյս իմ ի մանկութիւնէ իմմէ, մի՛ րոյրսր
զիս տէր Աստուած իմ.

ՇՅՐԱԿԱՆ

Ո՛վ յոյս կենաց իմոց Աստուած,
Որ ետք յերկինս հնչեալք,
Եւ յահարկի սիրատարած
Հայիս եւ յիս փոքրոս մանուկ,
Յոյս իմ ի անոցս մանկութեան,
Տէր, մի՛ թողուր զիս յաւիտեանս:
Յոյս իմ, որ քո սիրովք անձառ
Ի յանէից զիս արարեր,
Ու ի մարդկութեան մուծեալ կաճառ
Դրօշմեցեր յիս ըզքս պատկեր,
Յոյս իմ ի անոցս մանկութեան
Տէր մի՛ թողուր զիս յաւիտեանս:
Յոյս իմ, որ զաղա հոգւոյս նախկին
Ըզժառանգեալս ի նախահարց
Լուծեալ է ջուրս աւաղանին,
Արկեր զինեւ օթոց շնորհաց,
Յոյս իմ ի անոցս մանկութեան
Տէր, մի՛ թողուր զիս յաւիտեանս:
Ծընան ծընողք զիս յաւածուք
Դայեկեցին դայեակք արկար,

Եւ արդ մարդէն միտք մահացուք .
 Այլ դու միայն ես հանուրց կար :
 Յոյս իմ ի տիոցըս մանկութեան
 Տէր, մի թողուր զիս յաւիտեան :
 Այլ ցորչափ յոյս ինձ երկրաւոր
 Տաս ըզտոսին եւ առաջնորդ,
 Տո՛ւր եւ մըտացըն ըլլս յորգօր ,
 Չի ցուցցեն հետս ինձ երկնահօրդ .
 Յոյս իմ ի տիոցըս մանկութեան
 Տէր, մի թողուր զիս յաւիտեան :
 Եւ երբ բառնաս յինէն ընդոյն
 Եւ երբ հեռի եմ յայնց ձեռաց ,
 Դու գայեկաց լէր ինձ հանգոյն ,
 Մի տար օցտել ի քոջ շաւղաց :
 Յոյս իմ ի տիոցըս մանկութեան
 Տէր, մի թողուր զիս յաւիտեան :
 Զանմեղութեան՝ յոր ըզմանկունս
 Սիրես, ու առ քեզ իսկ հրաւիրես ,
 Տընկեա՛ Աստուած իմ յիս՝ ծաղկունս
 Եւ աճեցո՛ շնորհօք պէսպէս .
 Յոյս իմ ի տիոցըս մանկութեան
 Տէր, մի թողուր զիս յաւիտեան :
 Այժմէն կըրթեա զիս ՚ի քո սէր
 Երկնից բաղձալ տո՛ւր ինձ այժմէն ,
 Չի մի աշխարհ զոր անխճէր
 Որսայցէ զսիրտ իմ մարմնեղէն .
 Յոյս իմ ի տիոցըս մանկութեան
 Տէր, մի թողուր զիս յաւիտեան :
 Յորժամ մերձի ոսոխն ի յիս
 Գունակ գունակ սըփուել փորձանս

Որ արտաքոյ եւ որ յողբս ,
 Չիս ի գըրդիդ կա՛լ ՚ի կապանս .
 Յոյս իմ ի տիոցըս մանկութեան
 Տէր, մի թողուր զիս յաւիտեան :
 Եւ յորժամ տիբըս զարգանան
 Ու այլ աշխարհի չիցեմ մանուկ ,
 Արա զիս նոյն յամբըծութեան ,
 Միչտ պահեա զսիրտ իմ անմեղուկ .
 Յոյս իմ ի տիոցըս մանկութեան
 Տէր, մի թողուր զիս յաւիտեան :
 Իսկ թէ բնաւ, ո՛հ, մեղքըն զազիր
 Չեան ամբարձցէ պըղծել զողբս ,
 Կամ ըզհրապոյրն անցո՛ պատիր
 Թոյլ տո՛ւր, գոչեալ, մանկանդ առ իս ,
 Կամ ըզհոգիս ի մարմնոյս հան
 Յոյս իմ ի տիոցըս մանկութեան :

ՍԱՆԴՈՒՂՔ ԵՐԿՆԻՅ

Ես ի յերկին կամիմ ելանել,
 Բարձր է շաւիղն եւ գըժուարին ել,
 Եւ ես չունիմ թռչնոյ թեւիկ սուր,
 Եւ ես չունիմ երկվարիկս հուր.
 Այլ եւ բեռնակ ունիմ ի թիկունս
 Որ յար կըքէ զճակատ ի կըրկունս:
 Ո՛հ, ես զիսորդ յերկին ելանեմ,
 Ո՛հ, ես զիսորդ առ Տէր հասանեմ:
 Խոնարհութիւն, ըզքեզ կանգնեմ ես
 Յերկրէ յերկինս հասու ասպարէս.
 Ըզսէր դործեմ ինձ սանդղամատունս
 Եւ վազվազեմ բեռնակ ի թիկունս.
 Որչափ վազեմ բեռնոս թափթափի,
 Ու անբեռն ի ծայրն հարում ծափ ծափի.
 Այ՛ համարձակ զընեմ դարչապար
 Յաստուածային սիրոյն ճանապարհ:

ԿԱՐՃՕՐԵՍՅ ՄԱՆԿԱՆ

Իղճր առ Աստուած Երբարոյ.

ՍԱՂՄ. ձԻԱ.

Ուրախ եղէ 'ս ընդ այնոսիկ
 Ոչք ասեին ոըրախ ծածուկ,
 Եթէ եղեալ սիրով սլացիկ
 Ե՛լ եւ ի տուն Տեառն երթիցուք.
 Հասեալ կային սըրախ իմ թեւք
 Բարախեղով յեւս եռանդունս
 Ի ծանր հալտես թռուցեալք թեթեւք
 Երուսաղէմ, անդր ի քո դրունս:
 Ռ՛վ սուրբ Սաղէմ, հոգւոց տաճար
 Եւ Աստուծոյ ժողովարան,
 Ե՞րբ ընդ կենացս անցեալ պատուար
 Զերծայց յանբոյթ քո օթարան.
 Ուր խուճապեալ ոգիք ընտիր
 Դիմեն խըմբին դարուց ի դար,
 Թողուն զըւարթ զանարգս երկիր
 Երթալ օրհնել զէն անդադար.
 Եւ ես յուսով փրկչես ի ծոց
 Երթեալ մըտից ի դատաստան,
 Եւ ոչ երկեայց ի հարուածոց
 Զոր խեթք յերկար կենացըն տան:
 Ո՛հ, պատմեցէք ինձ զՍաղէմայ,
 Խօսեցարուք ընդ իս զերկնից.
 Զի ես անձկամ միայն նըմայ,
 Տուք ինձ ողջոյն զուգոցն ամբիծ.

Յողջունէ՛ խաղաղութեան

Առ անձկացեալս իւր առւք հոգի,
Ոյր չեք աստէն վայր հանգըստեան,
Որ լոկ երկնից է կաթոգի:

Ողջոյն տամ ձեզ ժողովք սըրբոյց
Վաղահրաժեշտ յերկրէ մանկունք,
Որք խաղաղեք փրկչին ի ծոց
Ո՛վ հողեղէն հաստեալ զուարթունք:

Վատըն ձեր սիրտս հարկանի՛ վեր,
Վասն Աստուծոյ տանիմ՝ վըշտիս,
Եւ ըզմայլեալ յանգորր ի սէր՝
Փոխել յաստեացս հէշտ է սրտիս:

Ուրախ եմ էս ընդ այնոսիկ
Ոյք ի սուն Տեառն տանին զիս...
Յընորք կենաց ի բաց կացըիք,
Ահա գնամ էս ի ծոց հաստչիս:

Վ Ա Ր Ժ Ք Ե Ի Ի Ղ Զ Ք
Ը Ս Տ Ա Ի Ո Ի Ր Յ Ա Մ Ս Ո Յ

Ա.

ՀՆԱԶԱՆԴՈՒԹԻՒՆ

Էք Յիսուս երևոցս հնազանդ.

ՂՈՒԿ. Բ. Ծ.

Որ քան ըզգոհ էւ պատարադ
Զունկընդրութիւն մեծարեցեր,
Տուր ինձ անսալ անհակառակ
Կամաց՝ որ քուժդ իցեն ընկեր:

Բ

ՀՆՈՐՀՕՒՔ ԿԵԱԼ

Էք Յիսուս զարգանայր խնամոտրեամբ
և շնործոր յԱստուծոյ և ի մարդկանէ.

ՂՈՒԿ. Բ. Ծա:

Ուղղիչ հոգւոց էւ մարմնոց ակեր,
Զգայարանացս իմ յեղյէղունկ
Տուր միշտ ի շնորհքս քո շարժել
Մի՛ ինչ յախուռն էւ ասպաշուք:

Գ

ԶԳՈՒՇՈՒԹԻՒՆ Ի ՓՈՐՁՈՒԹԵԱՆՑ

Այրուս կացէր ևս աղօրս արարէր զի մի
մտանկիցէր ի փորձորիւն .

ՄԱՏԹ . ԻԶ . ԽԾ .

Ըստ ինքնուսոյց պատուերանիդ՝

Աղաչեմ տէր զիս մի թողուր

Ի փորձուցիւնս մահառիթ .

Այլ է չարեաց պաշտէմ մաքուր :

Դ

ՇՆՈՐՀԱԹԱՆՈՒԹԻՒՆ

Բանն անր յամենայն ժամ շնորհօք տեսան
իբրև աղիւ համեմեայ յիցի .

ԿՈՂՈՍ . Դ . Կ .

Տէր, որ հասաչիդ օրհներգու

Ու ի շնուցիւն ընկերաց

Հաստատեցեր ինձ լիզու,

Տուր միշտ սրման բան շնորհաց :

Ե

ՀԵՁՈՒԹԻՒՆ

Ոռարուք յիկեկ զի հեզ ևս ևս խոնարն արտիւ
ևս զայլիք հանգիստ անձանց անրոց .

ՄԱՏԹ . ԺԱ . ԻԹ .

Որ քեզ նրման քաղցրըդ Յիսուս

Ուսուցեր գող հեզ եւ խոնարհ ,

Աղաչեմ մի բնաւ զիս թողուս

Լինել անձին կամակատար :

Զ

ԱՆՅԻՇԱՉԱՐՈՒԹԻՒՆ

Յրնեցէր զանթիջս անր, բարի արարէր
ատելեաց անրոց .

ՄԱՏԹ . Ե . ԽԿ .

Անոխակալ եւ բարեսէր

Որ միշտ իմոց մեղաց ներես ,

Քոյինատիպ շնորհեա ինձ տէր

Անյիշատար գող առ ընկերս :

Է

ԵՐԿԻՒՂ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Անիւ եւ քողոքեամբ զանձանց փրկուորիւն
գործեցեք.

ՓԻԼԻՊ. Բ. ԺԷ.

Ձերկիւղ ահեղ դատաստանիդ

Եւ զհատուցմանն արդարադատ

Տըպաւորեա՛ տէր՝ յիմ է սիրտ,

Կեալ միշտ ըզբոյշ և անարատ:

Ը

ԿԱՆՈՆԱՊԱՀՈՒԹԻՒՆ

Որ որ լուծցե մի ինչ ի սրտոռչիրանացս
յայցանե ի փորոշնց, ... փորքր կոչեցի
յարբայոքեան կրկնից.

ՄԱՏԹ. Ե. ԺԹ.

Կարգք եւ օրէնք՝ տէր, քո հրաման

Ու առաջնորդք ինձ են ի բարին.

Տուր ինձ ըզկամս ապերասան

Միշտ նըւաճել ի ըուծ նոցին:

Թ

ԵՂԲԱՅՐՍԻՐՈՒԹԻՒՆ

Յայսմ զիտասցեն ամենեքեան կրե իմ
աշակերտք էք, կրե սիրեայիք զմիմեանս.

ՅՈՀ. ԺԳ. ԸԷ.

Ո՛վ որ հանուրց ես տէր եւ հայր,

Տուր ինձ սիրել զսրգիտք ամեն

Իմոյ անձին իսկ հաւասար,

Եւ շնորհեա մեզ սիրա մեղէն:

Ժ

ՀԱՄԲԵՐՈՒԹԻՒՆ

Համբերութեամբ ձերոյ ստասցիք զոցիս ձեր.

ՂՈՒԿ. ԻՍ. ԼԹ.

Տուր Տէր տանել անարտունջ

Յաւոց զոր ինձ առաքես,

Համբերութեամբ անշքոռնջ

Հանգոյն փրկչիդ վշտատես:

ԺԱ.

ՅԻՆԱՏԱԿ ՕՐՀԱՄԻՆ

Յիշևս զսպակաւոյնքիսն և զման,
և Կսց ի պատուիրանս.

ՍԻՐԱՌ. ԻԸ. Է.

Զելից իմոց յիշատակ
Եւ զտանկից անաչառ՝
Տուր Տէր մըտացըս մարակ,
Ճեպեւ յուզիղ ճանապարհ:

ԺԲ

ԶԳՈՒՇՈՒԹԻՒՆ ԱՇԱՅ

Տէր, գրասանս աչաց մի տար ինձ, և զցանւ
Կոչրիսն սնտսի դարձն յիկեկ.

ՍԻՐԱՌ. ԻԳ. Է.

Կացո՛ Աստուած իմ պահապան
Զերկիւղ քո սուրբ՝ աչաց իմ այց,
Որ փորձուածանց են պատուհան,
Զի մի յանարդս ու ի պիղծ բերայց:

ԺԳ

ԻՄԱՍՏԱՄԻՐՈՒԹԻՒՆ

Կացո ի վերայ սրտի իմոյ իրատ խմատու
րեան, որպէս զի մի յանախեացիս տղիտու
րիւնք իմ և մեղք իմ ըստմասցիս.

ՍԻՐ. ԻԳ. Է.

Իմաստուածիւնն Հօր Յիսուս
Տուր ինձ լինել անձանձրոյթ.
Ի շահաւէտըս քաջուս,
Եւ ի խնդիր երկնայնոյդ:

ԺԴ

ՄԵՌԵԼՈՒԹԻՒՆ ԿԱՄԱՅ

Երե՛ ըստ մարմնոյ կեայք՝ մտանկոց էք,
Իսկ երե՛ հոգոյ՛ զգործս մարմնոյ
այսանակիցեք՝ կեցէիք.

ՀՈՌԱՄ. Ը. ԺԴ.

Որ ի մըսրոյդ մինչեւ ի խաչ
Կեցեր ի վիշտ եւ ի վաստակ,
Մեռելուածեմբ մարմնոյս կամաց
Տուր հետեւել ինձ քեզ համակ:

ԺԵ

ՄՊԱՀԵԱՐՈՒԹԻՒՆ

Մարտիրոսացի զի մերձեայ է
արքայութիւն կրկնից .

ՄԱՏԹ . Գ . ԺԷ .

Ըշխատակ մեղանաց
Որովք ընդդէմ բերայ . քեզ՝
Հար Տէր է միտս անմուաց
Զի զըջնացայց աղէկէզ :

ԺԶ

ՊԱՀՏՕՆ ՏԻՐԱՄՕՐՆ

Սնա Մայր բո .

ՅՈՎՀ . ԺԹ . ԷԷ .

Սմենագուծ Մարիամ
Մայր Աստուծոյ եւ հիգոյս,
Տուր ինձ սիրովք՝ յարածամ
Ուղղել զընթացըս հոգւոյս :

ԺԷ

ԽՆԴՐԵԼ ԶԴԱՐՁ ՄՈԼՈՐԵԼՈՅ

Որ դարձուցե զմեղաւորն ի մարտիրոսն ձա,
կայարնէն, փրկեաց զոցի իշր ի մանուանէ,
և ծածկեաց զբազմութիւն մեղաց .

ՅԱԿ . Ե . Ե .

Մտորէլոց խնդրող դըթած
Ըզջարտողեալնն ի կրօնս ու ի բարս՝
Դարձն սիրով է թիւր շաւղաց,
Արա՛ որդիս քեզ, մեզ եղբարս :

ԺԸ

ՀԱՂՈՐԴՈՒԹԻՒՆ

Ֆրկեաց մարդ զանձն իշր, և սպա կրկից
ի հացէ ակտի .

Ա . ԿՈՐՆԹ . ԺԱ . ԷՆ .

Նախանձեւոյդ երկնայնոց
Փրկչիդ մարմնոյ եւ արեան՝
Տուր ինձ ցանկալ սիրարոց,
Քեւ պարարիլ յաւիտեան :

ԺԹ

ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆ

Երբ խոստովան շինիցյոսք զմեզս մեր՝ հաշա-
տարիս է ես եւ արդար՝ առ ի րոշոշ
զմեզս մեր.

Ա. ՅՈՎՀ. Ա. Թ.

Տուր Տէր անկեղծ ու անխարդախ
Եւ յապաշաւ սըրտաբեկ՝
Խոստովանել անյապաղ
Զոր մեղայ քեզ հեղք է հեղ:

Ի

ՅԻՇԱՏԱԿ ԿՆԶԵՅԵՆՈՅ

Երանի մեռելոց որք ի տեր ճեղցիս.

ՅԱՅՏՆ. ԺԴ. ԺԴ.

Իջէ ի քէն ցալ դըմուժեան
Տէր ի հոգիս ննջեցեաց,
Որք հրաժարեալք քեզ պարտական
Մէօք թախանձին զհանգիստ սըրբոց:

ԻՍ

ՄԱՔՐՈՒԹԻՒՆ ՍՐՏԻ

Երանի այնոցիկ որք ստրբ կն սրտիչք. զի
նոքս զՄատուած տեսցեն.

ՄԱՏԹ. Ե. Է.

Աստուած իմ սէր սրբուժեան,
Արե՛ ըզսերոյ քո յիս հուր,
Լինել յաշաց քոց ատեան
Հոգեով մարմնով ձան մաքուր:

ԻԲ

ԺՈՒԺՎԱԼՈՒԹԻՒՆ

Երբայք գործեցք մի՛ զկորստական կերա-
կոշրն, ոչ զկերակոշրն որ մեայ
ի կեանս յաշխուհականս.

ՅՈՎՀ. Զ. ԻԷ.

Որ յողեպահ շինդրել էտուր
Զօրըստօրեայն մեր ի քէն հաց,
Մի տար անյադ ի կերակուր
Եւ առ ի հէշտ մատչիլ քրմաց:

ԻԳ

ՅԱՐԳԵԼ ԶԺԱՄԱՆԱԿ

Գնեցէք զժամանակս .

Որ գին կենաց յաւիտենից
 Ետուր ըզսուղըս ժամանակ,
 Տուր ինձ յարգել զայն բարեւոյց
 Ըստ քոց կամաց ծախեալ համակ :

ԻԴ

ՄԻ ԱՍԵԼ

Կորուսանես զամենևնեան որք խօսիս տուտ .
 ՍԱՂՄ . Ե . Է .

Որ ճշմարիտ էս համարուն
 Եւ քարոզէս յերկնից դասուդ,
 Դիւր Տէր շքրժանց իմոց կանուան
 Ի յաւիտեան ոչ խօսել սուտ :

ԻԵ

ԶԴԱՍԵԼ ԶԱՅԼՍ

Մի դատեք, զի մի դատիցիր .

ՄԱՏԹ . Է . Ծ .

Հեռացո՛ Տէր յիմոց մըտաց
 Զքործոցն այլոց մեղադիր դատ .
 Զանձին լսկ քեզ համարըս տաց,
 Որով ջընջի հոգւոյս արատ :

ԻԶ

ԳԻՏԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Երբ սիրտք մեր ոչ ստգտանիցեն համար,
 ձակորթիւն ունիմք առաջի Աստուծոյ .
 Ա . ՅՈՂՂ . Գ . ԻԾ .

Տէր որ եղիր յես ազգարար
 Ըզքս Թագուն ձայն, խիղճ՝ մըտաց,
 Տուր ինձ լըսել միշտ հրճուաբար
 Եւ ըստ քոյոց դործել կամաց :

ԻԷ

ԱՂՕԹՔ

Անդադար աղօրս արարէք.

Ա. ԹԵՍԱՂ. Ե. ԺԷ.

Որ յամենայն ժամ ուսուցեր
Սրտի կամօք քեզ աղօթէլ,
Ըզդաստ մշտօք շնորհեա ինձ Տէր
Եւ ջերմ ըզժիւք՝ ըզքեղ պաշտել:

ԻԸ

ՅԻՇԱՏԱԿ ՉԱՐՉԱՐԱՆԱՅ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Քրիստոսի Չարչարիչն մարմնով վասն մեր,
և դուք ի նոյն միտս վառնցարուք.

Ա. ՊԵՏ. Դ. Կ.

Ո՛վ որ վասն իմ խաչեալ մեռար
Տարեալ տաքնապս անհուն վըշտաց,
Տուր զցաւս եւ սէր ինձ հաւասար
Յիշէլ եւ զգալ միշտ անմուաց:

ԻԹ

ՀԱՄԱԿԱՄՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Ձիւն և առնիցէք ի վառս Աստուծոյ արասչիք.

Ա. ԿՈՐՆԹ. Ժ. ԸՄ.

Որոց դու Տէր՝ ցանկամ եւ ես,
Յամենայնի կամք քո լիցին.
Այս են սրտիս խղճք մեծապէս
Ձ' ի վառս քո միշտ գործք իմ գտցին:

Լ

ՅԱՌԱՋԱՒԻԹՈՒԹԻՒՆ Ի ԲԱՐԻՈՋ

Եղևուք կատարեալք՝ որպէս և հայրն ձեր
երկնաւոր կատարեալ է.

ՄԱՏԹ. Ե. ԽԶ.

Որ Հօրն հանգոյն երկնաւորի
Գու կատարեալ հրամայեցեր,
Տուր ինձ Յիսուս՝ ի գործ բարի
Նկրտել կալ մշտահամբեր:

ԼԱ.

ՈՒՂՂԵԼ ԶՄՈՎՈՐԵԱԼ ԹԵՐՈՒԹԻՒՆՍ

Դարձն զիս եւ դարձայց, զի դու եւ Տէր
Ստուաճ իմ.

ԵՐԵՄ. ԼԱ. ԺԶ.

Բազում են ցաւք հոգւոյս եւ վէր

Այլ որ գերէն զիս չարաչար՝

Գիտես Տէր զախան իմ անըւէր,

Տուր ինձ նաւաճել զայն կամակար:

ՀՈԳԵՒՈՐ ԺԱՄԱՀԱՐ

Ա.

Քեւ ընդ այդուս նորոգին կեանք իմ ո՛վ Տէր,
Այլ ի մահճէ յառնեմ գրացոյ տապանիս.
Սակայն թէ սուրբ զօրս անցուցից ի քո սէր,
Համարեցայց կեցեալ յասիս եւ յանտիս:

Բ.

Որպէս ժամս առաջին

Սըրանայ եւ վերջին.

ՅԱտուածոյ եկն ի յիս

Դարձց' ի նոյն եւ հոգիս.

Թէ չգործեմ գործ արդար

Զինչ շահ կեալ ընդ երկար:

Գ.

Հայեաց ո՛վ անձն ի քեզ ու ի գործ յոր եզար,

Մե՛ հանդիցես բայց թէ ի նոյն անգագար.

Որ ոչ գացի յիւր պաշտաման անթերի

Հողմոյ ջանայ յոր ինչ եւ յայլ գեգերի:

Դ.

Առ սէր՝ Աստուանձ, զիմն ըզգեցար կերպարան

Առ ի կրթել զիս ի պատկերդ տիրական.

Յիսուս, ուսո՛ ինձ լինել քո պէս խոնարհ,

Եւ հեզ սրտիւ առնուլ ըզլուծ քո յօժար:

Ե

Որ քան զերկինս բարձր էս՝ ոչ լոկ քան զերկիր
 Եւ զանարժանըս զիս կոչես որդեգիր,
 Մայր Աստուծոյ, անկ միշտ աչս յիս մայրենի
 Եւ եղէց քեզ եւ քուսմ որդւոյ արժանի:

Զ

Որ յարթնուածեան հըսկես զինեւ եւ ի քուն՝
 Հովանացիր ինձ պահապանդ իմ զուարթունս,
 Մի տար դըթեւ, լեր բարեխօս յարժամ.
 Բոլոր ըզկեանս, զայս մանաւանդ յանձնեմ
 (ժամ:

Է

Անուանակիցդ իմ սուրբ պաշտպան
 Եւ համօրէն դասք սըբբազան,
 Կենցաղ վարեւ տուք ինձ ձեր պէս,
 Ի մահացուս յայս ասպարէս:

Ը

Մինչ ի պահ որդւոյս երթամ ի սեղան,
 Մի արդեօք բերայց իբր անյագ անբան.
 Ո՛վ որ ճաշակես զԱստուած՝ իմ բերան,
 Անարդ ճաշակաց մի կազմիս խորան:

Թ

Դիբ Տէր երկիւղ ի զգայութեանս գործարան
 Մի աղարակ զսրտիս մաքուր կերպարան.
 Թող մահացին անդամք, մարմինս հողեղէն
 Որոց ընդ հուպ ի հող դառնալ է օրէն:

Ժ

Հողւոյն աղիւ համեմեացի խօսից ձայն,
 Ձի մի համարս խընդրիցի բան յընդունայն:
 Թէ զիմ հաճոյս գործեմ՝ պաշտեմ իմ կամաց,
 Թէ զայլում՝ ես եւ նա ինդայ եւ Աստուած:

ԺԱ

Ի մատենիցդ իւանս ո՞ր շահք դեգերեւ
 Եթէ չունին առ ի վերինս զիս կըրթեւ.
 Յիմաստութեան երկրի՝ ուսայց ես զերկինս
 Ձի զնոյն գըտից՝ յորժամ ելից ի վերինս:

ԺԲ

Գիտակցութիւն յիս հանապազ
 Առ Աստուծոյ կայ դատախազ.
 Ե՞րբ ջընջեսցի մեղացըս քարս
 Թէ ոչ զըղմամբ քաւեմ ըզպարտ:

ԺԳ

Յերկրի անցորդ եմ եւ օտար,
 Անանց երկնից ուշ կալայց յար,
 Յիտուս՝ շուելի յերկինս ելից
 Եցոյց ըզխաչն եւ զսիրտ անրիծ:

ԺԴ

Ի պըղընձոյն դանչեւ ժամ ժամ
 Բարբախէ սիրտ դամ քան ըզգամ.
 Ըզգաստացիր անձն իմ եւ տես
 Ձիա՞րդ ըզգնաց սրտիդ հորդես:

ԺԵ

Գիշերը ի քունն ձայնէ ու աղբէ զգերեզմանն
 Կասեցուցեալ զմարմին եւ զմիտս ի շարժմանն .
 Լիցի 'նձ գիշեր մ' որոյ չիցէ փեւ ի դարձ,
 Եւ ի մահճաց զիս ի հողոյն գիցեն բարձ :
 Այլ ես Յիսուս զիս քեզ եւ մօրդ տամ յա .
 (ւանդ
 Եւ նընջեմ խաչ ի գըրկիս յոյս անվըկանդ :

Վայրկեան.

Վայրկեանս յոր կեամ եւ որ արդէն ըսպաւիս՝
 Յաւիտենից մասն եւ բաժին է սրտիս .
 Աստուած կըչուէ 'նդ նըմին զարարս իմ հա .
 (մայն
 Թէ եւ հակիրճ՝ հանդերձեւոյ գին է այն :
 Չերանութիւն կամ ըզկորուստ անվախճան
 Կարեմ շահել եւ ի քթըթեւ մի օկան :
 Լաւ է յերկրի 'նդ անձուկն երթալ առապար ,
 Քան լայնաճեմ մասնիչ ի խոր եւ խաւար :
 Ժամանակ ոչ որչափ կարծին է երկար ,
 Իսկ հանդերձեալն յաւերժութեան ոչ է ծայր .
 Թէ ոչ խորհիմ զայս՝ կոյր եմ ես եւ յիմար ,
 Իսկ թէ խորհիմ շուրջիմ՝ կեցից ես յամայր :

ՅՈՐԴՈՐԱԿԲ

Որդեակ, ի մանկութենէ քու մէ խնդրեա
ղիրատ. եւ մինչեւ ցճերութիւն գացես
ղեմաստութիւն:

ՍԻՐԱՔ. Զ. ԺՆ.

ԱՌ Մ ԱՆԿ ՈՒՆ Ս

ՆՈՐԱՄՈՒՏՍ ՅԱՇԽԱՐՀ

Զորս յանէկց՝ աշխարհիս հիւր,
Ո՛ղ մահացուաց յոյսք գեղեցիկիք,
Նոր ժամանակ մուծանէ նոգ իւր,
Ծաղկունք, ծնողաց սէս վաղանցիկիք,
Բարեաւ գայք նոր ձագունք
Ստեղծողին ձեր ծաղկունք:

Որ զերկնածիր օջն ի փափուկ
Կընքեալ ճակատ ձեր շնորհալի՛
Զկենաց եբաց ձեզ խուսափուկ
Ղըրունս յովիտ արտասուելի.
Բարեաւ գայք սուրբ ծաղկունք
Հին երկրիս նորատունիք:

Իրախտին բուրէ հոս ի ձեր գալ
Պանդուխտն յերկրէ՛ հոս Եդեմին,
Ու՛մ փոխան կայ դարանակալ
Զեզ անմեղաց փուշ ի քըմին,
Որ բարեաւ գայք սիրունք
Անմահից նուրբ բուրմունք:

Մըշակ հոգւոցըդ զինքն Աստուած
 Կալայք բողբոջք դեռարուսիկք,
 Մի յորոմանց մատնիք յարկուած՝
 Յորոց ազատ չըկան տեղիք,
 Որ բարեաւ դայք ծաղկուենք,
 Թեւաւոր մեզ դարուենք:

Չանմեղութեան արկեալ մանեակ
 Վայրս անկասկածս որոնեալիք
 Ի մեղսամածս այս, աղանեսիկք,
 Եւ մի զերկրաւըս քերեսլիք,
 Այլ բարեաւ քնայք մարուրք
 Յաշխարհէս մաղապուրք:

ՕՐՀՆԵՑԷՔ ՄԱՆԿՈՒՆՔ ԶՏԵՐ

Ի հոլիտս գարեայնի

Տուք ձեռն ի ձեռն, ընկերք սիրունք
 Հրակէր ի դաշտ կարգան ծաղկուենք,
 Գեղեցկագոյն տարւոյ ամիս
 Ահա հասեալ է մեզ մայիս.
 Չաստուածայինն աստ տեսէք սէր
 Եւ օրհնեցէք մանկուենք ըզՏէր:

Տեսէք զԹեքս, ո՛հ, զե պայծառ.
 Ո՛հ զե չըքնաղ երկիր խոնարհ.
 Լուսացընցուղ օգք Թափանցիկք
 Թըւին բիւրեղք երկնաբացիկք.
 Չաստուածայինն աստ տեսէք սէր
 Եւ օրհնեցէք մանկուենք ըզՏէր:

Եկայք իջուք ի դաշտ հոլիտ
 Ճեմէլ ի մարգըս ծաղկախիտ,
 Բըլուրքս եւ մայրքս են դալարիք
 Գետք եւ առուակքըս խաղաղիկ.
 Չաստուածայինն աստ տեսէք սէր
 Եւ օրհնեցէք մանկուենք ըզՏէր:

Աթեւ կապերտ կանաչորակ
 Անծալ սըփուի առ հասարակ,
 Եւ երփնեբանդ անկեալ նարոտ
 Ի բիւրաբիւր ծաղկանց ծըղոտ.
 Չաստուածայինն աստ տեսէք սէր
 Եւ օրհնեցէք մանկուենք ըզՏէր:

Ո՛հ զն՛ չքքնաղ զն՛ գեղեցիկ
 Են արարչին եւ գործք փոքրիկ.ք.
 Զն՛ բարերար է Աստուածն այն
 Որ չթողու վայր ի ձրիցն ունայն.
 Զաստուածայինն աստ տեսէք սէր
 Եւ օրհնեցէք մանկունք ըզՏէր:
Տեսէք քանի՛ ըիւրք են ծաղիանց,
 Քանի՛ երանգք, ձեւք գերազանց.
 Զն՛ անուշակ հոռս նըրբին
 Զոր ի հեռուստ քիմք մեր արբին.
 Զաստուածայինն աստ տեսէք սէր
 Եւ օրհնեցէք մանկունք ըզՏէր:
Եւ զն՛ հեշտին հողմիկս աստէն
 Սաւառնացեալ յեմակ հովտէն,
 Բաբախի նոգ գէմս եւ հոպոպիս,
 Ծածանելով եւ ընդ սրտիս,
 Զաստուածայինն աստ տեսէք սէր
 Եւ օրհնեցէք մանկունք ըզՏէր:
Թըւի հրեշտակ մի քաղցրաձայն
 Իջեալ ի սօս սաղարթալայն,
 Յերկից գրախտէն փըչել զայս շունչ
 Քաղցրաշօջափ եւ քաղցրահունչ:
 Զաստուածայինն աստ տեսէք սէր
 Եւ օրհնեցէք մանկունք ըզՏէր:
Հայեցարուք ի թիթեռնիկ
 Թեթեւաթռիչ ծաղիկ ծաղիկ.
 Որոց նըման և ինքըն պերճ
 Ծաղկաթեւէ յայերաց մէջ.
 Զաստուածայինն աստ տեսէք սէր
 Եւ օրհնեցէք մանկունք ըզՏէր:

Լըւարուք զերգ ծիծուանցըդ ըիւր
 Ի հարաւոյ հասեալ մեղ հիւր,
 Ի ծայր ծառոցս եղեալ բունիկ
 Եւ զլըտակաւ թափառիկ.
 Զաստուածայինն աստ տեսէք սէր
 Եւ օրհնեցէք մանկունք ըզՏէր:
Լըսէք հեռուստ եւ հեղ բառաջ.
 Ահա գառիւնն ի սէղ կանաչ,
 Եւ ուլք ի վաղըս ձեղ նըման
 Խայտան ի սոյլ հովուի սընդան.
 Զաստուածայինն աստ տեսէք սէր
 Եւ օրհնեցէք մանկունք ըզՏէր:
Երթայք համբոյր տուք գառներոյն
 Ծարրեալ ծնօտիցն եւ աչերոյն.
 Եւ Տէրդ Յիսուս ձեղ լիցի յուշ
 Գառն Աստուծոյ կոչեալն անուշ.
 Զաստուածայինն աստ տեսէք սէր
 Եւ օրհնեցէք մանկունք ըզՏէր:
Հովիտս համայն ձեղ գեղապանծ
 Նորին պարգեւ է աննախանծ.
 Հաւաքեցէք ծաղկունս ընտիր
 Սուրբ սեղանոյն արգադիր.
 Զաստուածայինն աստ տեսէք սէր
 Եւ օրհնեցէք մանկունք ըզՏէր:
Եւ այքքանեաւ լըցեալ գեղով,
 Դարձուցէք զաջս առ նա սիրով,
 Եւ մասուցէք զոր նայն ինդրէ
 Լըսիրտ աղատ յամեն չարէ:
 Զաստուածայինն աստ տեսէք սէր
 Եւ օրհնեցէք մանկունք ըզՏէր:

Ձիք յայսմ հովտի շիբ եւ այլուր
 Այնպէս չըքնաղ այնպէս մարուր
 Որպէս ըզսիրտ մանկան անմեղ,
 Որ Յիսուսի սիրոյն է տեղ.
 Օն լըցարուք ի սուրբ յայդ սէր
 Եւ օրհնեցէք մանկունք ըզՏէր:

ԱՆԹԱՌԱՄ ԾԱՂԻԿ

Գրէն դահոյք ձրմերան
 Յափափայից ձիւնադէղ,
 Անձկակարօտ ես դարնան
 Խընդրեմ գալար ասպարէղ.
 Ելէք, մանկունք, փութապէս
 Ժողովեցէք ինձ ծաղկունս.
 Հիւսեցէք փունջըս պեստիս
 Հոտոտեսցուք անուշունս: —
 Այլ բաճէ, զինչ տեսանեմ,
 Ընդէր կասիք դուք որդեակք,
 Հիմ ոչ շարժիք շուտաձեմ,
 Ձինչ այս տեսիլ տըխրորակ.
 Ո՞ւր են ծաղկունք զանազան
 Ձոր այնքանեաւ թիր փութով
 Մըշակէքք ի գարնան,
 Յար ըզաընկօքն գալով:

Ոչ եւս ի յայտ գան յուշիկ
 Ի տերեւոց միջակի
 Կոկոնք ծաղկանց անուշիկ,
 Իբր էրեխայք ի գըրկի.
 Ոչ եւս այգուն հեղաղին
 Յօղէն ամպիկք ծիրանի.
 Ձրմպէ բուսակ կաթողին
 Եւ ոչ առ հողմ տատանի:
 Ո՞ւր է մայիսն երփնազարդ
 Բուրաստանիս բարեկամ,
 Որ դայր բերէր սըփուէր վարդ,
 Սըփուէր սըմբուլ եւ սըպրամ.
 Անդ դոյն ընդ դոյն հարկանէր
 Ձեւ ընդ ձեւոյ ի պայքար,
 Եւ բոյր ընդ բոյրս խառնէր,
 Գեղ ընդ գեղոյ դիմահար:
 Ո՞չ, աստէն շիբ ինչ կայուն.
 Թէպէտ չըքնաղ է ծաղիկ,
 Այլ և նա զուրկ ի գեղոյն
 Խամրեալ ծընդի յիւր ծըղիկ:
 Յիւէք ըզվարդ կարմրորակ
 Ըզլէհատոյն ծաղկանց,
 Հարիւր թերթիւք բոլորակ
 Թագաւորաց գերազանց.
 Ձըկայր զոյգ նմ՝ արդարեւ.
 Այլ մինչ անցէքդ առ նըմին
 Ի միջօրեայն բարկ արեւ,
 Ահա վճարեալ էր վարդին.
 Իբր ընդ կառսին իւր կոշկոճ՝
 Դիտէր զերկիր գըլեակար

Կախ ի տըխեղծըն բողոքոճ,
 Եւ թերթք զիւրեաւ կախ բողոր:
 Տեսէք ըզմեղմ մանուշակ,
 Որ ի միջի գալարեաց
 Իբրեւ աչիկ անուշակ
 Կայր պարկեշտիկ կիսաբաց.
 Յետ աւուրց հէզն ի ծաղկունս՝
 Ծաւ ծաւ ծիւրեաւ քըճքըճիկ
 Եւ կրկոցեալ քան զաչկունս՝
 Ոչ եւս այլ էր նա ծաղիկ:
 Տեսէք գուբ աստ գեղաղէշ
 Եւ ըզըռուանըս կանգուն,
 Ոմն ըսպիտակ, միւս խարտէշ
 Շողշողելով յարեւուն.
 Նա ջինջ քան ձեան ըզքատակ
 Աչաց խըտիղ եւ զարմանս,
 Եւ ոչ մի կէտ սեւորակ
 Բըծաւորէր զիւր սահմանս.
 Սա ի շըղարշ շիկորակ
 Յեռեալ կիտուածըս ճամուկ՝
 Ճօճայր ի բարձրն գիտակ
 Դըշխոյակերպ գեղաշուբ.
 Ըջնա հաստիչն իւր Աստուած
 Տեսեալ կանգուն ի վայրին,
 Քան Սողոմոն պերճաղգեաց
 Վ ըկայէր գուլ յիւր սեւիին.
 Սակայն յաղթօղն արքայից
 Ծիրանաղգեացն իսկ շուշան՝
 Խըռուոյ եղեալ զուգակից
 Առնու ի հնոցըս վախճան:

Ի մար մանդում մարդկութեան
 Նորբարոցոջ գուբ ծաղկունք
 Գըգուեալք յարբունս եռանդեան
 Արդ երեւիք, ով մանկունք.
 Հասակ կորով եւ կայտիւ
 Կաղմեն ըզձեօք արդ պարտէզ,
 Այլ ժամանակ սուրաթիւ՝
 Խամրէ, ծաղկունք՝ եւ ըզձեզ:
 Մարմին զանդուած երկրաբոյս
 Յերկիր ի նոյն հակամէս՝
 Իբր հովանի վաղախոյս
 Անցեալ սահի հետ ընդ հետ.
 Տըգեղ տըխեղծ եւ սըմոյն
 Նա քան ըղխտուն վայրի
 Արկեալ ի գուբըս հողոյն
 Ի սպառ խաղուռ խանդարի:
 Այլ մի արբամիք ինձ մանկունք.
 Գոյ ձեզ լինել անթառամ.
 Նախանձեցցին ձեզ ծաղկունք,
 Գուբ փթըթեալք յամերամ:
 Քանդի սիրա՝ սիրա մարդըս բուն՝
 Յաղթէ տիօցն օրինի,
 Գիտէ պահէլ զիւր գարուն
 Եւ կալ մանուկ ծերունի:
 Ոսկեկոկան ոսկեծիղ
 Մըշտափըթիթ միայնակ,
 Ծաղիկ՝ ծաղկանց իսկ խըտիղ՝
 Անմեղուութիւն է, որդեակք.
 Անմեղուութիւն ընկ ծաղիկ
 Որ յաւիտեան ոչ խամրի.

Չիք հրմին զոյգ գեղեցիկ
 Չիք ի յերկին չիք յերկրի:
 Անմեղուժեան յերասակ՝
 Գան զոր չիք մի՞ ըստացուած,
 Սիրուն առնէ զձեր հասակ
 Եւ առ մարդիկ ու առ Աստուած.
 Թէ յԱստուծոյ թէ ի մէջ
 Յանկայք սիրիլ գուր մանկունք,
 Յանմեղուժեան հարջիք տենչ,
 Եւ անթառամ հայք ծաղկունք:
 Անմեղուժեան կալեալ ուշ
 Հըսկեալիք տիւ եւ գիշեր,
 Չի մի չարին գաղանի փուշ
 Հեղձուսցէ զձեզ վատըւեր.
 Գեր քան ըզվայրն Եդեմայ
 Ամենազան սուրբ դըրախտ
 Յանեղն աջոյ տընկեալ կայ
 Ի մարդուս սիրան իւր անախտ.
 Որում մըշակ պահասան
 Ըզնիդ՝ ներքին կացոյց Տեր,
 Գործել սրահել յարաջան
 Կանխեալ յերկիւղ եւ ի սէր:
 Հնազ մանկունք մըշակիիք
 Դարմանեցէք ժիրաժիր
 Ձանմեղուժեանըզ ծաղիկ
 Եւ բերցէ միդ Կենսաձիր.
 Անդ ազանեակն այն հրեղէն
 Թառեալ Հոգին սըբասուն,
 Անմեղուժեան փոխարէն
 Եորդեացէ զէեանս համբուն:

Յաստուածայն կայանս այն՝
 Յորմէ երբեմն գըթեաց,
 Անմեղուժեամբ ըկ միայն՝
 Վերամբարից՝ լուսաղբեաց:

Ը Ն Ծ Ա Յ Ե Ա Յ Ա Ս Տ Ո Ւ Ա Ծ Ա Ծ Ի Ն

Էր երբեմն յաշխարհ մեր նախկին
 Ի Վասսուրաբան նահանգին՝
 Մենաստան ձօնեալ յերախտեաց
 Երկնից եւ երկրի տիրուհւոյն,
 Ի ի ճահ կոչեցեալ իւր անուն
 Սուրբ Աստուածածին Ընծայեաց:
 Հոյլք կուսակրծից միանձանց
 Յանդադար ի ձայն սուրբ մնջմանց
 Վերընծայէին ալէլուս
 Առ այն՝ որ ի ախան ասիկար
 Անեղն եղեւ բուն տաճար,
 Առ այն աննըման եւ միշտ կոյս.
 Իսկ ի յընծայման աւուր դալ,
 Յորում թունդ ի լանջ սըբափայլ
 Ինքնայորդոր կոյսն այն սիրուն
 Դիմեալ՝ զանբիժ սիրան իւր կարկառ
 Յանդարձական ձօն եւ պայծառ,
 Եւ սխրացոյց զէնն իսկաբուն.

Յայն տօն գեղեցիկ եւ չքքնալ
 Դիւրրդեալ գաւառաց անյապաղ,
 Տող է տող անկեալ զուարթագէմ,
 Ի յայն մենաստան երախտեաց
 Յայն Աստուածածնին Ընծայեաց՝
 Ուխտիւք եւ նուիրօք դնէին դէմ:
 Այլ անդ առաւել մանկըտին
 Ի հանգըրուանաց ոլորտին
 Գային հետեւեալք սիրապտոյտ
 Իւրաքանչիւր նոր է ձորձիկ
 Իբր է նաւասարգ կամ զլափկ
 Պճնեալք է կարմիր եւ կապոյտ.
 Եւ իւրաքանչիւր զիւր նրէր
 Կազմեալ նախահօգ զհետ բերէր.
 Որ բոյնքս ձագուց գեղաբաստ,
 Որ միրգ եւ որ կաթն անուշիկ,
 Կամ վարդ կամ ուեհան նրմուշիկ.
 Ի որ ինչ գայր առձեռն եւ պատրաստ.
 Չայս մանկըտին՝ ձօն երախտեաց
 Այն Աստուածածնին Ընծայեաց
 Ամ յամէ հանէր է սեղան.
 Եւ շուրջ բողբոկեալ ծոռնր է վայր
 Հեղաղկերս ըզսիրօն ամբառնայր,
 Եւ ասէր, « Ընկալ սուրբ կուսան »: —
 Արդ գայր դարձեալ տօն երախտեաց
 Այն Աստուածածնին Ընծայեաց,
 Եւ ամբառնային սիրաք խոնարհ,
 Որ բունք եւ հաճոյքն էին ձօն,
 Յազդ, աղք ուղղութեանց պաշտօն,
 Եւ չեղէն կուսին արհամարհ.

Եւ ընկալաւ ձօն երախտեաց
 Այն Աստուածածնին Ընծայեաց
 Ըզպարկեշտութիւն, ոյր նըշան
 Եդեալ էր մանկան զմանիշակ,
 Յայլմէ վառ սիրոյ նըշանակ
 Դեռաբուսիկ վարդ կարմրերփեան.
 Չմտքուր սիրան Եսես է շուշան,
 Չքարախուռնին յըզձից է նըշան,
 Չեղբայրսիրութիւն ընկալաւ
 Յաննախանձ հաւուց թեւակից,
 Ըզմեւերութիւն է զմըուսից,
 Եւ զոյն ամեն մի մի կարգաւ:
 Եւ է փոխարէնս երախտեաց
 Այն Աստուածածնին Ընծայեաց
 Կաթեաց է նուէրքն յայն ցօղս անոյշ,
 Ու անձառ բուրեաց հոա ինկեղէն.
 Եւ գեղեցիկագոյն ձօնքն եղէն,
 Եւ սիրաք առաւել եւս քընքոյշ.
 Եւ իբրեւ բառնայր անդ անձիւր
 Ի սուրբ սեղանոյն ընուէրն իւր՝
 Հոտոտէր, եւ յայլ յայլմէ լեալ
 Թըւէր ընթեւնուլ է նրմայ
 Չհաճութիւն կուսին Մարեմոյ,
 Եւ կըրկին դառնայր փառքս տալ: —
 Իսկ Մուշեղ անդ զինչ հընարի
 Մուշեղ որ երթայր զհետ չարի.
 Որ պատրեալ է կրից գայթ է գայթ
 Եբէք չեցոյց սիրա երախտեաց
 Աւ Աստուածածնին Ընծայեաց.
 Չինչ գործեսցէ՝ մրոսս մանուկդ այդ:

Աւաղ քեզ Մուշեղ վատըւէր,
 Որպիսի՞ ածցես դու նըւէր
 Մօրն այն եւ հանուրց գշխոյնն,
 Այլ առաւել քոց նըմանեաց
 Որ բաղմակարօտ էք ձեռաց,
 Դու որպիսիս՞ ձօնըս նըմին:

Ըզհետ ընկերացն հուսի վերջոյ
 Գայր եւ Մուշեղ սիրան արաստոյ.
 Զի որ այնպիսում չըզգայ մօր՝
 Որում եւ Աստուած իսկ անսայ,
 Եւ դուռնն դժօխոց պատկառ կայ,
 Զինչ կոչել ըզսիրան ասպառում:

Գայր որպէս ոչխար խեղանդամ
 Զատեալ ի հօտէն խուռնեքամ,
 Քանզի սպառ փախչել էր հընար,
 Կամ երեւել զիրկ յերախտեաց
 Այն Աստուածածնին Ընծայեաց.
 Զի մի նզովեսցի շանթահար.

Խոտորեալ յուղւոյն եւ զանխուշ
 Զըգեաց ձեռն ի բոյս ինչ հարուշ,
 Եւ վարկպարաղն բոլորեաց
 Մատամբք՝ զոր յաճախ յանարժանս
 Համարձակեցոյց ի դըրժանս,
 Պըսակ ի խոտոց վայրենեաց.

Ուր սըմբակակիրն եւ խոտան
 Կիսաթարշամ բուն ինչ ծաղկան՝
 Զըչգրիտ ըզսիրան այն նըկարէր,
 Յորում ուղղութեանց բոյսք նախկին
 Ազաղունք անկեալք գընէին
 Ի գաղձ եւ ի փուշ աննըւէր:

Պըսակ այսպիսի անեալ գաղտ
 Մասէր ի սեղանն այն անախտ,
 Եւ մերթ շիկնեալ մերթ դալկացեալ՝
 Գաղտուկ եւս ձեռամբ գընէր զայն
 Ներքոյ ծածկոցի սըբութեանն,
 Եւ յետուստ բեմին կայր ղօղեալ.

Ոչ ոք ի ժամու պաշտամանն
 Ետես ըզՄուշեղ յանգիման.
 Այլ անդ ի թիկանց սեղանոյն
 Կայր կծկեալ գըճեալ միայնիկ,
 Թագուցեալ ըզգէմնն ի ձորձիկ.
 Մինչեւ յարեաւ դունդ մանկըուոյն:

Յարեաւ ուր ուրեմն եւ Մուշեղ
 Եւ մատուցեալ յօսն ի մեղմէն,
 Տակաւին երեսք շառագին
 Եւ գըլլակոր, զձեռսրն տարաւ
 Առնուլ զիւրն ձօն ըզգուշեաւ.
 Այլ չկարաց ծածկել բընաւին:

Եւ զեարգ ծածկել զերախտեաց
 Գործ Աստուածածնին Ընծայեաց ...
 Պըսակն այն զաղիւր եւ թարշամ
 Իբրև զհիւս զուարթնոց անմահից
 Քաղցրահոտ, պոյծառ, յօղալից
 Բուրէր և փայլէր անթառամ:

Զայն յեկեղեցին ընթացաւ.
 Եընուկն հնչեաց, դունդըն դիզաւ,
 Մանկունք, միանձունք եւ խուժան՝
 Զկտեցուցեալ զաչս ի Մուշեղ
 Յառէին ՚ի պսակըն շքեղ,
 Զոյր երբէք ստեալ չէն նըման:

Ընդ սիրալիր տուրս երախտեաց
 Այն Աստուածածնին Ընծայեաց՝
 Կայր աւրչեալ եւ ինքն իսկ Մուշեղ.
 Եւ արձանացեալ ոչ զիտէր
 Ի խոնարհ պշնուլ թէ ի վեր,
 Յայն պըսակ թէ յիւրըն տըգեղ:

Ուստի այն ծաղկունք հրաշալիք: —
 Ըքընչացարուք՝ սիրելիք:
 Յանկանեւ ըմբոստ մանկանն այն
 Գլխիվայր յետուստ սեղանոյն,
 Արկաւ խստերախ սիրան 'ի նոյն,
 Զ' ի հեղութենէ չէր ունայն.

Եւ ասաց սրտիւ երախտեաց
 Առ Աստուածածինն Ընծայեաց.
 Թէ « Գանդի չունիմ ինչ նըւէր,
 Այլ յօժարութիւն զարթնու յիս,
 Ընդ վայրենացեալ դաշարիս
 Առ ըզբոյս՝ սրտիս զայս պատկեր »:

Եւ անդէն պուղեալ պղպջեցան
 Երակունք սրտին ի յուզման.
 Եւ ծուխ արտասուեաց եւ յաչկունս
 Եւ սուրբ ջերմութիւն առ զոգին.
 Եւ սառոյցք մեղացըն վշտին,
 Եւ փուշքըն փոխին ի ծաղկունս.

Եւ անցեալ ընդ բեմն երախտեաց
 Այն Աստուածածնին Ընծայեաց
 Տարափ արտասուեացն հրահասան՝
 Խարուհեալ ըզխտան եւ ըզիուշ
 Յօղեաց մարգարիտըս քնքուշ,
 Արբեցաւ պըսակըն խոտան:

Քո խոնարհութիւնդ ու արտասուս
 Ո՛ւ Մուշեղ, դարձոյց քեղ շօխուս,
 Եւ դոբքք միայն քո կորուստ
 Վերագարձաւ յանձնըդ թափուր:
 Զեղջ՝ աստուածային իցէ հուր
 Որ կիզու զմեղանս է ներքուստ:
 Սիրա խոնարհ եւ սուրբ արտասուք
 Մեծ քան զամենայն ձօն էք դուք: —
 Սովա՛ւ թէ անսուրբ ոք այսօր
 Մատեաւ ի նըւէր երախտեաց
 Այս Աստուածածնիս Ընծայեաց,
 Սրբեցի սիրով երկնաշնորհ:

ՅԱՆՈՒԱՐ

ՓԵՏՐՈՒԱՐ

Յով անց տարին եւ քո աւուրք Գրիգորիկ,
 Ուր գեղանին գարուն, շքնկան փոթորիկ.
 Անուշաբերն եւ պարաշարժն ո՛ւր աշուն,
 Եւ յոր ցըրտին պատանս ծաղկունք ազազուն.
 Ծայրակարմիր ո՛ւր առաւօտն այն խաղաղ
 Եւ ի դաշտէն ամբարձեալ նորք շամանդաղ.
 Հեւրք երգաբնակք ո՛ւր մեր ծիծառունք, ո՛ւր
 (Ճնճուղք.)

Ե՛ր ամայի եւ առուակաց շարժուն ուղք:
 Այն ամենայն եկն եւ էանց.
 Սաղարթն ի հող ընդ հոյլ ծաղկանց,
 Եւ ամն անկաւ ի ժամանակ...
 Այլ յարիցէ նոր յեղանակ:

Ձայս դուշակէ եւ նորահաս ինձ տարիս
 Ի խինդ եւ յոյս շարժեալ ըզտարըր սրտիս.
 Եւ երբ փոխին եղանակայս հանդուանակ
 Դիւրայեղեղք քան ըզնոյնս՝ իմրս հասակք,
 Եւ ընդ ծաղկանց թօթափին յոյսք մեր եւ խաղք
 Եւ վիշտք եւ հէշտք, եւ ժամք խրոփք եւ խա-
 (ղաղք.)

Եւ մինչ խաղալ ւ անցանէ ընաւ որ զինեւս
 Եւ ընդ նոսին յանըզաստից երթամս ես,
 Ի յաւիտեանսն հանէ տարի
 Ձամէն զգայուած եւ կիրք բարի.
 Եւ ես երթամ ի վայրն անանց
 Ուր կառուցաւ տունն յաւիտեանց:

Համատարած ի պատանս
 Մեռեալախ պաւանիս,
 Որ քողարկէ զցուրա իրանս
 Ամենաբոյժ մոր գետնիս,
 Ո՛վ չստիցէ զքեզ, երկիր,
 Անջէր յարև ու ի խարոյկ,
 Մածեալ ի մահ այսարի
 Ըզքեզ բնութիւն գեղաուոյգ:
 Ձիւրդ յայսքան պընդապինդ
 Սառամանեաց վիմատառ՝
 Արձակիցի կեանց խինդ
 Եւ խաղայցէ շունչ կայտառ:
 Եղո՛ւկ, աւաղ զբօսանաց.
 Մեռաւ էանց գեղ վայրի,
 Լո՛կ ընկալուչ արտասուաց
 Դեմք գեականն իւր այրի:...
 Մի այդպէս, ո՛վ Գրիգորիկ.
 Բնութիւն յանդորր արգ նընջե.
 Ակն արարչին հաշտ քաղցրիկ
 Եւ յոյգ դիմաց հեռի չէ:
 Իսկ որ հըսկէն յապառաժ,
 Ի սառն ու ի տոռըն բնութեան,
 Նա ո՞չ հըսկէ լուսահրաշ
 Յիւրըն պատկեր տիրական:

Մ Ա Ր Տ

Ի ներքսագոյն ելիցն յառնէ արեւակ
 Յարդարեալ ծամս ոսկէհիւ,
 Չկամարագեղ երկարելով պարունակ
 Կոչէ զբնութիւն ի յայթիւ.
 Ընդ վարդագեղ սահէ Կոչիցն ընդ լերինս
 Թօթափին պաղ եղեմունք.
 Խըրտեալ երկրի մերժէ զձերմակ իւր բեւ
 Եւ արձակին նոր գարունք: (սինս,
 Գարուն նոր, ո՛հ. ո՛յր ոչ խայտայ սիրա ի ծոց
 Երբ գայ Մարտ պար բուրբել.
 Միով ձեռամբ վանեալ զամբարըս բըքոց
 Միւսով կոչէն զԱպրիլէլ.
 Յոգւոց հաներն հալին յեաին ձեանց կապանք
 Յեւանդն հարուն զերծ վըտակք.
 Յոտիցն հըպել պարզին գարար պատմուճանք
 Եւ սունկք կապեն ծաղկանց թագ.
 Իցէ՞ չըքնաղ քան զամինս այն եւ զհասակ
 Յորում սեղի տայ երկիւղ.
 Եւ կենսածուն եւ սրտապինդն օժանդակ
 Արձակի յոյս նորընձիւղ:
 Արդ գեղաղէչն եւ դեղածայր փարի զքեւ
 Հասակն յուսոյ Գրիգորիկ.
 Այլ գու ընկալ գըլնոյդ շնորհաց սուրբ աւ
 (րեւ,
 Որով ջեւնուն կեան, հոգիք:

Ա Պ Ր Ի Լ

Ի կարմրիկ ու ի կապոյտ
 Յամպերոյն ոսկեթել
 Երփնազարդ կողոպուտ
 Աւեալ գամ Ապրիլէլ.
 Յաստեղաց ի վայրէջ
 Ընդ լերինս ընդ հովիւս.
 Չիմ ձորձիկ ծաղկառէչ
 Տարածեմ զեղափթիթ.
 Վարդաման իմ ձեռամբ
 Ըղբարունըն մանուկ
 Որորեմ յամբոյ յամբ
 Ի զեփիւս հեղասիւզ,
 Եւ բերեալ ի պարտէզ,
 Բովանդակ բընութեան
 Արկանեմ ես բեհէլ
 Հըճուանաց պատմուճան:
 Տես՝ քանի՛ քաղցր շունչ,
 Քաղցր եւ ջուրք կարկաջունք,
 Քաղցր հաւուց եւ մրմունջ,
 Ամենուս օրհնութիւնք:
 Այլ զիս զուարթս Ապրիլէլ
 Չիս՝ աւանդ, Գրիգորիկ,
 Չիս յերկար նըլմարէլ
 Չունին մարդ եւ մայրիք.

Ահա վարդ եւ յամիկ
 Մանուշակս իմ՝ ահա
 Թերթի թերթ ընկեցիկ
 Ըզվարսիւքս անկեալ կայ .
 Եւ զհանգոյն նոցա զիս
 Զլաղանցուկս արդ վանէ ,
 Ժիր եղբայրն իմ՝ Մայիս ,
 Ընդ դարնան դուռն հանէ .
 Ընդ որ ինքն իսկ ընդ փոյթ
 Եւ զգարուն տանի նդ իւր :
 Այսպէս դամբ յերթալ շոյս
 Առժամեայ երկրիս հիւր :
 Այլ դու զգօն Գրիգորէ ,
 Ի տիս յայդ դարնայնի՝
 Զուղղութիւնս՝ զոր բերէ
 Ծնորհաց հոյլ գեղտնի ,
 Մի միայն ընդ էրեսս՝
 Այլ եւ խոր ի սըրաիդ
 Սյժմէն քաջ անկեացես ,
 Քող գարուն մշտափթիթ :

Մ Ա Յ Ի Ս

Ելեալ ելեալ յայդս այգուն
 Իշէ հովիտ ծաղկաւէտ ,
 Ուր ցանկալի արեուն
 Ճեմի զեփիւռ կարապետ .
 Անդ ի խոնարհ ուր երկին
 Փարի զգաշտաւ եւ լըճաւ՝
 Ըզբրբմացանն անկողին
 Եթող արեգ եւ յարեաւ .
 Յարեաւ , եւ օդ , բլուրք եւ ջուր
 Հանգոյն լարից զուգահար
 Ի նախն իւր փայլ կենսատուր
 Տատանեցան սիրաբար .
 Վարդ եւ յամիկ , մանիշակ
 Մաւղեցան բոյր ի բոյր ,
 Ճընճըուկ , սարեակ եւ սոխակ
 Երգս հնչեցին դաշն համբոյր .
 Ճաճանչաւուխտ ծիրանի
 Արկ արեգանն ել ի վեր ,
 Խարտեալ մահանս արփենի
 Խոնարհեցոյց յերկիր մեր .
 Այլ հաշտութիւն արդ գարուն ,
 Արդ սէր ծաւալ բոլորան ,
 Համատարած քաղցրութիւն
 Խաղայ խորան աւ խորան : . .

Իսկ իմ արեւալ զտին ի լոյս
 Ըզտիրտ յանմեղ ըզբօսանո ,
 Եւ ցօղաթուրմ զոտս ի բոյս
 Ի հովանուտ այգեստանս ,
 Ըզփունջ ծաղկանցս երփներանդ
 Յորոց ի շաղ յայլեւայլ
 Բիւր անկանին ծիածանք ,
 Ո՞ւմ ձօնեցից սըխրափայլ .
 Քեզ բերողիդ արդեօք , քեզ
 Այսքան բարեաց , ով Մայիս .
 Այլ զի՛ շիկնեալ դու ասես
 « Իցիւ , այլ մի , զի մահ՛ յիս .
 Թէպէտ չը քնաղ յերկտասան
 Ծընունդ տարւոյն՝ չիք քան զիս ,
 Թէպէտ կենաց եմ սրբան ,
 Այլ պէս նոցին մահ՛ եւ յիս » :
 Ապա գիտեմ , գիտեմ ում
 Չօնել զճաղկունս ցօղալի ,
 Ի տաճարի անդ սըբօում
 Կայ ինձ երկնից տիրուհի . . .
 Քեզ աւասիկ Մարիամ
 Սըփուեմ զճաղկունս ընդ ոտիւք .
 Եւ ընդ նոսին զանթառամ
 Հեզում ըզտիրտ ջերմն ուխտիւք :

ՅՈՒՆԻՍ

Յունիս կայսառ եւ ջերմիկ
 Զմարդս ի ծաղկանց կողոպուտ
 Կազմէ ի հունձ եւ ի մրդ .
 Իեր ի գիշեր համառօտ
 Յայտնին ծաղկունք ուր ուրէք
 Աստեղք մերձեալք յառաւօտ .
 Պարզ եւ չը քնալ արշալոյս ,
 Ստիտն փափուկ զաղիաղիուն
 Տայ յերեսաց արփուոյն խոյս :
 Զի՛ հրաշագեղ է ծաղիկ .
 Այլ թէ պըտուղ ոչ բերէ՛
 Զինչ օգտեսցիս Գրիգորիկ :
 Ըզաւուծիւն՝ զինչ քեզ շահ
 Թէ ի մըտիդ ունիցիս
 Եւ ոչ գործովք ես վըստահ :
 Միտ գիր ի ծայր առուակին
 Ի սաղարթունն եւ հարուստ
 Ի բըրդաձեւ կեռասին ,
 Եւ ի գրացին իւր գամուէ ,
 Ոյց մատուցակ եւ դայեակ
 Վըտակս այս կայ պաղպաջուն .
 Նա ծիրանի եւ սա մոյգ
 Ծանրագըլիսեալ եւ ձօճեն
 Ըզբարունակսըն զոյգ զոյգ :
 Ահա խոնարհն եւ պարկեշտ
 Ղօղեալ էլակն ի մարմանդ
 Զըդէ զձեմնոյն ի հոտ հեշտ ,

Մատեր մատամբդ արդ ըզբոջ
 Գաղեա, սուեր փառս արարչին,
 Արա բըմաց բոց անոյշ:
 Հապա եւ դու զոյդ նոցին
 Սըրտիւ քով լեր պըողաբեր,
 Ի փառքս քո Արարչին

Յ Ո Ւ Լ Ի Ս

Երկակի զմեք ցոլակն արդ յուլիս
 Յերկնաճեմ սուերայ յառիւծուն քամակ
 Առկախեալ ընդ օդ ըզբաշարն հրալիս.
 Մերթ ի պարզութեան երկնից լուսակէզ
 Երկայնեալ զընթացս արփիցն իւր յստակ՝
 Արեւշատութեան թըւի նըշան մեղ,
 Մերթ ըզգայրացեալ չողսն կիզանուտ
 Բուժեալ հովանեօք սաղարթուն մայրեաց
 Ապակեայ զնոքօք սրակէ հոսանուտ.
 Զեփիւռ ածէ նդ այդ, զեփիւռ ընդ երեկս,
 Եւ ըզմընթար սրակց անձկայրեաց
 Յարուցանէ զպարս աստեղց լուսերես:
 Եւ ո, Գրիգորէ, չասիցէ յանժամ՝
 Տեպ յստակ վարուց զայդ զիշեր պայծառ,
 Որոյ զերծ ի կրից անցին կենաց ամբ,
 Այլ դու միտ զիր արդ ընդ դալուկն երկնից.
 Սարսուռ եւ տաքնապ սողնն ամպովար,
 Զուարճն բնութիւն հէծէ թախճալից.

Լըսէս յանտակն յորձանս յորգահոս.
 Խօջիւն է մայրեաց, ճարճատիւն ոստոց,
 Յոր ասէնն յանկարծ հընէ ստուերիլուս:
 Թաքէր Գրիգորէ ի խրճիթն անբոյլթ.
 Ահա թեւք մըըրկին սաւառնին յօդոց,
 Փոչի սեաւ դիմացն երերուն ծածկոյթ.
 Իբրեւ ի փախուստ սես զն՝ խուճապին
 Գադաթունք ծառոց հառաջմամբ ի վեր՝
 Եւ պարուրելով յամպս աղջամբղլին.
 Սըրտմշտեալ իշխանն աւուր քոզ ածէ.
 Եւ յանկարծահաս կարկատուն գիշեր
 Տատանեալ հողմոց՝ ըզտարերս կոծէ...
 Լուր... զզըրդին երկինք որոտ ընդ որոտ
 Իբր ասէղ թընդմունք վը հիցն ի Մատիս՝
 Յորմէ դադաթունք սարսին եւ ստորոտ.
 Ահա զթըխաթոյր հերձեալ կողս ամբոց
 Ի շունդն ասաւոր եւ յօձաձեւ գիլս
 Բարկաճոյթ նիղակք տեղան հուր եւ բոց
 Յամբուռոյց մուսլից շանթք պարտոխաթափ.
 Հա կայտակն յերկիր, ցաման արտասուք
 Սալացեալ տեղան կարկըտոյ տարալիք,
 Եւ հեղեղազօրծ սահանք՝ ճորաք հողմոյն
 Ըզէտին քամեալ ցամանն ըզպասուք՝
 Հաղիւ շիւղացեալ դառնան զհետ ամպոյն:
 Ելցոք արդ... աւալ կաղնիդ հինաւուրց
 Անկար եւ ծըխես անզարդ անսաղարթ.
 Եւ դու ս՛վ պարտեղ, ոչողեալ 'ի ջուրց.
 Համբաք գուք հացի եւ զինիդ տըհաս,
 Այլ պէս կող առ կող գընիք զիտապաստ...
 Ո՛վ անսանձ կըրից պատկեր եւ օրհաս:

ՕԳՈՍՏՈՍ

Ընդ հովանեաւ վարտագեղին դալարւոյ
 Յորմէ չկարէ զեփիւռ ի սպառ տալ հրաժեշտ,
 Յարտասուեալթուրմ հովիտ ի ստուերս ուռեն
 (ւոյ
 Ելեալ նըստցուք յերեկորեայ ժամուս հեշտ.
 Աստ, Գրիգորէ, կանգնին պատուար մեզ մայ-
 (րէք,
 Սարարթապատ զբահաւորք դէմ արեւուն,
 Ուստի հաղիւ շըջնըն սիւգ խաղաղիկ
 Ի դաշն եւ հեզ խառնեալ հաւուց ճըռուո-
 (ղինւ.
 Ահա երեկն ընդ վախս ամաղոց բոցադէզ
 Իջեալ սահի, ձիր արդարեւ թանկագին.
 Եւ ըզնեբբին թողեալ կանաչն ասպարէզ՝
 Քաջերգն հաւելկ խայտայ շընչով զովագին:
 Լիւռ լուռ. յարեաւ անսուտ հարցուկն այն ի
 (սու.
 Ի յօդ եւ յոստ սլորէ ձայնս երերուն,
 Պաշնակուծիւն կաթէ լեզուն մեղրահոս.
 Չըգիտէ սիրտ զինչ յինքն աղղէ այն թուչուն:
 Ո՛վ քօ հրաշիցըդ, բընուծեան ոստիկան,
 Որ յարեգակն ի նոյն քառեակ ածես դէմս,
 Եւ խոտվես յերգ միոյ հաւու զսիրտ մարդ-
 (կան,
 Եւ ի զգալեացս յիմանալեացն հանես ճեմս.

Նընչեալիք հողմք, շարժեալիք ծառք սաղար-
 (թուք,
 Ալիք դալնս կալեալ ելէք դետք ի ծով,
 Եւ յամանակն իջէք դարունք եւ աշունք.
 Ձի ամենայն տարուբերի Աստուծով:

Ս Ե Պ Տ Ե Մ Բ Ե Ր

Նուրբ կապուտակն անկեալ թէթեւ ի բեհեզ՝
 Բառնայ յօդոց զամարայնոյն ըզբարկ շող,
 Ըզմատուրեակ խընդից ածեալ զաշուն հեզ.
 Ամպ տամկոյցեալ եւ սիւգ հընչեալ զովագին
 Ի նոր դարուն ձայնէ զբնուծիւն փախըստեայ.
 Փուծան ծաղկուէք, աւաղ, յողջայն ի յեաին:
 Գեղեցկաճեմ՝ գընայ նդ մարմանգ դարշապար
 Պարձ ի մարզից եւ յուսմանէ արարեալ,
 Ձհեա ընթանայ փարեղ զաւուրբք հեշտարար.
 Հետագօտէ զանտառախիտ հովանին
 Յորս կաքաւուց, ճըմականխտ երեկոյ,
 Որ սողարթուց ի շեղջ դի ցուրտ անկանին,
 Սորգարտաշար ոսկեճըղի անդ ողկոյզ
 Սուտ օշարակ կենաց ի ծոցն ուռուցիկ՝
 Հրաւէր շըրթանց կարգայ քաղցրիկ ծորեալ
 (հոյւ.
 Պեռ հուր վիժակ ի պարին առեալ չէ բընքոյշ,
 Ձոր՝ մինչ յաթուր ու ի բանտ մատնի հընձա-
 (նին
 Թափէ ի սիրտ արբեցեղցն անըզգոյշ:

Այդեգործի գրգռեցող զորթըն պարարտ,
 Ո՛ր է յատեալ չէր իմ, ասէ, զուռն անպէտ,
 Ըղջանկալիս կըթէի ոչ սըտուզս արդ:
 Քեզ երանի, թէ շոյն ասե՛լ Գրիգորիկ
 Ընդ յազաւման կըրիցդ իցես բաւական.
 Յորժամ յաշուն տիոցդ հասցես խաղաղիկ:

Հ Ո Կ Տ Ե Մ Ի Ե Ր

Ես մինչ ի գիւղս կանխաւ եկի,
 Մարգն էր կանաչ, օդ լուսածեմ,
 Կեանս հոսէին ակն արեգի
 Ու աստեղք՝ ծաղկանց նախանձընդդէմ.
 Ի դաշտ ի բլուր եւ ի հովիտ
 Զիս ձըգէին բնութեան վայելք
 Իբր ըզմեղուս ծաղկանց փըթիթ.
 Զըքնաղ աւուրցն հասին արդ ելք:
 Ահա երկինք աղօտալոյս,
 Ահա մարմանդք ծաղկանց յուրատտ,
 Ահա յերկնից ձիւ ի վայր կոյս
 Համատարած բալ առադաստ,
 Զոր հազիւ հազ ի միջօրեայն
 Պատառտեն նեւք արեւուն,
 Հակիրճ գործեալ զերեկօրեայն
 Տամուկ ի ցօղս առաւօտուն:
 Սաղաթ սաղաթ, ո՛վ հիւր նախկին
 Կենդանարար դարնան եւ զարդ,
 Ի բարձրոստեան դեղնեալ դիտին
 Ո՞ դբեղ ձաղեալ հալածէ արդ:

Եւ զինչ ի յօգըս տարուբեր
 Զոսիւքս խեղոյն առեալ դալար
 Ի մեղմ շըշեն շըրթանց յերբեր
 Զինչ խօսիցիս յուղիդ մուլար.
 Զայն ասիցես, Գարձի են ժամք,
 Յետ պարասոյ հանդէս գործոց.
 Թե՛ կենցաղոյս սուրբ ասպժամք
 Միշա յանցելոյն դիմեն ի ծոց:
 Լըսեմ սաղարթ, ըզձայնդ յոգիս,
 « Մի մի օրերդ ո՛վ Գրիգորէ
 Սոհ՛ի կենաց ծառոյդ զերդ զիս.
 Փուլթն ծաղկել մինչ ժամ դեռ է »:

Ն Ո Յ Ե Մ Ի Ե Ր

Թողուն դալարք բըլրոցն ըզձայր,
 Կան պահ մ՛ ի մարգս երերունք,
 Եւ թառամին ի գերկն ի մայր.
 Հողմ՝ պախըրցի հարեալ ի դաշտ
 Զաշնայնի հէգ դերուլթիւն
 Ի ձոր զանխուլ վարէ անհաշտ.
 Տերեւաթամի եւ ոստաբանց
 Գողան հողմնց ախոյեանք
 Մայրիք եւ ծառք՝ պաղոց մեր դանձ.
 Իբրեւ անմայր մանկունք ողբան,
 Իբրեւ ըսարուկք պարտականք

Կանգնին յահէ տեանն ապաբանն :
 Ի հիւսիոյ հընչէ պատգամ
 Արքայն լերանց բիւրեղեայ ,
 « Իմացարուք , ձրմեռնըս գամ » :
 Եւ քան զառիւծ այլ ամեհի
 Խըզէալ զլ'ապրանս ութամեայ
 Ասպատակէ վեր' աշխարհի .
 Ի շունչ նախկի՛ խամրէ զգեանն .
 Զըւեն յերկրորդն՝ անասունք ,
 Վայ սր մընայ երրորդ ցրախն :
 Այլ մինչ խուճասոյք շուրջանակի
 Եւ յեղակարծ խիկ մահունք ,
 Ո՞ անդ իշխէ կալ քաջորդի . . .
 Տես Գրիգորէ եւ սքանչացիր .
 Միայն մըշակն է անփոյթ
 Որ եգ ըզոյս իւր սերմն՝ յերկիր :
 Ի ձմերային սաստից վըստահ
 Այժմէն սերմանս լաւութեան
 Արկ գու յոգիդ , եւ զն՝ քեզ ահ :

Գ Ե Կ Տ Ե Մ Բ Ե Ը

Ընդ երկատսան ամամատունս
 Տարաժամեալ տարին յելո՛
 Յեանն բաղխէ զսրտից գըրունս
 Ամփոփելով ըզխոնջ թեւս ,
 Եւ յայն մըխի ոլորտ խոր՝
 Ուստի չէհաս եկաւոր :
 Այլ զն՝ գու , զն՝ քեզ ամ գնայուն
 Յողջունականդ ի հրաժեշտ
 Խուովել ըզսիրտ մարդոյ զգայուն .
 Կիսոց արհամ՝ կիսոց հեշտ . . .
 Ո՛հ գիտացի , նդ քեզ ասնիս
 Աստուեստ մասունս երկրիմիս .
 Հրեշտակ լըրտես գառննսս ի մէնջ .
 Եւ յանցանել քո սրավար
 Յաւիտենից կայիցն ի մէջ՝
 Զոմն ի վեր ասս , զոմն ի վայր :
 Ո՛հ , յո՞րն արդեօք , Գրիգորիկ
 Զայս ամ յըզեաց քո սրտիկ :

Գ Ա Ր Ո Ւ Ն

Ընդ վարդին հրավառ՝
 Մանկիկ զըւարթուն,
 Բերէ քեզ դարուն
 Ըզուշան պայծառ.
 Եւ ի ծակ վնկին
 Նորուն սուրհանդակ
 Պարկէշա մանուշակ
 Ժմտի սիրային.
 Պանդուխտ ծիծեռնիկ
 Գայ օղովք ջերոտ
 Կազմէլ ի ծրղօտ
 Վարանայ բունիկ.
 Ի մարդ սիզաւէա
 Գառանց եւ ուլուց
 Հօրանք կաթնածուծ
 Խայտան խընդաւէա:
 Ի սոցին վայել
 Կարդայ քեզ հրաւէր
 Ձեռամբ ծաղկաբեր
 Զըւարճն ապրիէլ.
 Յառաքինազարդ
 Թէ գընաս ուղիղ
 Որդեակ, ընդ շաւիղ,
 Անմահ քաղես վարդ.

Թէ սիրա քո մատաղ
 Իցէ անըստգիւտ,
 Ո՛հ, չեք քան ըզբոյդ
 Շուշանիկ չքնաղ:
 Բայց յուշ քեզ որդեակ
 Ձե զձեռն անըզոյշ
 Խոցէ քստմնափուշ
 Եւ վարդին դաստակ.
 Այլ քեզ առաջնորդ
 Թէ ունիս զՍտուած,
 Լեջեր անկասկած
 Գարնան ժառանգորդ.
 Եւ Թէ դաշտք համբուն
 Ոչ պըճնին ի զարդ,
 Այլ սրտիդ դըրտախ
 Մեշա տեսցէ զգարուն:
 Երնչեսցես ո՛վ Տէր
 Ըզչնորհաց զեփիւռ
 Ի մանկունս համբոյր,
 Ըզհանձար եւ սէր.
 Ի հովտիս ցաւոց
 Հողմաշարժ սարսեն
 Կոկոնք ապաղէն
 Ի խըռան փըշոց:
 Քո են սուրբ ցօրեան
 Որոմանց ի մէջ.
 Ընձիւղեալք ի մէնջ
 Յոյսը նոր սերընդեան:
 Ո՛հ մի հարցէ զձեզ
 Յուրս մեղաց սարսուռ.

Մի զձեզ անտից հուր
 Խամրէ տօթակէզ:
 Այլ զցօղն երկնազէզ
 Արբբէ ի ձեր շնորհ
 Եւ սիրա մեղաւոր,
 Մանկըտիգ անմեղ:

Ա Մ Ա Ռ Ն

Մի եւեթ մայիս՝
 Որդեակ իմ տարւոյն,
 Եւ ի կենցաղիս
 Քեզ մի լուկ գարուն.
 Մի անգամ բեհէզ
 Ըղգեհու շուշան.
 Ոչ երկիցքս սէզ՝
 Կանաչ պատմունձան.
 Այա ջերմ հողմիկ
 Մաւալեալ կանուխ՝
 Ամբոփէ զծաղիկ,
 Արձակի պըտուզ:
 Բոյս աստուածատունկ
 Թէ ծաղիկ ետուր,
 Խայրէք անուշունք
 Իցենք քեզ արիտուր:

Հայեաց ընդ դարաստ
 Կողերբբ մրգաւէտ
 Առձեռննպատրաստ
 Յանցորդս հակամէտ.
 Վըտակք հեղասահ
 Ի խոխոջ յանդոյր
 Լըսին պահ ընդ պահ
 Յանտառ սեւաթոյր.
 Սօսեացն ի կասար
 Եկեալ ի բացէ
 Զեփիւռ զովարար
 Մեղմիկ թեւածէ.
 Թռչնոց գայլայլիկ՝
 Հովուին յեց ի բուն
 Ի սառուեր խաղաղիկ՝
 Շնորհէ քաղցըր քուն:
 Այլ ոչ այս հանգիստ
 Ի տիս ամարան
 Քեզ պարգեւի միշտ.
 Զիրք են վերնահան.
 Գուայ վաղ խօշին
 Յերկնաձեմ մայրիս,
 Մըփին հասք անդոյն
 Զերգ ծովու ալիս.
 Ամարոպք թըղփայորգ
 Յայեր տխրազգած
 Յոլորտէ յոլորտ
 Հրաւեր տան մըրրկաց.
 Շանթք որտաընդոստ
 Ճայթեն բոցահուր,

Շըչեն հողմք ըմբոստ,
 Հոսի յորդաջուր...
 Յայն անսիւ ահեղ
 Սարսեալ մըշակին
 Խիթայ խելայեղ
 Յիշեալ զանդ զայգին...
 Այլ մի սիւ երկմիտ.
 Ձե ոչ միշտ օգուտ
 Բերեն ջերք ածուխդ,
 Ոչ ամպք միշտ կարկուտ.
 Լաւ քեզ մահացու
 Եւ մերթ թօնընկէցք,
 Քան միշտ արեւու
 Ճաճանչք տապայեղցք:

Ա Շ Ո Ւ Ն

Ձամուն եւ զգարուն
 Արկեալ զառաջեալ՝
 Աշուն ճսխ մրգաւ
 Գայ բիւրաբեղուն.
 Պըսակ ճակատուն
 Փայլէ շեկորակ
 Որթոց սաղարթուն
 Ուս քաջողկուղակ.
 Եւ յամաթեղջեր
 Լի դեղաղըւարձ՝
 Իբրեւ ի կապարձ՝
 Յորեան ոսկէթոյր.
 Նուսըն թագաւոր՝
 Ձարդ փառաց նորին,
 Եւ շնորհք ի ձեռին
 Կարմրորակ խընձոր:
 Ձաշուն պողալեց
 Տեսեալ ծերունիդ,
 Մերձեալ սու ի միտ
 Ձաւուրս քոց ելեց.
 Ահա նդ հողմալար
 Տըմոյն անբեւոց
 Եւ վարսեցըն քոց
 Կապտի գեղ դաւար.

Սահեալ ծաղկապէս
 Իննց մանկութիւն,
 Եւ անոցդ արբուն
 Կորով քաջատես.
 Անաբան խոյրեաց
 Եհաս ժամանակ,
 Որ և այն արագ
 Կապտի 'քէն ի բաց:
 Օն, չէւ մանկաղին
 Հասեալ ի բերան,
 Տուր զատոք ցորեան
 Քում մըշակողին:
 Տես ինչ կալ ըղչաստ.
 Մէ ցրտասարսուռ
 Ձըմեռն յահուռ
 Հասցէ յանպատրաստ.
 Եւ զքեզ իրուիւ չոր
 Հիւսսի խաղալիկ
 Ծածկեացէ լըռիկ
 Ի վիհ ահաւոր:

ՉՄԵՌՆ

Ի սիւղ ցրտադին
 Սրդ զօփայ բնութիւն,
 Ծաղկի գլուխ լերին
 Յասրաքատակ ձիւն.
 Ոչ հեշտին կարկաջ
 Ի մարմանդ դալար,
 Ոչ էրդ քաղցրաւաջ
 Յոստախիտ դաղար.
 Ո՞ւր են թերթ վարդին
 Յաղթողք ծիրանոյ,
 Ո՞ւր ոսկեծըղին
 Լիութիւն անդոյ.
 Ո՞ւր թըփոց պարիկ
 Երգահան սոխակ,
 Մեղ ի սահ լըռիկ
 Հընչէլ զիւր նըւագ:
 Ո՞չ, աստեղք յարեան
 Ձըտեսին ծաղկունս
 Յող անուշութեան
 Յողէլ ընդ հողմունս...
 Ամենայն ծաղիկ
 Ի մի յեղանակ,
 Ապա յիւր ծըղիկ
 Կորանայ ցամաք.

Եւ զքեզ մահացու,
 Հասեալ փոյթ ընդ փոյթ
 Չըմեռն մահու՝
 Աղաղէ ի բնոյդ,
 Ծառդ ամբարձուղէ
 Մընայ փուտ կեղեւ.
 Ոչ եւս գեղաղէ
 Պըտուղք եւ տերեւ.
 Եւ յորժամ զեփիւս
 Տարփողէ զգարուն,
 Ի դամբանքս լուս
 Չաղքէ ձայն նորուն:
 Այլ մի քան ըզբոյս
 Մարդ իցէ խոտան,
 Եւ ոչ գուցէ յոյս
 Կոր կենդանութեան:
 Ո՛հ ոչ, ոչ այդպէս.
 Հայեաց ընդ երկին,
 Ըղևորդուց սպար տէս
 Ի չու թռչանին.
 Ի գաւառս օդոյն
 Աւետեն աղբաց
 Վերադարձ ընդ նոյն
 Ի հազարս ամաց:
 Ո՛հ, էկ, մի դողար
 Ի ցուրտ տապանէն,
 Զի մուտ է խոնարհ
 Ի յարկ երկնաշէն.
 Յաչացդ ի կափոյց
 Ոչ ինչ ծանր է մահ,

Կըտրի՛ թոյլ հանգոյց,
 Թուչի շունչ անմահ,
 Հնազա ս՛ զուարթ ունք
 Զհոգի արգարոյն
 Տարայք եռանդուք
 Ի հանգիստ սիրոյն:

ԳՆԵՅԷՒ ԶԺԱՄԱՆԱԿՍ

Բերող բարեաց ժամանակ
 Ահա շնորհեալ մեզ ի շահս անանց.
 Օն շահեսցուք բովանդակ
 Յամեն վայրկենէ զմէն զիւրըն դանձ.
 Տըւող կենացս հայի զանխուլ,
 Վարձս ըստ գործոց կշռել անդուլ.
 Կալցուք կալցուք ըզվայրկեանս,
 Շահիմք ըզկեանս:

Սահին գընան երագունք
 Ժամք եւ ժամանակ՝ յասելն հասար.
 Եւ մինչ կարծիմք դեռ մանկունք
 Աւասիկ մերձիմք յարանց հասակ.
 Աւուրք յաւուրս ամիսք յամիս
 Վաղվազ ըզմեզ վարեն ըստ տիս.
 Կալցուք կալցուք ըզվայրկեանս
 Շահիմք ըզկեանս:

Ամենայն միտք եւ վաստակ
 Ի մի սուղ ըոպէ ամփոփեալ կան.
 Վայրկեան մ' է ըրկ ժամանակ,
 Ժուժասցուք եղբարք զայս մի վայրկեան.
 Իիւրանցք են փորձք, անանց են վարձք.
 Գնացեալ ամաց ոչ եւս են դարձք.
 Կալցուք կալցուք ըզվայրկեանս,
 Շահիմք ըզկեանս:

Փոքր ինչ քրտունք ու արտասուս
 Հարթեն զկենաց կորդ առապար.
 Մի խնայեսցուք այս փոքուս
 Զի յարդարեսցի կուռ ճանապարհ.
 Քըրտամք կակղեն մըշակք ըզհող
 Սերմն արկանել բարեաց բերող.
 Արկցուք քրտունս եւ սերմանս,
 Շահիմք ըզկեանս:

Զըւարթուլթեամք գործեսցուք
 Եւ թէթեւանան պարտուց բեռինք.
 Ի ջանից մի վերջասցուք,
 Ամենայն դըժուարք լինին դիւրինք.
 Ծընողք վարժողք երկիր, աղք մեր
 Ըզմեզ դիտեն հրեշտակք եւ Տէր.
 Կեցցուք ըզբաստք զայս վայրկեան,
 Կեամք յաւիտեան:

ՅՈՐԴՈՐ ՅՈՒՍՄՈՒՆՍ

Ընդ լուսաշաւիղ հետս իմաստութեան
 Որ դործակից կարգեալ յանձահէն՝
 Ձերկին եւ զերկիր եւ զովկէան
 Հանեալ կաղմէր յանեակ վըհէն,
 Աւասիկ, ընկերք, սուրբ ասպարէս
 Եւ յաղթութեան անանց պըսակք.
 Ձեռն ի ձեռն ընթացուք քաջապէս
 Աստեղն Հայկայ դու արուսեակք:
 Օ՛ն ի ջինջ տախտակ մըտացս եւ սըրտից
 Ի դիւրընկալ տառից գաղափար՝
 Գրեացուք յանջինջ գիր տիպս իմաստից,
 Որոց երկինք ւերկիր կան պատկառ.
 Անբանից գրացի սյր անիմաստ,
 Որ ջընթեռնու երբէք զերկին,
 Այլ ըզգօնն՝ հրեշտակաց կայ՝ յերաստ,
 Ճախրէ յեթերս աղատ հոգին:
 Ո՛վ հաստիչ մեր Տէր եւ հանձարոյ հայր,
 Որ զիանիւլ ընկերօքն ընտիր՝
 Եւ ըլՍողոմոնն տիոցն ի ծայր՝
 Իմաստութեան քում քարոզ եղիր,
 Շընչեա՛ ի բարձանց զոգիդ ի մեղ
 Ձաղտից մըտաց պարզէլ մըրուրս,
 Նըկատէլ զիմացուածս ուղղատես,
 Գու սուրբ Հոգւոյդ անթըս մարութս:

Գու եւ՛ վարժողաց մեր ի զգնութեան
 Լէր ձեռնաու եւ նախաշաւիղ,
 Ձի ակընկաւոյցք ի քոյդ խորան
 Մեզ հորդեացին ճանապարհ ուղիղ.
 Առ մէն շեթ արդոյ քըրտանց նոցին
 Մէն մի պըտուղք բուսցին ի մէնջ,
 Եւ ընդ ժամս զոր հանեն մեզ բաժին՝
 Մասունս առցեն կենաց անվերջ:
 Օ՛ն, եկոյք ընկերք, վաստակել յուսով,
 Թեպէտ եւ զհերկ զոր հարկանմքս արդ
 Հարկ կցէ թանալ քաղցր արտասուով.
 Յուշ լնցին հունձք որայկցին բարդ.
 Խընդալով անշուշտ ի դիրկ բարձցուք
 Ոչ յետ բաղմաց անգին աւուրց...
 Աւանիկ հընչէն ժամք վաղանցուկք.
 Օ՛ն, մի թողցուք զուր մաղապուրծ:

Մ Ա Ղ Ք Ա Ն Ի

Սրգեամբ էւ բանիւք պատուեա զհայր
քո, զի եկեսցէ ի վերայ քո օրհնութիւն
ի նմանէ: Ձի օրհնութիւն հօր հաստա-
տէ զտունս որդւոց, եւ անէծք մօր խլէն
զհիմունս:

ՍԻՐԱՔ Գ. Թ, Ժ:

ՄԱՂԹԱՆՔ ՄԱՆԿԱՆՑ

ԱՌ ԾՆՅՈՂՍ ԵՒ ԳՍՍՏԻԱՐԱԿՍ

Յ Ա Մ Ա Ն Ո Ր

Ի նորածիր ճեմս արեւու
Կենսացընցուզ յամանոր,
Մաղթեն միմեանց սիրաք սիրարկու
Երանութիւն նորանոր •
Մէք նորամուտք ի կենցաղս աստ
Անփորձք անցից աշխարհի,
Որդիութեամբ լոկ բարեբաստ
Գիտեմք ըզմեզ, ո՛վ արհի •
Վասն այն մաղթէ՛ւ չքգիտեմք քեզ
Ա՛յլ ինչ քաջ այնպէս սաստիկ,
Բայց զայս՝ զի շատ որդեաց զինչ մեզ
Լիցիս գու հայր երջանիկ:

Ի Ն Ո Յ Ն

Երկայն արեւս երկայն օր
 Մաղթեմք քեզ, հայր, շնորհաւոր,
 Ժամէ ի Ժամ համառօտ
 Զերջանհուժեան առաւօտ,
 Ըզմեջօրայդ՝ փարեւ
 Արդասալեր բարեւ
 Եւ զհանդարտ քո երկկուն՝
 Տեսցէ անմահքն զուարթուն:

Ի Ն Ո Յ Ն

Բազում են, հայր, իղձք հոգւոյս
 Ի նորոգման արեւոյս.
 Երանաւէտ ոչ լոկ զամս
 Այլ զհամօրէն մաղթեմ Ժամս.
 Եւ մէն ըստ մէն ճաճանչից
 Զահ մի յուսոյ խնդալից:
 Այլ իմ լեզու է համեր,
 Սիրտ առաքեմ առ եթեր.
 Ի ստուերադիրն իւր քարտէս՝
 Հոյեանց ի դէմս իմ եւ տես,
 Ոչ ընդ աննչանըս սըրտիս
 Եւ ըզքոյն զոյդ ընթերցցիս:

Ի Ն Ո Յ Ն

Քան զօրաբեր արփւոյս ի նոր ճախրեալ ծիր
 Զեր եւ բեղուն հեղլով եւ լոյս ի յերկիր,
 Հայր, զարեւուդ ի մեզ շրջան փայլունակ
 Մեզ լուսատու ըզձամք յանկէտ սարունակ.
 Շնորհակալիք, իղձք առ Աստուած, գուժ եւ
 (սէր

Ամանեսցեն կեանըս լուսոյդ ի լսպտեր,
 Քեւ վառեալ ջահք եւ զքեւ կացեալ նորալոյս
 Քեւ մերազնեայց երջանհուժեան տացուբոյս:

Ի Ն Ո Յ Ն

Փոփոխին ամբ եւ ամանակ
 Եւ դեռ ըզքամք ինչ մեք ոչ.
 Հայրենի ինամք հոգունակ
 Թեթեւ գործէ զկիրս յողօշ:
 Հայր, կայ եւ քո հայր գըթած,
 Կեաց ընդ մեզ միշտ երջանիկ.
 Բառնայ զբեռինս քո Աստուած,
 Հայր, կեաց դու նդ մեզ երջանիկ:

ՅԱՆՈՒԱՆ ՏՕՆԻ

Ի զանազանն հիւսակ
 Չոր ըզկենացդ ոլորով
 Աւագ որդեաց քոց դասակ
 Ածին այսօր, Հայր գորով.
 Խառնեմք զայս մի մանուշակ
 Ծըրիդ ծաղկանց ծայրազոյդ,
 Իղձ որդեկաց անուշակ
 Երախայրէք մեր առոյդ.
 Ար զոր գիտեմք ըզբարին՝
 Մաղթէ յամայր քեզ զամեն,
 Եւ ոյց յայլոցն նուիրին
 Կրկնաբանէ սա զՍմէն:

Ի Ն Ո Յ Ն

Ազաշնորհ գիտեմ զլեզուս, Թէ լռուէ, Հայր,
 Ներբողիւ այսօր մաղթել քեզ կեանս յամայր.
 Այլ յանդուգն եւ անձնամասն արեւիչուշտ
 Թարգմանէլ Թէ ճըգնիցի զիղձս իւր անշուշտ.
 Արդ իմ խօսք եւ լռութիւն այս է եւեթ,
 Հայր, ըզքեզ սիրել, սիրուն դու քեզ անխեթ.
 Վերառցեն զուարթունք զամեն զայլ ըզձից բոյր
 Մինչ կընքեմ յաջ քոյն զ՛Լերմ զիմ զայս համ.
 (բոյր:

Ի Ն Ո Յ Ն

Տօն հայրենի տարփողէ կայտառ հրեշտակ.
 Թոթով շըրթունք մեր լինին երաժըշտակ.
 Լըսի հըծծիւն ի մարմանդ իսկ խաղաղիկ
 Երբ ըզնովաւ սաւառնի դարնայնի սիբ:

Հօր խնամոտ ո՞ր այլ քաղցր աւաջ
 Քան զհայրակոջ շըրթան սրտալաջ:
 Հայր, զոր ի մեզ է խընդուծիւն
 Ահա վիայէ սրտից Թընդիւն.
 Ձիցէ եւ քեզ արդեօք հաճոյ
 Քան զոլորուն բան մանուածոյ՝
 Այս Թոթովանք փանաքիմաց
 Այս սիրալիր բախմունք լանջաց,
 Այս կերպ այտից մօթխած
 Եւ անըստոյգս հայեցուած,
 Որք միաձայն մի բարբառ
 Քեզ մաղթեն կեանս անըստառ:

Յորչափ ածցէ զտիւ արուսեակ լուսերամ,
 Հայր, զայդ ժըլիտ քօ հաշտ ժըսիմք անթաւ
 (աամ.
 Լուր զուարթնոյդ, որ ի սրտիդ գործարան
 Ձիղձ մեր յորդոր կրկնէ ի յիւրն երգարան:
 Չուարթուն, դու մի լռուր յերգոցդ անձանձիր,
 Եւ հայր մեր ոչ ի յորհնութեանցն երկնաձիր:

ԱՌ ԶՈՒՍՐԹՈՒՆՆ

ԽՆԱՄՍԱՆԼ ՀՍՐՅ

Յաշխարհէն խընդից առ սան քո սիրուն
 Վարդագոյն փեարովք էջ սիրոյ զըւարթուն.
 Հար սաւառնաձայն թեւոցդ ըղբնարիկ,
 Զուարթացո՞ զհոգի հօր մերոյ քաղցրիկ.
 Ի փաղխուն ճաճանչ բարձրելոյն բըբաց՝
 Որ շողայն ի քեզ յիւր հանդիպակաց,
 Յաւերժ գարնայնոյ ի շուշան եւ վարդ
 Պըսակեա զճակասն առաքինաղարդ:
 Զոսկեծղիդ առեալ բեր եւ ըղբուրվառ,
 Զանուշունս խընկոց եւ կայծ վառ ի վառ
 Ի սուրբ սեղանոյ բարձեալ մեր սրտին՝
 Մատո առ անմահն իղձ եռանդապին.
 Բունն հարեալ զծայրից թեւոցդ ոսկեթեւ
 Երգմնեցուցանեմք ըղբեզ Զուարթիէլ՝
 Ի բոյլք աստեղաց լանջաց լուսահաս,
 Հանել առ Տէր զայս աղերս խանդակաթ.
 Զհաշտութեան արեւ թէ ծագեացէ մեզ
 Զարշալոյսն հարցէ ի հօր մեր երես.
 Օրհնութեանց ըզձիր թէ հաճի տեղալ,
 Զաջ հօրս առնուցու յամպ քաղցրածաւալ.
 Պատգամ զոր կամի աղբել ի մեր սիրտ
 Խօսեսցի շրթամբք նորին քաղցրաժպիտ.
 Թէ արդար պատիժ առաքէ ի վիշտ՝
 Աջ նորուն եւ հօրս համբուրեսցի միշտ.

Յարեւէ յարեւ նորեսցին շնորհք իւր,
 Զերջանկաց հոգեաց ծըծեացէ զեփեւ.
 Երանի՛ որդւոց որոց եցէ հայր.
 Օրհնեսցի անունն այժմիկ եւ յամայր:

Ի ԾՆՆԴԵԱՆ ՅԻՍՈՒՍԻ

Տես ի մեղ հովիւ սուրբ,
 Նորընծայ եմք դառնիք.
 Թինդ առեալ ի մարդ նուրբ
 Հոգերգող ի քո սրինդ:
 Քան զաչկունս վառ ի վառ
 Ունիմք սիրա եռանդուն,
 Ուր ձօնից հուր եհար
 Խընդաբեր զըւարթուն.
 Տամք դըւոյթ զհովուիդ հետ.
 Աղէ առ եւ Փրկչին՝
 Ըղբաւթիդ նորակերա
 Մատո զխայրս առաջին:
 Ըղջիսուս ինքն՝ ամիկ
 Իմացաք քաղցր եւ հեզ,
 Որ սիրով մըտերմիկ
 Իւր եղբարս ասէր մեզ:
 Երանի՛ որ քեւ, հայր,
 Լիցի նմին ընտանի.
 Եղելոյդ այնց պատճառ՝
 Քեզ, հայր, շատ երանի:

Ի ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՅԻՍՈՒՍԻ

- Յարեաւ Յիսուս ի վիմէն .
 Աւետաւոր ես զուարթուն
 Մլացեալ գամ յիմ երամէն .
 Ո՛վ հայր անկաւ թաք մահունն .
 Թէ թեւարեան արդ յուսի
 Կըրեմք ըզբեռն խաչին
 Ի յարուածեանն Յիսուսի ,
 Ոչ եւս կենօքն առաջին :
 Ծորը բոլորեալ ըզբեւ հայր ,
 Մէք մանկըսի թորգոմայ
 Լիցուք ճաճանչ Սաղեմայ ,
 Յօր յարուածեանն յամայր .
 Իսկ թէ հոգւոյդ ի ջահէն
 Յոլաս ի մեզ նոր նըշոյլս ,
 Ահա կուտեալ զբարեաց հոյլս
 Պըճնեմք ըզնա եւ այժմէն :

ՄՍՆԿՈՒՆԻ

ՅԱՆԿ

Մտեր առ մանկունս	7
ԱՂՕԹՅՐ . — Մաղևանք առաւօրու	9
Յարսուծեան պէրանախան աղբից	11
Յարսուծեան յողջոյնս Կոսին	22
Խոսքովանութեան հասարայ	32
— Յոսոյ	35
— Սիբոյ	36
Գոհութեան առ Աստուած	38
Ինչ սբբութեան	39
Նոտիբո՞՞ն առ Աստուած	40
Վասն քորչութեանց	41
Վասն ծնողաց եւ բարեբարաց	42
Վասն դարչի մտրելոյ	43
Վասն եղբայրութեան	44
Զեղ խոսքովանութեան	45
Ի հազարբոնութեան	46
Առ Յիսուս խալ ի յաս	49
Վասն քիլելոյ յաւիարհական ծովես	50
Խոնարհականս առ պէրամայր Կոյս	52
Առ նոյն մայր ճեր եւ պաշտպան	54

Մաղևանք երեկոցին 57
 Մաղևանք գիշերոյ 58
 Աղջիկ պղծման և ճապարհանգամանի գիշերոյ 59
 Առ հրեշտակն պահպանան 61
 Առ Ս . Գրիգոր Լուսաւորբիւ 65
 Առ Ս . Մանուկն Ալոյիսան 66
 Ս . Ալոյիսեայ հրաշեշտի հոգւոյն և յարմոյ 69
 Առէք պտուղ իմ և յեղ 76
 Թոյլ քոսք ճանկաւոր 73
 Մանուկ առ հրաւերն Յիսուսի 79
 Հասարական իտեղի և սէր իմ 81
 Սիրելւոյն և սիրելան 82
 Յոյս իմ և ճանկաւորն իմ 83
 Սանդուղք երկնից 86
 Կարծրեայ ճանկան իղձի առ Աստուած 87
 Վարձի և և իղձի ըստ աստուծոյ ամսոյ 89
 Հոգեւոր ծամահար 105
 ՅՈՐԴՈՐԱԿ 109
 Առ ճանկաւորն նորմապոյ յաղխարհ 111
 Օրհնեցիկ ճանկաւորն և ճեղք 113
 Անխառն ծաղիկ 116
 Ընծայեաց Աստուածածիկն 121
 Պարկերի ամսոյ — Յանուար 128
 Փետրուար 129
 Մարտ 130
 Ապրիլ 131
 Մայիս 133
 Յունիս 135
 Յուլիս 146

Օգոստոս 138
 Սեպտեմբեր 139
 Հոկտեմբեր 140
 Նոյեմբեր 141
 Դեկտեմբեր 143
 Գարուն 144
 Ամառն 146
 Ալուն 149
 Չմուն 151
 Գնեցիկ և զխամանակն 154
 Յորդոր յաւանանս 156
 ՄԱՂԹԱՆԲ 159
 Մաղևանք Մանկանց 161
 Նոյն 162
 Նոյն —
 Նոյն 163
 Նոյն —
 Յանուարն քօնի 164
 Նոյն —
 Նոյն 165
 Առ պտուղն ինձամայիլ հարց 166
 Ի ճնդեան Յիսուսի 167
 Ի յարսելեան Յիսուսի 168

« Ազգային գրադարան

NL0241749

